

Fredag den 6. maj 2011 (D)

1

90. møde

Fredag den 6. maj 2011 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 39:

Forespørgsel til forsvarsministeren om koldkrigsforskning.

Af Jesper Langballe (DF) m.fl.

(Anmeldelse 04.05.2011).

Kl. 10:00

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 197:

Forslag til lov om behandling af personoplysninger ved driften af den statslige varslingsjeneste for internettrusler m.v.

Af videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen).

(Fremsættelse 27.04.2011).

3) Forhandling om redegørelse nr. R 14:

Indenrigs- og sundhedsministerens og fødevareministerens landdistriktssedegørelse 2011.

(Anmeldelse 28.04.2011. Redegørelsen givet 28.04.2011. Meddelelse om forhandling 28.04.2011).

4) Forhandling om redegørelse nr. R 15:

Indenrigs- og sundhedsministerens regionalpolitiske redegørelse 2011.

(Anmeldelse 28.04.2011. Redegørelsen givet 28.04.2011. Meddelelse om forhandling 28.04.2011).

5) Forhandling om redegørelse nr. R 16:

Indenrigs- og sundhedsministerens redegørelse om de små øer.

(Anmeldelse 28.04.2011. Redegørelsen givet 28.04.2011. Meddelelse om forhandling 28.04.2011).

6) Forespørgsel nr. F 34:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om Udkantsdanmark.

Af Meta Fuglsang (SF), Rasmus Prehn (S) og Line Barfod (EL).

(Anmeldelse 05.04.2011. Fremme 07.04.2011). Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 10. maj 2011.

7) Forespørgsel nr. F 30:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om billigere færgeforbindelser til Samsø, Læsø og Ærø.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Anmeldelse 18.03.2011. Fremme 22.03.2011). Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 10. maj 2011.

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 98:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en udkantskommission.

Af Meta Fuglsang (SF) og Rasmus Prehn (S).

(Fremsættelse 30.03.2011).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 198:

Forslag til lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af kommunale parkeringsindtægter.

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 29.04.2011. (Omtrykt)).

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Mødet er åbnet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 39:**Forespørgsel til forsvarsministeren om koldkrigsforskning.**

Af Jesper Langballe (DF) m.fl.

(Anmeldelse 04.05.2011).

Kl. 10:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 197:**Forslag til lov om behandling af personoplysninger ved driften af den statslige varslingsjeneste for internettrusler m.v.**

Af videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen).

(Fremsættelse 27.04.2011).

Kl. 10:00

Forhandling**Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):**

Forhandlingen er åbnet. Så er det hr. Torsten Schack Pedersen som ordfører for Venstre.

Kl. 10:00

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Da Venstres it-ordfører, hr. Michael Aastrup Jensen, desværre er blevet forhindret, skal jeg på hans vegne fremføre følgende:

Takket være it løser vi i dag et utal af opgaver langt mere effektivt, langt hurtigere og langt billigere end for bare 10 år siden. Kommunikation, lagring af oplysninger og styring af et væld af opgaver foregår i dag digitalt. Det er langt fra en overdivelse at sige, at informationsteknologien har revolutioneret vores samfund.

Desværre har medaljen også en bagside. I den fagre nye verden, hvor et tryk på en knap kan løse opgaver, der førhen tog timer, er vi ofte hjælpeløse, hvis maskinen ikke reagerer. Bryder mail-systemer ned, må folk gå hjem fra arbejde, og sammenbrud i dankortsystemet under julehandelen vil skabe alenlange køer.

Et er imidlertid, hvis vi i et par timer må nøjes med kongens mønt eller pen og papir, noget andet er den situation, hvor større dele af vores it-infrastruktur bryder sammen. Sker det, risikerer vi at stå uden el, vand og varme, mens politi, redningskøretøjer og forsvaret må operere i blinde.

Tilbage i 2007 blev Estland ramt af et ondsindet hackerangreb. Det var et angreb, der lammede væsentlige dele af landets it-infrastruktur i dagevis. Også herhjemme er vi blevet ramt af angreb, bl.a. i forbindelse med Muhammedkrisen. Det var angreb, der satte adskillige hjemmesider ud af drift.

Truslen fra cyberspace er reel. Truslen kommer ikke alene fra intelligente teenagere isoleret på deres værelser foran computeren, nej, truslen kommer også fra terrornetværk og desværre også fra stater, der supplerer arsenalet af raketter og granater med ondsindede koder.

Derfor blev det i 2009 besluttet at etablere en tjeneste, der skal skabe overblik over trusler og sårbarheder på internettet. Med etablering af denne varslings-tjeneste sikres det, at vi kan reagere hurtigt og koordineret, hvis vi bliver udsat for angreb. I forbindelse med arbejdet vil varslings-tjenesten uundgåeligt kunne komme til at skulle behandle personfølsomme data. Det vil kunne give anledning til en bekymring for privatlivets fred. Det gør jo, at vi så står med et dilemma. Det er et dilemma, hvor vi på den ene side skal sikre os mod angreb på vores samfund, men på den anden side også opretholde et værn omkring vores personlige data og privatliv.

I Venstre lægger vi stor vægt på at sikre borgernes privatliv, og vi er desuden meget bevidste om, at borgernes lyst til at anvende digitale løsninger i høj grad afhænger af, om deres private oplysninger forbliver private. Formålet med nærværende lovforslag er netop at sikre et solidt varslings-system, der forhindrer skadelige cyberangreb mod vores samfund, men som samtidig udfører sit nødvendige arbejde med respekt for borgernes privatliv og frihed.

Med lovforslaget skabes der klare retningslinjer for behandling af de indsamlede data, herunder frister for opbevaring af disse. Endvidere etableres der et uafhængigt tilsyn, som ved siden af Datatilsynet skal følge varslings-tjenestens virksomhed.

Venstre finder, at initiativerne i lovforslaget på fornuftig vis opfylder de førnævnte krav, og Venstre kan derfor tilslutte sig det fremsatte lovforslag.

Kl. 10:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Yildiz Akdogan som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 10:04

(Ordfører)

Yildiz Akdogan (S):

L 197, forslag til lov om behandling af personoplysninger ved driften af den statslige varslings-tjeneste for internettrusler m.v., skal groft sagt afveje to meget væsentlige hensyn: på den ene side hensynet til at beskytte vores kritiske digitale infrastruktur og på den anden side hensynet til at beskytte borgernes personfølsomme oplysninger.

I takt med at internettet og informationssystemer i højere og højere grad er blevet en integreret del af vores samfund, skal vi også i højere og højere grad sikre os mod de farer, som internettet fører med sig. For lige så mange muligheder nettet giver, lige så mange farer er der også derude i cyberspace.

I dag er det muligt for ondsindede personer at iværksætte omfattende og stærkt skadelige angreb på et lands digitale infrastruktur over internettet – angreb, der i værste fald kan føre til, at vitale elementer i vores samfundsstruktur bliver sat ud af spillet. Det så man i 2007 i Estland og i 2008 i Georgien, hvor ondsindede angreb mod offentlige og private hjemmesider medførte sammenbrud og sikkerhedshuller, der ramte myndigheder, politiske organisationer, aviser og tv-stationer og derved svækkede regeringernes mulighed for at kommunikere internt og med deres befolkninger, altså et angreb mod både det politiske system og pressefriheden. I Estland ramte angrebet også finanssektoren og afskar store dele af befolkningen fra eksempelvis at hæve penge.

Derfor er der hos Socialdemokraterne heller ikke nogen tvivl om, at det er nødvendigt, at vi sikrer vores kritiske digitale infrastrukturer i både den offentlige og den private sektor. Vi skal dog samtidig huske på hensynet til at beskytte borgernes personoplysninger, og vi i Socialdemokraterne er fuldt ud opmærksomme på det dilemma, der er mellem at beskytte os mod og bekæmpe angreb på vores infrastruktur og samtidig beskytte borgernes personoplysninger.

Vi mener dog, at disse hensyn i overvejende grad afvejes i dette lovforslag, og at hensynet til at sikre vores digitale infrastrukturer vejer tungt – så tungt, at vi kan give lovforslaget vores tilslutning. Men jeg vil samtidig meddele, at vi vil gå ind i udvalgsarbejdet med den hensigt at undersøge, om der inden for rammerne af, hvad der er nødvendigt for at have en effektiv varslings-tjeneste, kan gøres mere for at beskytte borgernes personoplysninger. Privatlivets fred er vigtig for os, og ligeledes er det vigtigt at beskytte os mod angreb fra bl.a. cyberspace.

Kl. 10:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Mikkel Dencker som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:06

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Det er allerede nævnt af de to foregående ordførere, at internettet naturligvis har bibragt os som borgere her i landet og selvfølgelig også i andre lande masser af muligheder for at løse ting mere rationelt, end det har været muligt inden internettets fremkomst, nemlig ved at mange ting kan gøres digitalt, mange handler kan gennemføres og meget kommunikation kan klares langt hurtigere, end det har været tilfældet hidtil. Men som også de foregående ordførere har været inde på, er der også på internettet en række trusler, som man er nødt til at gardere sig mod, og det er som nævnt fjendtligsindede personer, fjendtligsindede organisationer og fjendtligsindede stater, som kunne finde på via internettet at angribe Danmark og danske interesser.

For at stille et værn op over for den slags internetterrorisme – det kan man vel kalde det for – bakker vi helt op om regeringens plan om at indføre det såkaldte GovCERT, som er en overvågningsindretning, som har til formål at opsnappe potentielle trusler mod danske interesser på internettet. Når man på den måde skal overvåge, hvad der foregår på internettet, er der selvfølgelig også afvejning af, at man skal tage hensyn til privatlivet, og derfor er det nødvendigt, at der tilvejebringes en afgrænsning af, hvilke oplysninger der må opbevares i hvor lang tid, og hvem de må udleveres til. Det er derfor, vi står med lovforslaget i dag, som netop er det lovmæssige grundlag for at afgrænse de her ting. Jeg mener på vegne af Dansk Folkeparti, at der er fundet en god balance mellem hensynet til borgernes privat-

liv og hensynet til nationen og borgernes sikkerhed på internettet, og derfor mener vi, at det er en rigtig god balance, der er fundet her for, hvilke oplysninger der opbevares i hvor lang tid, og at de så kun må udleveres til politiet og til Forsvarets Efterretningstjeneste.

Som de andre ordførere, der allerede har været heroppe, også har været inde på, er der allerede stater, der har været udsat for internet-terrorisme, nemlig Estland og Georgien, og man kunne da bestemt ikke udelukke, at Danmark også kunne være et mål i fremtiden for fjendtlighedsindede stater og organisationer. Derfor er det af stor betydning, at vi får indført det system, som regeringen foreslår og allerede er i gang med at implementere, og som kan træde i kraft, når dette lovforslag også er vedtaget. Derfor skal jeg sige, at Dansk Folkeparti bakker op om det initiativ, regeringen har taget, og vi bakker også op om det lovforslag, som vi behandler her.

Kl. 10:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Hanne Agersnap som ordfører for SF.

Kl. 10:10

(Ordfører)

Hanne Agersnap (SF):

Jeg kan allerede nu sige, at SF også bakker op om lovforslaget. Det er vigtigt, at vi beskytter vores kritiske infrastruktur og vores offentlige sektor mod terrorangreb.

Ideen med det her lovforslag er, at nogen overvåger og ser, om der er kommunikation, der ser mærkelig ud, f.eks. en overvægt af henvendelser, der kan lægge systemerne ned, eller henvendelser fra IP-adresser, der lægger mærkelige spor. Så skal det kunne registreres og varsles til andre tjenester, så man kan tage sine forholdsregler. Det er faktisk primært det, der er ideen med GovCERT.

I og med at man kan overvåge og se den her trafik og registrere, om noget af trafikken ser farlig ud, er man nødt til at gemme trafikdata og det, der hedder pakkedata, altså noget om indholdet af det, der kommunikeres. Og derfor er man nødt til at få en ekstra lov-hjemmel til at opbevare nogle data, som man ellers ikke ifølge persondataloven og andre regler har måttet opbevare. Så formålet med det her er selve varslingen, det er ikke formålet at læse i dataene eller se dataene. Derfor skal man sikre sig, at dataene ikke opbevares unødigt længe eller videregives til nogen, der kan bruge dataene forkert. Det er det, man har forsøgt med det her lovforslag, og man har også sikret i lovforslaget, at der laves et tilsyn med tjenesten.

Derudover er der i lovforslaget indeholdt en bemyndigelse til, at ministeren kan videregive en bemyndigelse til andre ministre og styrelser, og det synes jeg umiddelbart er lidt mærkeligt. Det er måske, fordi der er en overvejelse om, om det nu ligger rigtigt hos viden-skabsministeren, eller om det hellere skulle have været forsvarsmini-steren eller indenrigsministeren, der havde den her ressort. Derfor synes jeg, det var mere logisk, at vi efter at have kørt det her system i måske 2-3 år evaluerede det og fandt ud af, om det ligger det rigtige sted, i stedet for bare at indføre en bemyndigelse i lovforslaget. Det vil jeg stille spørgsmål til under udvalgsbehandlingen.

Der er nemlig også i høringssvarene, bl.a. fra Dansk Industris branchefællesskab for it-virksomheder, et forslag om en evaluering. Der er også et svar fra ministeriet gående ud på, at der måske i fremtiden vil være færre privatlivsindgribende teknologier, man kan følge. Så det synes jeg alt sammen peger i den retning, at vi skal evaluere det efter et par år eller tre.

Så er der et andet høringssvar fra Region Nordjylland, som jeg undrer mig over ikke er kommenteret. Det hedder i lovforslaget, at det er trafikdata, man overvåger, men er det både indgående og udgående trafik? For jeg kan ikke forestille mig andet, end at det er den indkommende trafik, der kan være farlig, så skulle man ikke begrænse lovforslaget til at kigge på indgående trafik? Det er i hvert fald et spørgsmål, jeg har, og som jeg vil søge afklaret.

Så vil jeg også lige sikre mig under udvalgsbehandlingen, at den ændring, der er sket, fra vi første gang så udkastet til det her lovforslag, og til det ligger nu – nemlig at der i det første udkast stod, at man ville videregive oplysninger til Politiets Efterretningstjeneste, og at der nu står, at man bare videregiver oplysninger til politiet – er i overensstemmelse med, at politiet i forvejen har adgang til den her slags oplysninger, altså at der ikke er sket et eller andet skred der, så politiet får adgang til nogle oplysninger, de ikke ellers har adgang til.

Men med de spørgsmål, som jeg regner med at få afklaret under udvalgsbehandlingen, kan jeg sige, at SF kan støtte forslaget.

Kl. 10:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Det er hr. Daniel Rugholm som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:14

(Ordfører)

Daniel Rugholm (KF):

Vi husker formentlig alle, at Estland tilbage i 2007 oplevede en ny form for angreb imod deres stat. Regeringen, politiske partier, tre af de største nyhedsbureauer, Estlands to største banker og flere kommunikationsfirmaer blev angrebet fra servere fra udlandet og oplevede nedbrud af forskellig karakter. Disse angreb lammede store dele af samfundet, it-infrastrukturen og den daglige kommunikation. Det anslås, at det efterfølgende kostede samfundet hundredvis af millioner kroner.

I Danmark har vi også tidligere oplevet forsøg på det samme, bl.a. i forbindelse med Muhammedkrisen, hvor flere danske online-medier blev angrebet. I fremtiden vil truslen heller ikke blive mindre, særlig i takt med, at det offentlige digitaliserer mere og mere og tager flere og flere nye informations- og kommunikationsteknologier i brug. Det gør vores samfund sårbart over for den slags trusler og angreb. Det er derfor vigtigt, at vi kan reagere hurtigt og koordineret ved trusler mod statens it-infrastruktur.

Et positivt element ved dette lovforslag er, at kommuner og regioner også kan tilslutte sig GovCERT, ligesom private virksomheder kan anmode herom. Det giver god mening, da truslen er lige så reel for f.eks. banker, nyhedsmedier, større virksomheder eller selvstændige offentlige selskaber, og et angreb imod disse kan have store konsekvenser for samfundet.

L 197, som vi behandler i dag, indeholder regler for behandling af personoplysninger i forbindelse med brugen af GovCERT. Samtidig med at vi sikrer national sikkerhed, skal vi nemlig også sikre privatlivets fred, en fin balance mellem fællesskabets tryghed og den enkeltes frihed.

Det er vigtigt at slå fast, at GovCERT ikke er overvågning af personlige data, men et varslingsystem i forhold til trafik. Sådan lidt pædagogisk kan man sige, at GovCERT's formål er at kigge på de kuverter, der bliver sendt samt størrelsen og mængden af dem, det, der kaldes trafikdata. GovCERT's formål er som udgangspunkt ikke at åbne kuverterne og læse indholdet, altså det, man kalder pakkedata, f.eks. indholdet i en e-mail. Men selv med dette specifikke formål for varslings-tjenesten vil det dog være vanskeligt helt at komme uden om personfølsomme oplysninger.

Hvis der opstår en reel trussel imod statens it-infrastruktur, er det vigtigt, at man kan reagere hurtigt og effektivt. Derfor er det defineret i lovforslaget, hvilke data GovCERT kan opbevare og eventuelt videregive til relevante myndigheder, hvis der opstår en trussel. Men jeg slår lige fast igen, at det altså er trafikken og ikke indholdet, der er interessant for GovCERT. Som udgangspunkt er det altid de tekniske koder bagved eller afsenderens placering.

I lovforslaget er der også sat nogle meget konkrete tidsfrister for opbevaring af data, og som et vigtigt element er der sikret tilstrække-

ligt tilsyn med GovCERT. Det gælder både Rigsrevisionen, PET og Datatilsynet, og derudover bliver der nedsat et uafhængigt tilsyn med GovCERT.

Vi Konservative mener, at et varslingssystem som GovCERT ikke bare er relevant, men decideret nødvendigt i et moderne samfund som Danmark. Og lige så relevant er konkrete og fornuftige retningslinjer for brugen af et sådant system og den håndtering af personfølsomme oplysninger, som eventuelt kan opstå. Vi vurderer, at de regler og retningslinjer, som er beskrevet i dette lovforslag, er ganske fornuftige, og vi mener, at de vil bidrage til en god anvendelse af varslingstjenesten.

Vi støtter derfor lovforslaget og ser frem til en konstruktiv behandling i Udvalget for Videnskab og Teknologi.

Kl. 10:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Morten Østergaard som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 10:18

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Forleden hørte jeg, at der var flere ministerier, der var ramt af et it-nedbrud, der gjorde, at de kun kunne sende mails ud, men ikke modtage e-mails. Der er måske mange, der vil synes, at skulle man rammes af en virus, var det måske ikke den værste at blive ramt af, fordi det måske ville lette arbejdspresset en smule, men ikke desto mindre tror jeg, at det har sat mange grå hår i hovedet på de berørte medarbejdere. På sin egen finurlige måde illustrerer det jo, hvor sårbare vi er selv for de mindste typer af nedbrud eller forhindringer i vores it-infrastruktur. Det er jo i al sin alvor det, som lovforslaget her handler om.

Hvis man ønsker at skade vores samfund, også finansielt, er det at hæmme vores muligheder for at udveksle oplysninger via internettet en af de mest effektive måder at gøre det på, og derfor er vi selvfølgelig nødt til at værne og skærme os mest muligt mod den type af trusler. Den sårbarhed imødegår vi så bl.a. ved at have den her varslingstjeneste, som analyserer potentielle sikkerhedshændelser på internettet, for at se, om der er grund til nærmere efterforskning af mulige trusler.

Men det er også lige så klart, at når man på den måde forsøger at forsvare vores informationsfrihed og mulighed for at kommunikere med hinanden og udveksle oplysninger, så er det jo også afgørende, at det ikke bliver et indgreb i den selv samme frihed, som man forsøger at forsvare. Og det er jo det, som lovforslaget her forsøger at balancere.

Vi kan godt jo finde eksempler på noget, hvor vi synes, at man er gået for vidt. Den berømte og lettere berygtede logningsbekendtgørelse er et eksempel på noget, hvor vi synes, at man i hvert fald har overimplementeret de EU-regler, der er på området. Det er en lang historie, som jeg ikke skal trætte med igen. Det er bare for at give eksempel på, at det jo ikke altid er sådan, at vi bare nikker til det, der kommer. Men i det her tilfælde synes jeg faktisk, at vi har fundet en rimelig balance, fordi vi for det første lægger nogle rimelige frister for, hvor længe man kan bevare de oplysninger, man måtte komme i besiddelse af ved varslingstjenestens løsning af sine opgaver. Som flere har været inde på, er det, medmindre der er tale om oplysninger, der indgår i en decideret sikkerhedshændelse, og for så vidt det angår det her indhold eller pakke data, kun 14 dage, og de egentlige trafikdata i højest 1 år. Er der tale om oplysninger, der rent faktisk er en del af en sikkerhedshændelse, kan det så være op til 3 år. Men der er altså nogle faste grænser, som også er relativt lette at kontrollere om overholdes.

For det andet er der selvfølgelig nødt til at være et effektivt tilsyn, og det er jo det, der tilsikres med det nye uafhængige tilsyn,

som akkompagneret af Datatilsynet skal sikre, at varslingstjenesten overholder de regler.

For det tredje skal der i sagens natur være en konsekvens for de medarbejdere, der bliver betroet mulighederne til at få adgang til de her oplysninger, når de skal løse opgaverne i varslingstjenesten, og der er det jo altså straffelovens § 152, der er i spil, og den giver jo risiko for, at man kan idømmes fængsel ved særligt skærpende omstændigheder på helt op til 2 år, altså ganske skrappe konsekvenser.

Det er det, der gør, at vi synes, at vi rammer en rimelig balance med det lovforslag, der ligger her. Men vi har jo selvfølgelig også noteret os, at der i høringssvarene er nogle, der er betænkelige ved visse dele af det, og derfor vil jeg også gerne tilkendegive, at vi også er klar til at tilslutte os kravet om en evaluering efter en periode, sådan at vi klart kan signalere, at vi udover det løbende tilsyn også fra politisk hold vil vurdere, om udviklingen har gjort det nødvendigt at skærpe reglerne, og vi vil vurdere, om den måde, som varslingstjenesten og ligeledes tilsynet har håndteret deres opgaver på, har været tilfredsstillende.

Så det synes jeg vil være et klogt og godt signal at sende i forbindelse med behandlingen af lovforslaget, altså at vi vil evaluere det efter en tilstrækkelig årrække. Men samlet set synes vi, at det er en rimelig afvejning, der er fundet, og vi kan støtte lovforslaget.

Kl. 10:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Videnskabsministeren.

Kl. 10:22

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Jeg vil gerne takke for den meget velvillige første behandling af lovforslaget. Formålet med lovforslaget er som nævnt at sikre en klar hjemmel for den statslige varslingstjeneste for internettruslernes virke, som jo uundgåeligt medfører, at varslingstjenesten i visse tilfælde skal behandle personoplysninger.

Det er regeringens vision, at Danmark skal være blandt verdens førende højteknologiske samfund, og for at opfylde den vision er det vigtigt, at borgere og virksomheder er trygge ved at anvende internettet og har tillid til tjenesterne på internettet. Med oprettelsen af en statslig varslingstjeneste for internettrusler ønsker regeringen at sikre, at der i staten er overblik over trusler på internettet og desuden beskytte staten mod it-angreb ved at varsle om disse trusler.

Det er virkelig vigtigt for mig at understrege, at der er tale om et varslingssystem til beskyttelse af primært staten mod it-angreb og således ikke et system til overvågning af personers ageren på internettet. Kommuner, regioner, private virksomheder, der er beskæftiget med kritisk infrastruktur, vil også kunne tilslutte sig varslingstjenesten og opnå den samme beskyttelse som staten. Internettets robusthed vil på denne måde blive styrket, hvilket vil bidrage til at fremme den generelle tillid til tjenester på nettet.

Så vil jeg meget gerne complimentere den store pædagogiske tæft, hvormed ordførerne i dag har præsenteret et ikke helt umiddelbart tilgængeligt lovstof. Og så vil jeg afslutningsvis sige, at jeg ser meget frem til en konstruktiv behandling af lovforslaget i udvalget.

Kl. 10:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Videnskab og Teknologi. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Forhandling om redegørelse nr. R 14:

Indenrigs- og sundhedsministerens og fødevareministerens landdistriktsredegørelse 2011.

(Anmeldelse 28.04.2011. Redegørelsen givet 28.04.2011. Meddelelse om forhandling 28.04.2011).

Sammen med dette punkt foretages:

4) Forhandling om redegørelse nr. R 15:

Indenrigs- og sundhedsministerens regionalpolitiske redegørelse 2011.

(Anmeldelse 28.04.2011. Redegørelsen givet 28.04.2011. Meddelelse om forhandling 28.04.2011).

5) Forhandling om redegørelse nr. R 16:

Indenrigs- og sundhedsministerens redegørelse om de små øer.

(Anmeldelse 28.04.2011. Redegørelsen givet 28.04.2011. Meddelelse om forhandling 28.04.2011).

6) Forespørgsel nr. F 34:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren:

Hvordan vil regeringen afbøde de store negative konsekvenser, som finansloven medfører for landets yderområder?

Af Meta Fuglsang (SF), Rasmus Prehn (S) og Line Barfod (EL).

(Anmeldelse 05.04.2011. Fremme 07.04.2011. Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 10. maj 2011).

Kl. 10:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 10. maj 2011.

Først fru Meta Fuglsang for at begrunde forespørgslen.

Kl. 10:25

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Meta Fuglsang (SF):

Der er her tale om en forespørgsel med en ganske kort ordlyd, nemlig hvordan regeringen vil afbøde de store konsekvenser, som finansloven medfører for landets yderområder. Det er altså en forespørgsel om Udkantsdanmark, som man kalder det.

Når der er stramme økonomiske vilkår og vi har en finanslov, der er meget stram økonomisk, er yderdistrikterne jo dem, der rammes hårdest. Alle kan mærke, at økonomien bliver stram, men det er som hovedregel yderområderne, der rammes hårdest. Derfor har vi selvfølgelig en interesse i at få ministerens ord for, hvordan man vil afbøde de negative konsekvenser, som det netop vil få for yderområderne, at finansloven lægger en så smal ramme for den udvikling, der kan ske.

Kl. 10:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Indenrigs- og sundhedsministeren.

Kl. 10:26

Besvarelse

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg glæder mig til at få en god debat om et meget vigtigt emne, hvor regeringen bestemt deler forespørgernes bekymring, men hvor vi

heldigvis også har gode nyheder, som vil fremgå af min tale. Det, jeg nu siger, vil med formandens tilladelse blive fulgt op af en kort redegørelse fra fødevareministeren. Det drejer sig jo altså om tre redegørelser, et beslutningsforslag og en forespørgsel. Tak til Præsidi- et for, at vi kan drøfte det sammen.

Den helt overordnede udfordring er, at mange yderområder og landdistrikter oplever en befolkningstilbagegang og har gjort det igennem en lang række år, og det er en tendens, som man ser i alle lande, og som i øvrigt er noget, der har foregået siden Arilds tid, men det ændrer jo ikke ved, at det er en alvorlig problemstilling.

Befolkningen og arbejdsstyrken er ofte ældre i yderområder. Uddannelsesniveaue er generelt lavere. Den økonomiske krise har også givet anledning til tabte arbejdspladser i nogle af yderområderne, men ikke alle. Det gælder særligt industrien, som beskæftiger relativt mange i tyndtbefolkede områder. Der er heldigvis i høj grad landsbyer, hvor befolkningstallet vokser, men der er selvfølgelig flere, hvor det falder.

Man skal huske på de gode eksempler. De kan være til inspiration for steder, hvor der er brug for at fremme udviklingen. Derfor har jeg været meget glad for initiativet »Blomstrende Landsby«. Det har været en fornøjelse at komme rundt og se, hvor meget man kan gøre, hvis der er ildsjæle med initiativ, som tager fat.

Fra det øjeblik krisen ramte Danmark, har regeringen nøje fulgt ledighedsudvikling og vurderet, hvordan den har udviklet sig forskellige steder i landet. Under krisen førte vi en lempelig økonomisk politik, og med bankpakkerne sørgede vi for stabiliteten i finansieringsvilkårene, sådan at sunde projekter fortsat kunne opnå finansiering. Jeg ved godt, at der er mange, der gerne ville have haft lettere adgang til finansiering, men det ændrer ikke ved, at vi med bankpakkerne bidrog til stabiliteten. Ledigheden steg ikke nær så meget som frygtet i kraft af de initiativer, jeg har nævnt.

Ser vi på forskellene mellem landsdelene, er der grund til at være optimistisk. Hvor der tidligere var store regionale forskelle i ledigheden, blev forskellene stadig mindre, lige indtil krisen ramte Danmark. Under krisen har man ikke kunnet se, at ledigheden i yderområderne generelt er steget mere end i resten af landet, hvilket er bemærkelsesværdigt. Det betyder ikke, at der ikke er yderområder, hvor ledigheden er høj. På kommuneniveau gælder det f.eks. for Lolland og Læsø, men det gælder i øvrigt også kommuner som Ishøj og andre kommuner omkring København. Så billedet er ikke entydigt. Samlet set kan jeg oplyse, at ledigheden vest for Storebælt er lavere end øst for Storebælt, hvilket nok vil overraske nogen.

De tre redegørelser, som jeg har afgivet, viser et billede af den aktuelle udvikling i bl.a. yderområderne og landdistrikterne og danner dermed grundlag for, at vi kan målrette indsatserne og initiativerne, og dem er der ganske mange af. I september sidste år præsenterede regeringen det regionalpolitiske udspil »Danmark i balance i en global verden« med 37 initiativer, som understøtter en positiv regional udvikling. Med ændringen af planloven er det bl.a. målsætningen at styrke bosætningen i en række yderkommuner. Når man ser ud over landet, vil man se, at der visse steder er oplagt behov for at bremse den menneskelige aktivitet, mens der andre steder er brug for at fremme den og i hvert fald at fjerne hindringer for yderligere initiativer, som har med job og beskæftigelse at gøre.

Kl. 10:31

Naturen er et stort aktiv for yderområderne. Med ændringen af planloven giver vi bedre muligheder for, at denne attraktion kan udnyttes, at der kan drages fordel af den i de kommuner, der har særlige muligheder. Det har kommunerne ønsket, og jeg har meget svært ved at forstå de eksperter, som mener, at der ikke rigtig er noget i denne ændring af planloven. Det er der i allerhøjeste grad, og det behøver man bare at spørge de relevante kommuner om.

I forhold til erhvervsudviklingen satte vi bl.a. fokus på adgangen til risikovillig kapital, herunder også ved at oprette en specifik inve-

steringspulje på 150 mio. kr. for de vstdanske regioner. Vi understøtter med udspillet også de grønne erhvervsmuligheder, hvor yderområderne, landdistrikterne og øerne kan byde på særlige muligheder. Og vi fremmer turismen, som særlig kan have betydning for de tyndere befolkede egne, som er et stort aktiv for både danske og udenlandske turister. Vi aftalte med finansloven at sætte penge af til et videntcenter for kystturisme, som skal ligge i Hvide Sande. Der blev afsat 100 mio. kr. ekstra til indsatspuljen, den såkaldte nedrivningspulje, som understøtter 39 kommuners indsats for forskønnelse af det fysiske miljø. Det danner grundlag for, at bosætning i de tyndtbefolkede områder bliver mere attraktivt.

På trods af et behov for stramme økonomiske rammer har regeringen og aftalepartierne prioriteret midler til en særlig indsats for yderområderne. Det vil sige, at jeg altså ikke kan anerkende præmissen bag forespørgslen, nemlig at finansloven skulle have store negative konsekvenser for yderområderne. Tværtimod har jeg dokumenteret, at finansloven sammen med de tidligere og øvrige iværksatte initiativer har en positiv virkning på udviklingen i yderområderne. Og så har jeg slet ikke nævnt de 600 mio. kr. til styrkelse af akutberedskabet i yderområder. Pengene er netop blevet fordelt, og penge er med til at give hele den danske sundhedssektor en ny profil, hvor det, der ikke er svært, kan være nært, idet langt flere opgaver kan løses i de lægehuse og sundheds- og akuthuse, som nu skyder op især i yderområder.

På uddannelsesområdet er det højt prioriteret, at der skal være bedre adgang til uddannelse der, hvor der ikke er store byer. Vi vil gøre det nemmere for ungdomsuddannelserne at samarbejde lokalt, så selv om der er beskeden elevtilgang, kan der alligevel blive et stærkt uddannelsesmiljø. Vi har ydet et særligt tilskud til de professionshøjskoler, som har de største udfordringer i forhold til den regionale uddannelsesdækning. Vi har tidligere indført lignende tilskud til gymnasier og erhvervsskoler.

Jeg vil godt understrege, før fødevareministeren får ordet, at der er regionale forskelle, som vi skal have fokus på. Det går bedre end forventet mange steder i yderområderne, men der er også steder, hvor vi virkelig skal have fokus på problemerne. Og som indenrigsminister har jeg jo fornøjelsen af bl.a. at skulle fordele særtilskud til sådanne områder. Der er regionale forskelle, det er der i alle lande, men Danmark er især set i internationalt perspektiv et yderst homogent land, også når man ser på det ud fra en geografisk vinkel.

Regeringens ønske er, at der skal være gode muligheder for både uddannelse og erhverv i hele landet. Derfor fortsætter vi indsatsen, som det fremgår af de tre redegørelser, jeg har præsenteret, og som vi drøfter i dag.

Kl. 10:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Fødevareministeren.

Kl. 10:36

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Tak for det.

Som indenrigsministeren sagde, er jeg her i dag, fordi vi er med til at afgive landdistriktsredegørelsen. Samtidig er der jo ingen tvivl om, at de erhverv, som jeg er minister for, har en stor betydning for det, som SF kalder Udkantsdanmark. Jeg foretrækker nu at kalde det baglandet.

Fødevareklyngen er ansvarlig for ikke mindre end 150.000 beskæftigede. Mange af de arbejdspladser er jo netop placeret i landdistrikterne, og derfor er det også helt naturligt, at en ikke uvæsentlig del af regeringens initiativer for landdistrikterne tages gennem Fødevareministeriet, bl.a. via landdistriktsprogrammet og fiskeriudviklingsprogrammet.

Listen over konkrete initiativer under Fødevareministeriets område er lang. Jeg vil nøjes med kort at knytte nogle få bemærkninger til

de to vigtigste: Grøn Vækst og de lokale aktionsgrupper. Aftalen om Grøn Vækst sikrer rammerne for fuld hjemtagning af de EU-midler, der er til rådighed under landdistriktsprogrammet. Med aftalen har regeringen i samarbejde med Dansk Folkeparti lavet en målrettet indsats, der sikrer et højt niveau af miljø-, natur- og klimabeskyttelse, der kan gå hånd i hånd med en moderne konkurrencedygtig landbrugs- og fødevarerproduktion.

Aftalen om Grøn Vækst står på to ben. Det ene ben handler om, at regeringen understøtter beskæftigelses- og udviklingsmuligheder for hele fødevarersektoren, det andet ben handler om natur og miljø. Det er vigtigt, at landdistrikterne kan opretholde naturskønne omgivelser. Samtidig skal Danmark forblive en attraktiv destination for såvel danske som udenlandske turister; det er vigtigt for både økonomi og for livet i landdistrikterne.

Under landdistriktsprogrammet er der også oprettet lokale aktionsgrupper over hele landet. En lokal aktionsgruppe er jo som bekendt åben for alle, der vil være med til at gøre en forskel og sætte mere fart på erhvervslivet, skabe nye job og gode levevilkår i området. En del af opgaven for den lokale aktionsgruppe er at fordele de midler, som aktionsgruppen råder over. Med Grøn Vækst fik de lokale aktionsgrupper vished om deres budgetter indtil udgangen af 2013. Der bliver afsat 110 mio. kr. om året.

De danske lokale aktionsgrupper er blandt de absolut bedste i Europa til at få midlerne ud at arbejde til gavn for landdistrikterne. Ideen med de lokale aktionsgrupper er at mobilisere og engagere de mennesker, der bor i landdistrikterne, og give dem mulighed for at gennemføre de projekter, de ser behov for lokalt. Her fra Christiansborg skaber vi rammerne. Det har vi bl.a. gjort ved at stille midler til rådighed og ved at tænke os godt om, når vi vedtager nye love. Vi skal sørge for at passe godt på vores natur og miljø, og samtidig skal vi gøre det muligt at drive landbrug i hele Danmark.

Så jeg vil indrømme, at jeg sådan set er optimistisk på landdistrikternes vegne. Selv om der er lidt længere mellem husene, er der ikke langt imellem ideerne og engagementet.

Kl. 10:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Så er det fru Meta Fuglsang som ordfører for forespørgerne.

Jeg skal oplyse, at der er 10 minutters taletid for ordførerne under den her debat. Der er jo flere punkter, vi behandler samtidig.

Kl. 10:39

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Meta Fuglsang (SF):

Det er en meget vigtig og meget spændende debat, vi forhåbentlig får i dag med de redegørelser og de forslag, der ligger her. Det, som falder mig i øjnene, er jo umiddelbart, at der er meget stor forskel på papir og virkelighed. Det, der er væsentligt, når man dyrker politik, er selvfølgelig, at man er i stand til at lave papirer, der svarer til den virkelighed, vi ser, og at man kan genkende virkeligheden, når man ser den.

Jeg tror desværre, at regeringen er for fokuseret på papir og for lidt fokuseret på virkeligheden, når det handler om, hvad der sker med udviklingen af Danmark – når vi vel at mærke snakker om et Danmark i balance. Når der snakkes om et Danmark, hvor man skal kunne bo i hele landet med et rimeligt serviceniveau, med en rimelig tilgang til de ydelser, som med rimelighed kan forventes, så er der somme tider lidt langt til virkeligheden fra de papirer, vi ser herfra.

Virkeligheden er, at der er dele af Danmark, som man kan kalde Udkantsdanmark, og jeg har hørt mere et charmerende udtryk som Vandkantsdanmark. Baglandet har jeg ikke hørt før, men jeg synes

ikke, det er noget, der med rimelighed beskriver den del af Danmark, som vi snakker om, hvor der er langt mellem husene. Men virkeligheden i de områder er jo, at færre får en ungdomsuddannelse, at ledigheden er højere, at man sidder mere fast i ledigheden, når man er blevet ledig, at uddannelsesniveauer er lavt, altså at man har ingen eller en kortvarig uddannelse. Det er jo nogle faktuelle ting, som gør, at der er nogle udfordringer i forbindelse med at få landdistrikterne i Danmark til at fungere – optimalt i hvert fald.

Når vi ser på de redegørelser, der ligger – R 14 og R 15 – kan vi bl.a. se, at der meget tidligt i redegørelse nr. R 14 står højt og tydeligt, at krisen ikke gør forskellene på de forskellige dele af Danmark større. Det er jo i hvert fald en påstand. Men i hvert fald står der det, som vi forhåbentlig alle sammen er enige om, nemlig at yderområder er mere sårbare – at yderområderne er mere sårbare, i forhold til hvis der kommer hårde økonomiske vilkår, og at yderområderne er mere sårbare over for reguleringer, som måske generelt giver mening i Danmark, men som i nogle områder har konsekvenser, som er meget hårde, i forhold til hvad der var meningen.

Indenrigsministeren har jo her redegjort for nogle af de forhold, der er tale om: et faldende befolkningstal, at aldersfordelingen på øer og i yderområderne er anderledes, altså at der er befolkningsfrafald og flere ældre i områderne. En række af de forhold, som blev remset op her, er jo ikke en naturlov, og det skal man huske på. Der er ikke en naturlov, der siger, at man har en lav uddannelse, fordi man bor i Vandkantsdanmark. Der er ikke en naturlov, der siger, at der skal være en fraflytning fra landdistrikterne. Det er nogle vilkår, som vi er med til at skabe med de beslutninger, vi træffer på Christiansborg. Og derfor er det vigtigt, at vi holder fast i, at når vi skal træffe beslutninger – det være sig i forbindelse med finansloven eller enkelte lovforslag – har vi for øje, at hele Danmark skal kunne være med. Det, som er svarene på finansloven og på en række lovforslag her, er, at det er meget mere rådgivning – rådgivning til yderdistrikterne i forbindelse med ledighed, med beskæftigelse – og ikke så meget konkrete forslag, som vi kan se gør en forskel.

Hvis vi kigger på den offentlige sektor, kan vi se, at et af buddene på at udvikle den offentlige sektor, så der bliver mere frihed og mere forskellighed mellem kommunerne, er frikommuneforsøg. Det er nogle forsøg, som er meget uambitiøse, når det handler om for alvor at sætte fri. Det er klart, at det er vigtigt med de her kommuneforsøg, eller at kommunerne bliver inddraget, fordi den offentlige sektor og kommunerne fylder meget; det gør de meget i mindre kommuner, fordi det er en stor del af den aktivitet, der er der.

Jeg synes, at der er nogle pointer, man skal holde fast i, når vi snakker om en udvikling af hele Danmark, og når vi snakker om, hvad vi så skal gøre ved det. Der er nogle sammenhænge i den økonomiske politik, der bliver fremlagt. Vi har jo set den sammenhæng, at hvis man giver skattelettelser til de rige, er det bestemte dele af Danmark, f.eks. Nordsjælland, som profiterer af det. Og når man laver tilbagetrækningsreformer, hvor man er parat til at fjerne efterlønnen eller forringe vilkårene for de tilbagetrækkende, så rammer det hårdt økonomisk i de områder, som vi kalder yderdistrikterne, altså Lolland, Læsø og de områder, som vi snakker om her. Så de økonomiske vilkår, der bliver givet herfra med finansloven og andre love, er nogle, som er med til at øge den ulighed, der er mellem de forskellige områder i Danmark.

Når vi kigger på erhvervsudviklingen, kan vi se, at når store virksomheder lukker, f.eks. Vestas, så rammer det hårdt i nogle yderdistrikter. Det rammer hårdt i nogle områder, hvor det kan være svært at få nye erhverv til at komme til. Så dér, hvor man i forvejen er mest sårbare, er man meget afhængige af at have nogle vilkår, så nye erhverv kan komme til, også i de områder, hvor der er langt mellem husene, og de tiltag mangler vi. Vi mangler erhvervstiltag på så jordnært plan, at vi kan sige, at også yderområderne har glæde af det.

Kl. 10:44

Vi mangler i det hele taget fokus på vækst. Vi mangler også fokus på vækst i samspillet mellem offentligt og privat. Lige præcis i yderområder, hvor den offentlige sektor fylder meget, hvor kommunerne fylder meget i den aktivitet, der er, vil det være oplagt at fokusere på samarbejdet mellem offentlige og private, på at udvikle velfærdsteknologi, på at udvikle tilbud på det offentlige område – noget, som også kan blive en eksportvare, noget, som man kan komme til at tjene penge på i det private erhvervsliv. Den del mangler vi også at se nogle tiltag på. Det er noget, som vil give en varig vækstmulighed, en varig erhvervsmulighed i hele Danmark, og hvor man udnytter, at alle områder – også dér, hvor der er langt mellem husene – har en offentlig sektor, som skal give sundhedstilbud og servicetilbud og derfor kan bruge det som et aktiv.

Jeg synes, at der burde være fokus på, at ting skal være så decentrale som muligt. Vi kan ikke alle sammen have et kongeligt teater i baghaven, og vi kan ikke alle sammen bo ved siden af Rigshospitalet, men det skal være sådan, at uanset hvor man bor i Danmark, skal der være adgang til en ungdomsuddannelse, uden at den afstand, man skal færdes over, er så lang, at det bliver en uoverkommelig opgave. Det skal være sådan, at uanset hvor man bor i Danmark, skal det være muligt at komme til en arbejdsplads eller i hvert fald muligt at omstille sig til noget nyt, at få nogle tilbud på efteruddannelse, på aktivering, som gavner, at man faktisk kommer i arbejde på de vilkår, der er i det område, hvor man bor. Det synes jeg ikke er for store krav at stille, men det er nogle krav, som ikke er opfyldt med den politik, der bliver ført i øjeblikket.

Det store spørgsmål for mig er, om der faktisk er en politisk vilje til at have den målsætning på tværs af ressortområder, på tværs af politikområder, altså en vilje til at ville have et Danmark i balance, hvor man faktisk føler, at man har et servicetilbud der, hvor man bor; et Danmark, der er så decentralt som muligt.

SF vil gerne have en struktur, der fremmer en sund udvikling i alle egne af Danmark, i stedet for særordninger. Vi vil gerne have, at når vi laver nye tiltag, er det tiltag, som skaber en strukturel udvikling, som gør det muligt at have en sund udvikling i hele Danmark. Det står meget over for den hattedamementalitet, det godt kan opfattes som, når man skal have særordninger. Jeg tror, at alle kommunalbestyrelser, alle erhvervsråd, alle borgere i Danmark gerne vil have almindelige vilkår, som også duer der, hvor de bor, altså at de vilkår, der er for trafik, for uddannelse, for erhverv, for jobskabelse, for sundhed, er nogle, der duer, uanset hvor man bor, også selv om man selvfølgelig ikke kan få Det Kongelige Teater i sin baghave.

Jeg ser ikke den politiske vilje til på den måde hele tiden at indtænke hele Danmark, når man tager beslutninger. Men den her debat kunne måske være et afsæt til, at vi faktisk fik den politiske vilje ind, når vi træffer afgørelser.

I hele Danmark er der masser af ildsjæle. Der er masser af gode ideer, og der er masser af udfordringer, der bliver løst, også der, hvor der er langt mellem husene. Et helt konkret eksempel er VUC Storstrøm, hvor man siger, at der ikke er elever nok til at opfylde den klassekvotient, der skal til for at lave et relevant uddannelsesstilbud. Hvad gør man så? Så eksperimenterer man med fjernundervisning, med parallel undervisning, og man har lavet et helt nyt tilbud, som andre nu også er interesseret i, fordi man der skaber undervisningsstilbud over store afstande – noget, der kan bruges, selv om der er langt mellem husene.

Det viser den vilje og energi, der er, også i områder, hvor der ikke er det store befolkningsgrundlag, til faktisk at gøre noget for at skabe en sund vækst og en sund udvikling. Det er en udvikling, nogle tiltag, som skal understøttes, og som burde blive understøttet fra Christiansborg, når vi træffer afgørelser, træffer beslutninger om lovforslag og finansloven. Jeg håber meget, at det kunne blive fremtiden, at man gør det.

Det, der er vigtigt, er, at Danmark er for alle, at man har et Danmark, hvor man, lige meget hvor man bor, kan komme til, og at man synes, at de serviceudfordringer, der er, kan man løse.

Jeg har et forslag til vedtagelse til forespørgsel nr. F 34, som jeg vil læse højt. Det er på vegne af Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Enhedslisten:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget finder det afgørende, at der sikres en positiv udvikling og vækst i alle egne af Danmark. Der skal iværksættes en stærk indsats for at bringe Danmark i balance. Dette skal bl.a. sikres ved bedre uddannelsesmuligheder, bedre pendlingsforhold, mere attraktiv bosætning, effektive væksttiltag, der kan sikre øget beskæftigelse og udvikling på et miljømæssigt bæredygtigt grundlag, samt ordentlige velfærdstilbud.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 54).

Kl. 10:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Man skal lige blive stående lidt endnu, der er et par korte bemærkninger. Der er fremsat følgende forslag til vedtagelse af fru Meta Fuglsang, hr. Rasmus Prehn, fru Bente Dahl og fru Line Barfod:

»Folketinget finder det afgørende, at der sikres en positiv udvikling og vækst i alle egne af Danmark. Der skal iværksættes en stærk indsats for at bringe Danmark i balance. Dette skal bl.a. sikres ved bedre uddannelsesmuligheder, bedre pendlingsforhold, mere attraktiv bosætning, effektive væksttiltag, der kan sikre øget beskæftigelse og udvikling på et miljømæssigt bæredygtigt grundlag, samt ordentlige velfærdstilbud.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 54).

En kort bemærkning fra hr. Jens Kirk.

Kl. 10:49

Jens Kirk (V):

Tak. Tak til fru Meta Fuglsang. Vi anerkender, at der er store forskelle i landet, men jeg synes også, det var mere positivt, hvis vi i stedet for Vandkantsdanmark eller Udkantsdanmark måske kunne kalde det mulighedernes land – hvis de fik lov. Jeg anerkender, at der er forskel på ungdomsuddannelserne, men anerkender fru Meta Fuglsang ikke, at vi har givet ekstra til gymnasier og erhvervsskoler? Vi har også givet ekstra i akut hjælp til mulighedernes land, som jeg vil kalde det. Vi har givet hyper card som det sidste. Og endelig, hvis fru Meta Fuglsang ser på landkortet, vil hun se, at det er rigtigt, at tallet for ungdomsuddannelser i visse egne af Danmark er lavt, men hun vil også se, at der er andre steder i de områder her, hvor der næsten er, hvis ikke der er tale om danmarkrekord i ungdomsuddannelser. Det gælder for Nordvestjylland, hvor de – vi kan måske komme ind på årsagen senere – altså har rekord i det; gymnasierne er der, de får ekstra tilskud til administration og den slags ting. Anerkender fru Meta Fuglsang ikke det?

Kl. 10:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Ordføreren.

Kl. 10:50

Meta Fuglsang (SF):

Jamen jeg vil gerne anerkende, at der bliver gjort nogle ting. Jeg vil gerne anerkende, at der er sat ind i forbindelse med transport for unge til uddannelse f.eks., og jeg kan også godt se, at der er blevet lavet nogle ekstra tiltag omkring uddannelse. Det, jeg bare også kan

se, er, at når jeg kommer ud i virkeligheden, er det ikke, fordi det har rykket afgørende på, hvad det er, der sker. Et af de områder, hvor der faktisk er blevet rykket, hvor jeg vil anerkende, at der er lavet en indsats, er på uddannelsesvejledning, altså at man sætter ind i kommunerne, så man faktisk får en rådgivning af de unge mennesker. Så der sker noget.

Det, jeg godt kunne tænke mig, var, at den her problematik bliver tænkt ind, når man laver lovgivning, så vi ikke skal lave lappeløsnin-ger, men så vi får en struktur, der understøtter, at hele Danmark kan fungere med den lovgivning, vi laver herinde.

Kl. 10:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jens Kirk.

Kl. 10:51

Jens Kirk (V):

Tak. Nu må man jo ikke stille mange spørgsmål, men der kunne være mange spørgsmål at stille. Noget helt andet er, at i tirsdags stemte den samme flok, tror jeg nok, enstemmigt imod planloven, og jeg må sige, at hvis de fire partier har læst planloven på samme måde som de såkaldt uvildige eksperter, kan jeg godt forstå, de stemte imod, for ifølge den måde, de læser den på, skulle vi næsten kunne lægge et hus overalt, hvor vi vil i Danmark, bygge overalt, hvor vi vil, og det er jo ikke meningen. 29 kommuner har fået lov nu til at operere i det, vi kalder kystnærhedszonen, altså fra 300 m til 3 km, og den af-døde borgmester på Mors sagde: Hvis ikke vi får mulighed for det, kan vi kun plante en flagstang på Mors. Det ændres nu, og det giver mulighed for, at man i de byer, f.eks. Thisted, Skive, sågar Ringkø-bing og andre, kan sige: Vi kan måske udnytte nogle muligheder, som gør, at vi bliver attraktive steder at bo i i fremtiden, i stedet for at vi altid skal bygge bagved, som vi skulle før. Det er den opfattel-se, man har, men de partier har læst den helt forkert. Anerkender man ikke, at der her kunne være noget positivt i det i stedet for? Har man læst den, ligesom disse såkaldte eksperter? Jeg kalder det rent københavneri, som de udtaler sig. Vi vil jo ikke ødelægge kysten, hverken Øresund eller andre steder, nej, vi vil beskytte, men vi vil også godt have lov til at have nogle muligheder. Tak.

Kl. 10:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 10:52

Meta Fuglsang (SF):

Nu ved jeg godt, at vi ikke altid er enige om, hvem der er en ekspert, og hvem der ikke er en ekspert, men det, vi har set i forbindelse med planloven, er jo bl.a. også at åbne op for ikke bare at bygge huse, men også at åbne op for at bygge forretninger og megacentre i land-distrikterne, og der er nogle konsekvenser af den planlov, som vi ik-ke synes er til nogen som helst gavn. Det ville være til gavn for en skævvridning igen af de områder, hvor man kan bygge stort, i for-hold til de områder, hvor man ikke kan. Det, vi efterspørger, er, at man laver lovgivning, som på det lange træk skaber struktur overalt, på uddannelse og på erhverv, og vi tror ikke, at planloven med de muligheder, den giver, er det, som afgørende skubber i den retning. Jeg skal ikke udelukke, at der kan være et enkelt positivt element i planloven, men samlet set mener vi, at planloven er til mere skade end gavn.

Kl. 10:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Det er hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 10:53

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Jeg vil allerførst gerne rose SF's ordfører for en ganske glimrende tale. Jeg synes egentlig, at mange af de ting, der blev sagt, er noget, der sagtens kunne være udtalt af mig som kommunalordfører for Dansk Folkeparti.

Men jeg vil gerne kvittere lidt for noget af det første, som fru Meta Fuglsang var inde på, nemlig det med, at papir er taknemligt – det var i forhold til den skriftlige redegørelse og forespørgslen, som vi har til behandling her i dag. Og der vil jeg da gerne prøve at bevæge mig ud i virkeligheden, for det var også der, fru Meta Fuglsang gerne ville hen, kunne jeg forestille mig. Og der har vi jo f.eks. en situation i Odder kommune, hvor man har en SF'er, som er formand for socialudvalget, og som har valgt at fyre Tunø sygeplejerske for at få en årlig besparelse på omkring 60.000 kr. Det er en stilling, som har været betalt af kommunen og af Region Midtjylland. Men der vil jeg gerne spørge: SF går jo ind for den her decentrale styreform, altså at kommunerne selv skal have lov til at bestemme, men hvad synes ordføreren så om, at de her 120 mennesker på Tunø nu hverken har sygeplejerske eller læge?

Kl. 10:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 10:54

Meta Fuglsang (SF):

Tak for rosen, selv om jeg bliver lidt urolig, når jeg bliver rost af hr. Skibby.

Først vil jeg gerne sige, at det da er rigtigt, at meget af det, jeg siger, formentlig også kunne have været udtalt af hr. Skibby, forskellen er bare, hvem der så er parat til at sætte handling bag ordene, og der viser det sig jo gang på gang, at der er meget stor forskel på, hvad SF er klar til, og hvad Dansk Folkeparti er klar til.

Så skal jeg sige, at de beslutninger, som vi kan finde frem, enkeltbeslutninger, f.eks. i forbindelse med Tunø, jo lige præcis viser den udfordring, som kommunerne har – en udfordring, som gør, at man også som SF'er er nødt til at kunne finde nogle besparelser, som man ville have forsvoret at man ville have bevæget sig ud i, men udfordringen er jo, at få et budget i balance. Det er jo noget, SF tager meget alvorligt, også når vi sidder i kommunalbestyrelser, altså at ansvaret er at få balance i budgetterne og gøre det så godt som muligt, fordi vi ikke skal overskride de økonomiske rammer. Vi gør det selvfølgelig så godt som muligt der, hvor vi nu engang sidder. Men det viser jo lige præcis udfordringen, altså at man f.eks. ikke kan bevare en sygeplejerskestilling på Tunø. Og vi kan finde masser af eksempler på det, som for mig at se netop er et eksempel på, at ude i virkeligheden kniber det altså, også i de områder, hvor der er småøer, eller hvor der er langt mellem husene, fordi de økonomiske rammer ikke er til det.

Kl. 10:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 10:55

Hans Kristian Skibby (DF):

Jo, men så kan man gå ind og kigge på et eksempel, der går endnu mere ned i detaljen: På Tunø bor der en ældre dame, som er i dialyse – nu er vi uden for de her papirbunker, som ordføreren talte så meget om – og der siger socialudvalgsformanden fra SF i Odder Kommune til vedkommende, som jo selvfølgelig har problemer med at få sin dialysebehandling, fordi hun bor på Tunø, at så må hun flytte til fastlandet. Så er det, jeg spørger ordføreren: Jamen når man nu står her-

nede og svinger fanen så højt, som SF gør, og siger, at vi skal have lokalt decentralt selvstyre, og at vi samtidig skal kunne bo alle steder i landet og have den almindelige, forventelige service – ikke Det Kongelige Bibliotek eller Det Kongelige Teater i baghaven, det er jeg helt med på, men en sygeplejerske, som kommer og tilser en, hvis man er syg – synes ordføreren så ikke, at det er dybt kritisabelt, at en kommune fyrrer den eneste sygeplejerske, der er på en ø? Tunø er faktisk en ø, som har haft befolkningstilvækst – det er en af de ganske få øer i Danmark, hvor der er blevet flere beboere. Nu kan det så gå den anden vej på grund af besparelser på 60.000 kr. Det er jo en enkelt helikopterflyvning fra fastlandet, og så er de 60.000 kr. væk.

Kl. 10:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 10:57

Meta Fuglsang (SF):

Det, vi er optaget af, er jo netop, at det kan lade sig gøre, at man har en rimelig service rundtomkring i Danmark. Det er derfor, vi er optaget af spørgsmålet om, hvordan man gør det, hvordan man finansierer det, og hvordan man tilrettelægger virksomheden, så kommunerne kan levere det her. Der er jo netop eksempler på, at forskellene mellem kommunerne kan være store, at de økonomiske vanskeligheder er store, og at de kommer ud i nogle situationer, som man både som kommunalpolitiker og som folketingspolitiker nok ikke havde troet man skulle komme ud i. Så det er jo netop et eksempel på, hvor langt ud vi er kommet.

Det, vi gerne vil, er at ændre den udvikling. Vi vil gerne ændre udviklingen, så man i kommunerne faktisk kan give et ordentligt tilbud til borgerne på sundhedsområdet, på ældreområdet, på uddannelsesområdet. Det er faktisk derfor, vi står her nu, og det er derfor, vi synes, det er vigtigt at have en forespørgselsdebat om, hvad vi skal gøre for at afbøde de virkninger, som finansloven har. Det er derfor, vi er optaget af de landdistriktsredegørelser, der kommer, for vi synes ikke, at den udvikling, der er nu, er god nok.

Kl. 10:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Ørum Jørgensen for en kort bemærkning.

Kl. 10:58

Per Ørum Jørgensen (KD):

Tak for det. Grundlæggende vil jeg sige, at når S og SF og Enhedslisten bruger ordet Udkantsdanmark i forbindelse med den her forespørgsel, så synes jeg et eller andet sted på vegne af os, der bor i det såkaldte Udkantsdanmark eller vandkanten, eller hvad vi ellers har hørt, at jeg måske vil have mig det frabedt. Når jeg er i Vestjylland i min udkant, som I kalder det, så er København jo sådan set den anden udkant. Så jeg synes måske, at man skulle vise lidt mere respekt og finde nogle ordentlige betegnelser for det. Det er så det.

Vi kan se konkret på, hvad SF derude i landet har bedrevet i forhold til hele den her diskussion om yderområderne. Lad os tage det i forhold til den seneste flytning af fødeafdelingen fra Holstebro til Herning. Her leverede SF de afgørende stemmer sammen med Socialdemokraterne til at skabe et regime, hvor der er op imod 100 km til en fødeafdeling. Det er da bestemt noget, som modvirker vækst i landdistrikterne, og som skaber affolkning, fordi unge mennesker selvfølgelig bliver nervøse.

Hvordan hænger det sammen med alle de her fine ord, der kommer fra SF's ordfører?

Kl. 10:59

Kl. 11:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 10:59

Meta Fuglsang (SF):

Det sker jo oftere og oftere, at vi kommer til at tro, at det er os, der er regeringen, og at det er regeringen, der er oppositionen. For det bliver fortalt på en måde, som om den udvikling, der er sket de sidste 10 år, er noget, S og SF skal bære ansvaret for. Vi skal stå til regnskab for, hvorfor det er, som det er lige nu efter 10 år med en borgerlig regering.

Jeg er ikke parat til at stå til ansvar for, hvad der er sket de sidste 10 år. Jeg er parat til at stå til ansvar for, hvad SF's bidrag er til, at vi får det bedre de næste 10 år, når vi forhåbentlig får en rød regering. Så det, jeg vil stå inde for, er, hvad SF vil gøre for at få det her til at blive bedre, og det har vi redegjort for i en lang række udspil, og vi har redegjort for det, efterhånden som de forskellige lovforslag bliver behandlet her.

Det, jeg er optaget af, er, at vi fra Christiansborg, i folketingspolitikken, sørger for at træffe de rigtige beslutninger. Jeg opfatter ikke begrebet Udkantsdanmark som noget, der er fyldt med disrespect. Jeg opfatter det som et ord, der er poppet op i beskrivelsen af, at dele af Danmark har andre udfordringer end andre. Det, jeg ser, når jeg kommer ud i yderdistrikterne, eller hvad vi nu skal kalde det, er jo, at der er masser af liv og masser af energi og masser af vilje til at overkomme de forskellige udfordringer, der er. Men jeg ser også en stor forskel på det serviceniveau, man kan yde. Jeg ser en stor forskel på de muligheder, der er. Og jeg ser først og fremmest en stor forskel på de frihedsgrader, der er, og som man ikke kan tilpasse de lokale forhold. Det vil jeg gerne lave om på.

Kl. 11:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak for det. Hr. Per Ørum Jørgensen for en kort bemærkning.

Kl. 11:00

Per Ørum Jørgensen (KD):

Jeg beder sådan set ikke SF's ordfører om at forholde sig til, hvad regeringen har bedrevet de sidste 10 år. Jeg nævner et helt konkret eksempel, hvor SF har leveret de afgørende mandater til at skabe et regime, hvor der bliver op til 100 km til en fødeafdeling for borgerne i Vestjylland. Det er et helt konkret eksempel, som SF jo er de eneste der kan stå til regnskab for som parti. Det synes jeg bare er i modstrid med alt det, som SF's ordfører siger, når man forringer vilkårene i landdistrikterne ved at skabe utryghed og ved at gøre det mindre attraktivt at bosætte sig i landdistrikterne. Og netop affolkningen af landdistrikterne er jo det allerstørste spørgsmål. Det er jo det helt centrale, nemlig at folk flytter fra landdistrikterne. Og SF er med til at gøre det værre.

Når vi er nogle, der finder et flertal for at finde finansiering og sætter mål for f.eks. at etablere en motorvej i Vestjylland, som skaber vækst, hvem er så den første, der går ud og kritiserer det? Det er hr. Villy Søvnald. Jeg mener bare ikke, at der er stringens i de pæne ord, i forhold til hvad SF egentlig leverer for landdistrikterne i praksis.

Kl. 11:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Meta Fuglsang (SF):

SF leverer til landdistrikterne, nemlig en ændret politik, så vi får et mere bæredygtigt landbrug, der har en bedre fremtid som erhverv, end det har nu. Vi leverer medvirken til trafikforlig, som faktisk skaber bedre trafikale forhold også i yderdistrikterne. Vi har leveret en vækstplan, som skaber mulighed for erhvervsudvikling også i yderdistrikterne. Vi leverer oplæg til, hvordan man kan få en bedre og sundere kommunal sektor, så man får mere frihed, så man lokalt kan tilpasse sig de vilkår, man nu engang har.

Vi leverer på en lang række områder: på uddannelsesområdet, på beskæftigelsesområdet, på øget efteruddannelse, så man også lokalt kan tilpasse sig de muligheder, der er for at få et job i områderne.

Det er alt det, SF leverer, også for landdistrikterne. Det, vi oplever, er bare en lang gang benægtelse, og at regeringspartierne og nu også andre siger, at I vil jo ingenting. Det er ikke rigtigt. Vi leverer udspil og beslutninger, og vi er klar til at sørge for, at retningen kommer til at være anderledes, når vi på et eller andet tidspunkt kommer til magten.

Kl. 11:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Rasmus Jarlov for en kort bemærkning.

Kl. 11:02

Rasmus Jarlov (KF):

Det er dejligt at høre alle de ting, som SF mener at de leverer. Men jeg synes, at vi mangler et svar på spørgsmålet fra hr. Per Ørum Jørgensen om sygehusplaceringen i Vestjylland. Hvordan har SF det med at have lagt de afgørende stemmer til den sygehusplacering? Det var det, der blev spurgt om, og jeg synes, at vi skal have et svar på det.

Kl. 11:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 11:03

Meta Fuglsang (SF):

Ordføreren ved godt, at jeg ikke kan stå og blande mig i, hvad andre SF'ere på andre niveauer end det, jeg befinder mig på, tager beslutninger om. Det, jeg ved, er, at SF aldrig nogen sinde løber fra ansvaret for de beslutninger, vi har taget. Man kan rolig regne med, at det er SF's politik. Det, jeg kan se, er bare, at når SF skal navigere i kommuner og regioner, er det på baggrund af den politik, der er lagt af en borgerlig regering gennem 10 år. Det gælder de økonomiske muligheder, og det gælder de strukturelle muligheder, så alle, også SF, må navigere i det farvand.

Hvis der var bedre økonomiske vilkår i kommuner og regioner, alene fordi SF fandtes, var vi sikre på, mange flere ville synes, at SF var en fantastisk idé, men det er der ikke. Vi må navigere i det farvand, som er skabt af en borgerlig regering, og det gælder alle SF'ere.

Kl. 11:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Rasmus Jarlov?

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Det er hr. Jens Kirk som ordfører for Venstre.

Kl. 11:04

(Ordfører)

Jens Kirk (V):

Først vil jeg sige tak for forespørgslen, og så vil jeg sige tak til de to ministre for deres redegørelse. Det er jo interessant, og jeg synes og-

så, at det er vigtigt, at vi kommer til at diskutere, hvordan virkeligheden er. Undertegnede vil påstå, at han færdes ude i virkeligheden, om ikke hver dag så næsten hver dag. Der skal ikke være tvivl om, at vi i Venstre finder det vigtigt, at vi ikke glemmer den store befolkningsgruppe, der findes og har valgt at bo på landet og i de mindre byer. Det er meget afgørende for os, at de næsten eller stort set får de samme vilkår, som vi har i byerne, også i de større byer. Men der er altså en forskel, og det må man leve med, for dem, der har valgt at bo på landet, har jo også nogle goder. Der er natur, fri luft og det hele. For dem, der bor i byen – og jeg ville nødig bo der – er der støv og støj og meget andet.

Men de danske landdistrikter har problemer, det er vi ikke i tvivl om, og derfor er det meget vigtigt – og det synes jeg at regeringen og Venstre er gode til – at holde øje med, hvad der sker. Jeg skal komme ind på, hvad vi har gjort for dem igennem især de sidste par år. Der skal heller ikke herske tvivl om, at vi ønsker et Danmark i balance, hvor alle kræfter og ressourcer medvirker til vækst og fremgang. De danske landdistrikter kan være meget forskellige. Nogle har tilbagegang, andre har fremgang, og derfor er udfordringerne nødvendigvis heller ikke de samme for alle landsbyer.

Nogle har allerede – tidsskriftet Samvirke tror jeg det er – sat kors over, hvornår de forskellige landsbyer afgår ved døden. Enkelte af dem skulle allerede være afgået ved døden, jeg har ikke kontrollet, om det er rigtigt, hvad der står deri. Der er ingen tvivl om, at hvis det her skal lykkes, er det vigtigt, at vi skaber nogle gode forhold, men det næste er, at der findes nogle ildsjæle i områderne. Hvis ikke der er det, lykkes det ikke, selv om vi giver nok så meget i tilskud.

Der er mange arbejdspladser i yderområderne, især produktionsarbejdspladser, og det er rigtigt, at det især var dem, der blev ramt under krisen. Men det er også rigtigt, som indenrigsministeren sagde, at arbejdsløsheden jo ikke er større i de områder, end den er andre steder. Man har altså taget imod udfordringen og taget den op. Der er en generel forbedring af økonomien i øjeblikket og også en forskydning hen imod serviceerhverv. Der er heller ingen tvivl om det. Men vi må også være klar over, at de, der bor på landet, også står over for en grøn dagsorden, som de skal tage hensyn til i allerhøjeste grad. Vi ved og har også allerede lige snakket om, at uddannelsesniveaue er en udfordring i de tyndere befolkede områder. Folkeskoledebatten er også en levende debat, som stadig væk foregår.

Men vi kan også spørge: Hvad er det i grunden, der er de største potentialer i landdistrikterne? Det er jo naturen. Det er et stort aktiv i forhold til bosætning og udvikling inden for turismeerhvervet. Landdistrikter og yderområder er vigtige for Danmarks målsætning om vedvarende energi, og lokale kræfter er den store styrke ude i landdistrikterne. Det er vigtigt med en fortsat finansiering, og jeg synes, at vi fra regeringens side i de sidste år har været gode til at medvirke til finansiering af forskellige ting.

Vækstkautionsordningen videreføres i 2011, kom i gang-lånet er styrket fra 2010 og 2011. Desuden foreslår regeringen i sit regionaludspil, »Danmark i balance i en global verden«, at Vækstfonden i Vestdanmark, som nu er placeret i Vojens, får en pulje på 150 mio. kr. osv. Vi har LAG-midlerne med de 100 mio. kr., som videreføres. Vi har nedrivningspuljen, som kommer nogle kommuner til gavn med ca. 150 mio. kr. forrige år og 100 mio. kr. i år. Vi har en havnepakke, en turismepakke og et videncentret for kystturisme i Hvide Sande. Det er ikke, fordi jeg lige bor i nærheden og kan se over til det, at jeg mener det, men jeg synes, det er et godt valg, at det ligger derude, hvor turisterne kommer om sommeren.

Endelig er der noget, jeg ikke kan forstå. Nu har vi jo drøftet planloven, og jeg anbefaler oppositionen at læse, hvad der står i den. Vi mener, og jeg mener, at det er københavneri, sådan som eksperterne udtaler sig. I Venstre tror vi fuldt og fast på, at kommunerne med respekt vil fremtidssikre og sørge for en bæredygtig udvikling i

et kystnært område og kan være med til at tiltrække og fastholde beboere uden for de traditionelle vækstcentre og dermed medvirke til at skabe vækst og styrke. Vi vil jo ikke det samme, som man vil i Nordsjælland.

Jeg har været inde på turismeudlejning, beløbet er nu oppe på 20.000 kr. skattefrit, og sommerhusene er stort set udlejet. Regeringen foreslår frit brændselsvalg op til 20 kW. Det vil sige, at barmarksværkerne måske kan komme til at bruge halm. Småøerne har vi lavet et særligt program for, så beboerne bedre kan komme til nyde deres natur, stilhed, tryghed og nærhed. Der er foreslået rationel færge drift. Der er ekstraordinært bevilget 260 mio. kr. i de sidste år. Der er lokale LAG'er, som får nogle penge.

Kl. 11:09

Endelig er der så fiskeriet, som får nogle penge, og der er hurtigt hjælp til sundhedstilbud og lempelse af vilkårene i sommerhusområderne. Der er også gjort en del for sommerhusene. Til kommunernes vindmølleplan i det grønne giver vi 88.000 kr. som et engangsbeløb til dem, der har den ulempe måske at have en vindmølle i nærheden. De 88.000 kr. pr. 1 MW er med til, at vi i de områder, hvor vi får dem, ved, at vi har noget at gøre godt med. Vi får en ulempe, men vi får også en fordel af det, og nu kan vi holde generalforsamling i møllelauget, for nu har vi 20 pct. af andelene, og vi får et fast beløb hvert år.

Gymnasier og handelsskoler har jeg omtalt. Vi har gjort noget ekstra for dem. Akutindsatsen er ved at være på plads. Der er alene inden for det område, der blev omtalt før, givet 250 mio. kr. til den nordvestlige del til lægehelikoptere og øvrige projekter. Biogas sørger vi for kommer op i en højere pris. Det foreslår vi i hvert fald. Med »Grøn Vækst« siger vi, at de 9.000 t kvælstof skal være opnået i 2015. Resten har vi sat på standby et stykke tid, fordi vi vil vide, hvordan vi i grunden skal klare det på bedste måde. Vi ved godt, at oppositionen vil have det klaret inden 2015, men jeg synes, at oppositionen skal huske, at det godt kan komme til at koste omkring 10.000-12.000 arbejdspladser, hvis man gennemfører det på det tidspunkt.

Vi har fiskeriet, en brændstofpakke er brugt, og der kan bruges flere. Vi har LAG-midler. Vi ved, at vi har et problem med transporten af de unge osv. HyperCard kan hjælpe noget, vi har telebusser, men vi er ikke færdige. Endelig kan vi sige, at et landdistriktsudvalg er på vej. Det er man enige om. I øjeblikket er landdistrikterne under mindst 11 forskellige ministerier, og så har jeg måske endda glemt et par stykker. Men der i hvert fald lagt op til, at der kommer et udvalg efter et kommende valg. Så jeg synes, vi er godt på vej.

Endelig vil jeg gerne slå fast, at det kommer an på de lokale ildsjæle i områderne. Hvis de er der, er der muligheder. Hvis ikke de gør noget, er der risiko for, at områderne går ned. Tak for ordet, og så vil jeg gerne på vegne af de fire partier, Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance, fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget anmoder på baggrund af de fremlagte redegørelser regeringen om fortsat at arbejde for en balanceret udvikling i Danmarks regioner og for at gavne udviklingen i landets yderområder og landdistrikter. Folketinget konstaterer, at der er igangsat initiativer, som retter sig mod såvel erhvervsudvikling som bosætningsvilkår for befolkningen.

Med baggrund i målsætningen om, at der skal være gode muligheder for at bo, studere og drive erhverv i hele landet, opfordres regeringen til at følge udviklingen i forhold til bl.a. erhverv og bosætning samt redegøre for regeringens tiltag, som iværksættes med henblik på bl.a. at understøtte udvikling i landets yderområder. Regeringen pålægges i den forbindelse hvert andet år at fremlægge skiftevis en regionalpolitisk redegørelse og landdistriktsredegørelse samt en redegørelse om

de 27 små øers forhold. Der redegøres som hidtil for udviklingen i statslige regionale arbejdspladser i tilknytning til den regionalpolitiske redegørelse.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 55).

Kl. 11:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Det er jo et langt forslag til vedtagelse, men vi accepterer det. Det går lige. Vi opfordrer til så korte vedtagelsesforslag, som muligt, men det er o.k.

Der er stillet følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget anmoder på baggrund af de fremlagte redegørelser regeringen om fortsat at arbejde for en balanceret udvikling i Danmarks regioner og for at gavne udviklingen i landets yderområder og landdistrikter. Folketinget konstaterer, at der er igangsat initiativer, som retter sig mod såvel erhvervsudvikling som bosætningsvilkår for befolkningen.

Med baggrund i målsætningen om, at der skal være gode muligheder for at bo, studere og drive erhverv i hele landet, opfordres regeringen til at følge udviklingen i forhold til bl.a. erhverv og bosætning samt redegøre for regeringens tiltag, som iværksættes med henblik på bl.a. at understøtte udvikling i landets yderområder. Regeringen pålægges i den forbindelse hvert andet år at fremlægge skiftevis en regionalpolitisk redegørelse og landdistriksredegørelse samt en redegørelse om de 27 små øers forhold. Der redegøres som hidtil for udviklingen i statslige regionale arbejdspladser i tilknytning til den regionalpolitiske redegørelse.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 55).

Forslaget til vedtagelse indgår i de videre forhandlinger.

Der er nogle korte bemærkninger. Det er Hr. Rasmus Prehn som den første.

Kl. 11:14

Rasmus Prehn (S):

Det er desværre symptomatisk, at Venstre er ret lange i spytet, men meget begrænset i det politiske indhold. Så der tror jeg at det her forslag til vedtagelse passer meget godt ind.

Ordføreren giver udtryk for, at arbejdsløsheden i yderområderne ikke er større end i resten af landet, og ordføreren refererer til, at det har ministeren sagt, men det, jeg hørte ministeren sige, var, at i den nuværende krise er de ikke blevet ramt hårdere i Yderdanmark end i resten af landet. Jeg skal høre, om ordføreren holder fast i, at der ikke er en højere arbejdsløshed i Yderdanmark end i resten af landet? Eller var det, ordføreren mente, det samme som ministeren mente, nemlig at der ikke er noget, der tyder på, at yderområderne ikke er ramt ekstra hårdt på ledighedstallet på grund af krisen?

Kl. 11:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 11:14

Jens Kirk (V):

Jeg vil gerne sige til hr. Rasmus Prehn, at jeg siger det samme, som ministeren sagde, men at der er meget, der tyder på, at de i øjeblikket er i fuld gang frem igen. Der bliver ansat folk, og jeg kan sige, at der er endda nogle steder, hvor der er begrænsninger for det, bl.a. fordi planloven har sat begrænsninger for nogle i forhold til at udvikle deres egen iværksættervirksomhed.

Kl. 11:15

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 11:15

Rasmus Prehn (S):

Jeg kunne heller ikke lade være med at notere mig, at Venstres ordfører talte meget om de lokale ildsjæle. Vi kan jo godt blive enige om, at det jo er fantastisk, når der er nogen, der gør en indsats. Det er noget, der virkelig hjælper noget.

Men det, vi debatterer her i Folketingssalen, er jo også meget, hvad vi gør som samfund. Her vil jeg gerne høre Venstres ordfører, hvordan Venstres ordfører har det med, at regeringens nulvækstpolitik betyder, at vi i det nuværende budgetår bruger 500 mio. kr. mindre på folkeskolen – altså bruger ½ mia. kr. mindre på folkeskolen – og at det i høj grad har betydet, at de i mange yderkantsområder har lukket folkeskoler. Der er jo et hav af folkeskoler, der er lukket. Bare her i forbindelse med det her budget er der på landsplan 82 folkeskoler, der er blevet lukket, og der er 246 skoler, der er blevet berørt af det her. F.eks. har man lukket folkeskolen i Tversted i Nordjylland. Der har de haft folkeskole i 500 år; siden reformationen har de haft en folkeskole. Men på grund af regeringens nulvækstpolitik er det slut med den form for lokale folkeskoler. Er det Venstres politik at lukke folkeskoler?

Kl. 11:16

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 11:16

Jens Kirk (V):

Nej absolut ikke, men jeg tror heller ikke, at Venstre kan bestemme, at fødselstallet skal stige, og fødselstallet er jo i de sidste år faldet, og det er jo en kendsgerning, at antal folkeskoleelever er faldet i mange af de kommuner, vi snakker om. Jeg kender tilfældigvis også til det der, og man kan sige, at i nogle kommuner med måske 50.000 indbyggere er elevtallet i de sidste 6-7 år allerede faldet med måske 1.000 elever. Hvis det skal svare til en ganske almindelig landsbyskole med 100-150 elever, er det altså syv eller otte skoler.

Vi ved jo, at vi har nogle skoler med 100 elever, der er vel søgte. Men vi ved også, at de billigste skoler i nogle af kommunerne med helt ned til 150-250 elever kan drives for måske 50.000 kr., men vi har også andre skoler, hvor det koster op til 70.000 eller 80.000 kr. Så der skal altså ske noget. Men det er jo ikke regeringens skyld, at børnetallet falder i mange af disse områder.

Kl. 11:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Bente Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 11:17

Bente Dahl (RV):

Tak for det. Venstres ordfører nævnte, at Venstre ønsker et Danmark i balance. Samtidig er et af midlerne, som Venstres ordfører nævnte, planloven. Det vil jeg gerne have Venstres ordfører til at uddybe: Hvordan kan man ved at give 29 kommuner ud af 98 nogle specielle vilkår bidrage til, at Danmark kommer i balance?

Jeg må sige med det samme, at det her ikke er et københavnerspørgsmål, for jeg er selv sønderjyde og bor i Sønderjylland.

Kl. 11:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 11:18

Jens Kirk (V):

Det får mig i grunden til at sige til fru Bente Dahl, at så burde fru Bente Dahl jo kende lidt bedre til det, for i kystnærhedszonen og i de 29 kommuner, som man har valgt ud fra det kriterium, at over 40 pct. af befolkningen bor i landdistrikterne, er der masser af kystnære byer, der tidligere i planloven ikke har haft denne mulighed for at bygge.

Man kunne bygge bagved, men det er jo ikke interessant. Lad mig nævne et sted, som jeg kender meget godt til, f.eks. Herning eller Ringkøbing: Hvorfor skulle jeg i grunden blive boende i Ringkøbing, hvis jeg skal have et hus og bare bygge bagved, når jeg i stedet kunne få lov til at bygge i 400-500 meters afstand og have en flot udsigt over Ringkøbing Fjord, måske fiske lidt i fritiden med tre net og ikke flere, sejle ud hver søndag morgen for at fange fisk?

Det er de muligheder, der er nu. Som jeg sagde i min indledning, og som den afdøde borgmester har beskrevet: Hvis ikke vi får det ændret, kan vi kun have en flagstang deroppe, og så er det ikke sjovt at bo på Mors. Det bliver lidt tyndt.

Kl. 11:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Bente Dahl.

Kl. 11:19

Bente Dahl (RV):

Jeg synes ikke, det gav særlig meget svar på, hvordan boliger og erhverv i kystnærhedszonen kan bidrage til ro og fred på landet og balance i Danmark. Det får mig til at stille det næste spørgsmål. Ordføreren nævnte, at ildsjælene i området er vigtige. Det er jeg for så vidt fuldstændig enig med ordføreren i, for ildsjælene i områderne derude er vigtige for at få sat noget i gang. Men jeg har ikke hørt noget i Venstres ordførers tale om, hvad der kunne hjælpe de her ildsjæle, for ildsjæle lever jo ikke evigt, de skal have noget at leve af, så de ikke brænder ud. Hvordan vil Venstre hjælpe dem med at skabe rammer, så de ikke dør ud, inden de når at sætte aftryk?

Kl. 11:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 11:20

Jens Kirk (V):

Tak til fru Bente Dahl. Jeg håber da, at fru Bente Dahl har været her under hele min tale, for jeg nævnte vel noget om LAG-midlerne, og jeg nævnte vel også noget andet, nemlig nogle vindmøllepenge, man kunne få. Man kunne endda lave vindmøllelaug i de der områder og sige, at op til 20 pct. skal afsættes til de lokale. Det kan give f.eks. 50.000 eller 100.000 kr. om året til en sogneforening. Det er kontante midler, man hvert år ville kunne bruge i det tilfælde.

Endelig kan jeg nævne et eksempel på en ung mand, der gerne ville udvide en maskinfabrik, han har lavet på sin fædrenes gård. Han har lagt meget arbejde i det, han har søgt og fået lov af kommunen, men fik så derefter afslag fra Naturklagenævnet, fordi hans virksomhed kun ligger 2,7 km fra Ringkøbing Fjord. Havde den ligget 3,1 km væk, ville der ikke have været nogen problemer.

Kl. 11:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Ørum Jørgensen for en kort bemærkning.

Kl. 11:21

Per Ørum Jørgensen (KD):

Nu er taletiden for kort til at skose Venstre for de centraliseringsforslag, der er kommet gennem årene. Jeg vil egentlig godt anerkende

mange af de initiativer, som Venstres ordfører nævner. Mange af de initiativer, som er positive i forhold til udvikling og vækst i landdistrikterne, har Kristendemokraterne også deltaget i at få gennemført.

Der er et enkelt, synes jeg, meget aktuelt tema, som i hvert fald fylder meget i det landdistrikt, hvor jeg bor, nemlig hele diskussionen omkring atomaffald. Det burde måske ikke indgå i sådan en diskussion her, men problemet er lidt, at i mange landdistrikter, hvor der er mulighed for at modtage det her atomaffald, betragtes det lidt, som om man nu gør rigtig meget for at skabe vækst og udvikling og man gør rigtig meget i forhold til grøn energi, og takken fra Christiansborg er så, at vi kan få en gang atomaffald at rode med. Jeg ved godt, at det ikke er intentionerne bag, men kan Venstres ordfører ikke klargøre, hvad Venstres holdning er til det, og er Venstre indstillet på, at vi finder en løsning, så man ikke får den negative reaktion i specielt landdistrikterne?

Kl. 11:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 11:22

Jens Kirk (V):

Jeg er ikke i tvivl om, at Venstre og ministeren er interesseret i, at vi finder en løsning på det problem. Vi ved også, at da det første gang blev oplyst for par uger siden, at der nu skulle findes ud af noget ved en nærmere undersøgelse, var der nogle borgmestre, der gerne ville have det. Men desværre viser det sig jo, at de borgmestres områder ikke er egnede til det. Det var et sted i Midtjylland. Det er vist det rene sand, som det siver lige igennem eller ned ad. Det kunne simpelt hen ikke lade sig gøre. Derfor kan man sige: Nu undersøger man tingene. Jeg er helt sikker på, at når det nu er blevet undersøgt, vil der i sidste ende blive lagt afgørende vægt på, at det bliver med accept fra dem, der er i de områder, som det skal placeres i. Vi skal finde en løsning på det område.

Kl. 11:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 11:23

Per Ørum Jørgensen (KD):

Jeg er forholdsvis beroliget, men jeg vil i hvert fald følge det tæt, fordi jeg egentlig godt kan forstå f.eks. de borgere i Nordvestjylland, der siger: Nu har det taget vores sygehuse, og det vi kan få til gengæld er en gang atomaffald. Det er selvfølgelig meget populistisk sagt, men det er opfattelsen, og derfor er det ikke hensigtsmæssigt.

Jeg vil godt lige ind omkring detailhandelen og detailhandelens effekt i forhold til at stoppe den affolkning, vi ser af landdistrikterne. Venstre kom jo tidligere med et forslag i forhold til hypermarkeder, som jeg faktisk tror det hed. Det er sådan nogle butikker, der er fem gange så store som Bilka. I den forbindelse var der en undersøgelse, der viste, at hvis man gennemførte det forslag, ville man faktisk lukke 800 detailhandlere. Derfor vil jeg egentlig gerne høre Venstres ordfører, om Venstre vil kæmpe aktivt for, at vi får de her hypermarkeder, som så vil lukke 800 af vores detailbutikker.

Kl. 11:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 11:24

Jens Kirk (V):

I Venstre har vi altid sagt, og det hylder vi meget, at vi gerne vil give rammerne, men så vil vi også gerne give befolkningen og kommunerne lov til selv at bestemme, hvad de vil have.

Jeg ved godt, at hr. Per Ørum Jørgensen og Kristendemokraterne gerne vil tilbage til lukkeloven. Men jeg tror, at hvis hr. Per Ørum Jørgensen tog til ABC-markedet i Ulfborg, ville han finde, at selv Stabyboerne, som bor måske kun 100 m fra den lille købmand, hvis han er der endnu – jeg ikke sikker på det – kan findes inde i ABC-markedet i Ulfborg.

Vi kan ikke styre det. Vi kan give mulighederne, men det er op til befolkningen der, hvor de er. Vi laver en lovgivning, og så er det op til befolkningen og kommunerne selv at finde ud af, hvad de vil. Det må være det rigtige at lave rammelovgivning, og det kunne jeg ønske vi kom meget mere tilbage til. Tak.

Kl. 11:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Meta Fuglsang for en kort bemærkning.

Kl. 11:25

Meta Fuglsang (SF):

Tak. Det er sådan set stikordet til mine spørgsmål, for jeg vil også gerne bore lidt i det med planlov og butiksdød og store centre.

Det lyder jo fint, at befolkningen selv må, og at vi skal lave rammerne, men for mig at se er virkeligheden jo, at hvis man giver mulighed for at lave store butikcentre, meget store butikcentre også ude i landdistrikterne, så kan borgerne jo ikke sige, at det vil de ikke have, og at de gerne vil have deres små butikker. Det, der er virkeligheden, bliver så, at dem, der har økonomi til at lave et kæmpestort center et eller andet sted også ude i landdistrikterne, er dem, der kommer til at bestemme, at der kommer så den her butik til at ligge. Det vil også betyde, at de vil tiltrække noget handel og få lukket nogle små butikker. Er ordføreren ikke enig i, at vi da skal beslutte, hvad det er, man skal have rammerne for, hvad det er, mulighederne skal være, og vi er nødt til at tage en aktiv beslutning om, om vi vil understøtte, at der er små forretningsdrivende, og at der er adgang til indkøb også i landdistrikterne?

Kl. 11:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 11:26

Jens Kirk (V):

Det vil vi gerne, men jeg tror, at hverken jeg eller fru Meta Fuglsang kan hindre, at man tager til Bilka i Horsens eller til Kolding Storcenter eller andre steder. Det, man gør nu med planloven, er at få nogle af de kommuner til at sige: Skal alle vore borgere nu køre så langt, måske 50 eller 100 km? De får mulighed for at få det endnu nærmere.

Nu er jeg ikke helt klar over, hvor fru Meta Fuglsang bor henne, men jeg ved i hvert fald, at i det område, hvor jeg bor, selv om vi har et ældrecenter lige ved siden af den lokale købmand, kører de altså lidt længere til en større by for at handle, så længe de selv kan køre bil, og når de skal have en oplevelse. Det er først, når – og det må jeg ikke sige – man bliver lidt besværlig og ikke kan køre mere, at man går over i den lokale butik. Vi kan ikke bestemme det. Det er op til den lokale befolkning at afgøre, om de vil have den lille detailhandel, den lille købmandsforretning, eller ej. Det kan vi ikke lovgive om.

Kl. 11:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Jo, man kan sige alt her fra Folketingets talerstol. Det er også meningen, så det er helt i orden.

Fru Meta Fuglsang.

Kl. 11:27

Meta Fuglsang (SF):

Det, jeg hører, er jo desværre noget, der ligner en ansvarsfralæggelse om, hvordan udviklingen skal være i Danmark, og det er jeg rigtig trist over at høre, fordi jeg synes, at den vigtige opgave, vi har her, netop er at skabe rammer, og når vi skaber rammer, er vi jo nødt til at have en eller anden fornemmelse af, hvor vi vil hen. Som jeg også startede med at sige i min ordførertale, er der jo ikke nogen naturlov, der siger, at ting skal være på en bestemt måde. Samfundet en menneskeskabt, og vi bestemmer vel også som mennesker, hvor vi vil hen med det. Derfor savner jeg en vilje hos ordføreren til at tage ansvaret for, hvad det er for nogle rammer, man gerne vil give, og hvad konsekvenserne af det så kunne være.

Den anden ting, jeg godt vil tage op, er spørgsmålet om økonomi. Jeg nævnte også i min tale, at skattelettelser jo er lidt ujævnt fordelt. Vi ved jo også, at man skal give skattelettelser for at skabe noget vækst, og det, vi har set, er, at de skattelettelser, regeringen har givet, er skattelettelser til de rigeste, og de er placeret i nogle bestemte områder i Danmark – det er sådan en anden slags udkant, kan man sige. Hvad mener ordføreren om de ulige økonomiske vilkår, det giver de forskellige dele af Danmark, at man har denne meget ulige fordeling af de skattelettelser?

Kl. 11:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 11:28

Jens Kirk (V):

Tak. Til fru Meta Fuglsang vil jeg da gerne sige: Det med, hvor detailhandel og andet skal ligge henne, er noget, vi giver ved en rammelovgivning. Som det er i øjeblikket, er der jo mange fra de der kommuner, hvorfra man valfarter til de kommuner, hvor der er nogle af de store centre, som nu får en mulighed. De skal have muligheden, hvis de vil. Vi ved, at der er en meget skarp konkurrence imellem disse centre. Man får altså muligheden, men vi kan ikke forbyde, at de må være her og her, og vi skal ikke stoppe der, hvor vi er nu, og sige, at nu handler vi hjemme. Det kan ikke lade sig gøre. Vi kører efter varerne. Det er ligesom, når vi handler et eller andet sted. Vi vil alle sammen gerne handle økologisk, når vi står og snakker med nogen. Når vi kommer ind i butikken, kniber det somme tider.

Med hensyn til skattelettelse mener jeg, at det har ramt lige. Dem, der har en knap så stor indtægt, har også fået en god skattelettelse ligesom dem med de store indtægter, og det er selvfølgelig en selvfølge, at hvis man har en stor indtægt, vil man nok også være den, der har den største skattelettelse. Tak.

Kl. 11:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Rasmus Jarlov for en kort bemærkning.

Kl. 11:29

Rasmus Jarlov (KF):

I forbindelse med hr. Rasmus Prehns spørgsmål til hr. Jens Kirk blev der sagt, at der var en bestemt by, som havde haft en folkeskole i 500 år, og jeg vil bare spørge hr. Jens Kirk, hvordan han får det til at passe med, at folkeskolen blev grundlagt i 1814.

Kl. 11:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Det falder i hvert fald noget uden for dagsordenen i dag, men i og med at man jo har en fri debat her på Folketingets talerstol, får hr. Jens Kirk ordet for en besvarelse af dette historiske spørgsmål.

Jens Kirk (V):

Det må være rytterskolerne, for de startede på det tidspunkt, og det kan være dem, hr. Rasmus Prehn hentyder til, for ellers var det jo i 1814, så vidt jeg husker.

Kl. 11:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Det er korrekt. Jeg var til møde i går på en rytterskole i Tommerup på Fyn, og der fik jeg nemlig at vide, at de var der lang tid før. Så vi ved ikke, om skolen i Tversted var en rytterskole. Det kan vi finde ud af på et eller andet senere tidspunkt, går jeg ud fra, men i hvert fald falder det uden for debatten her i dag.

Tak til hr. Jens Kirk som ordfører. Så er det hr. Rasmus Prehn som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 11:29

Kl. 11:30

(Ordfører)

Rasmus Prehn (S):

Vi blev tidligere i debatten beskyldt for, at det var S og SF, der havde kaldt det for Udkantsdanmark. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at i det papir, som vi har sendt ind i forbindelse med vores forespørgselsdebat, har vi talt om yderområder. Så det er ikke os, der ønsker at forsøge at sætte en negativ dagsorden for de meget pragtfulde og naturskønne omgivelser, vi har i netop de områder, som man kunne kalde baglandet, Yderdanmark eller andet. Vi har ikke nogen interesse i at tale det her område ned. Vi vil hellere tale det op, som også Venstres hr. Jens Kirk var inde på.

Når det er sagt, står vi jo faktisk med et meget alvorligt problem. Det er ikke et problem, som alene hænger sammen med den krise, der er nu, og som har gjort problemerne større, men det er en tendens, der har været i mange, mange år. Nu kan jeg forstå, at jeg skal passe på med at rode mig ud i historiske eksempler, for der sidder et meget historiekyndigt konservativt medlem her i salen, men det er jo et gammelt fænomen, at vi har haft urbaniseringen i Danmark, hvor folk er flyttet fra landet til byerne. Det er et meget gammelt fænomen, og derfor har det også været sådan, at der har været og er en affolkning af landområderne.

Men vi har de seneste år set en udvikling, der går i retning af, at flere fraflytter de her bysamfund, og at der er problemer med en relativt stor arbejdsløshed. Vi kan også se, at der er en underrepræsentation af folk, der får de gode uddannelser, og at det desværre også er sådan, at når der så rent faktisk er nogen, der får en uddannelse, er der også en tendens til, at mange af dem flytter ind til byerne. Det gør, at der er problemer med at have ressourcer stærke kræfter, have de ildsjæle, som hr. Jens Kirk talte om, som skal være med til at drive de her samfund. Det er noget, vi skal gøre meget ud af at styrke, og det er noget, vi skal gøre meget ud af at sætte på dagsordenen, så vi kan få et Danmark, som er helt, og som er i balance. Det ønsker vi alle sammen.

Tilbage for lidt mere end et års tid siden, nemlig i april måned 2010, var der ligesom et tema både i Danmarks Radio og i TV 2, og alle ville tale om det, som man i tv-udsendelserne – det er ikke mig, der kalder det sådan – kaldte for Udkantsdanmark. Snart sagt hvilken som helst politiker stillede sig op i køen og sagde: Nu må vi gøre noget, nu skal der ske noget, nu skal vi tage skeen i den anden hånd osv. Men det er ret begrænset, hvad der rent faktisk er sket i mellemtiden.

Jeg anerkender, at man i de redegørelser, der er blevet lagt frem til debatten i dag, nævner konkrete eksempler på, at man har prøvet at gøre noget, men det ligner lidt pynt og symbolpolitik, noget, man taler om i overskrifter, noget, der desværre har meget lidt med virkeligheden at gøre, for sagen er jo den, at hvis vi kigger på de overordnede politiske linjer i den politik, den nuværende regering fører, har

det altså været til ugunst for Yderdanmark. Det har været til ugunst for de svageste i samfundet. Det har været til ugunst for de byer, der gisper efter vejret, mens udviklingen tordner af sted i de største byer. Det må vi bare sige.

Kigger vi på sådan noget som regeringens mange skattelettelser, kan vi ved at kigge på danmarkskortet se, hvem der får mange skattelettelser, og hvem der får få skattelettelser, for det er helt klart, at det er de allerrigeste i Gentofte, der får de store skattelettelser, mens folk på Mors og Lolland får meget mindre. Det er faktisk sådan, at de skattelettelser, man får i gennemsnit, er tre gange så store i Gentofte, end de er på Mors og Lolland. Så regeringens økonomiske politik med at give skattelettelser betyder, at regeringen tager fra dem, der ikke har så meget, og giver til dem, der har en masse. Det er skævvridning ud over alle grænser.

Endelig er der jo nulvækstpolitikken, hvor man har sagt til bl.a. landets kommuner, at der er grænser for, hvor meget de må bruge, at der er en nulvækst, og at de skal standse udviklingen. Det har jo altså medført massive besparelser på kernevelfærden. Jeg var her inde på spørgsmålet om folkeskolen, hvor vi, når vi kigger på Kommunerne Landsforenings egne budgettal, kan se, at vi her i 2011 bruger 500 mio. kr. mindre på folkeskolen, end vi gjorde i 2010. Vi bruger altså ½ mia. kr. mindre til at uddanne fremtidens arbejdskraft. Det, der skulle give en folkeskole i verdensklasse, har man altså barberet med ½ mia. kr.

Det betyder altså, at der ikke mindst i de her yderområder er skoler, der lukker. Jeg nævnte Tversted, og det er jo rigtigt, at det ikke er en folkeskole, der har ligget der i 500 år, men det er en grundskole, der har ligget i det her område siden reformationen. Man har haft tradition for, at hvis man boede i Tversted, kunne man få skoleundervisning. Til at starte med har det selvfølgelig kun været eliten, der fik undervisning, senere er der kommet en folkeskole osv. Men alene det, at man i det her område kunne få uddannelse, er med regeringens politik på det her område nu ophørt, for de skærer ned på folkeskoleområdet, og det betyder, at der simpelt hen er en masse børn, der ikke har en skole i umiddelbar nærhed. Det, at børn kunne gå eller cykle i skole, er historie. De skal sidde og rumle i en bus i en halv eller hel time. Der er mindre tid til at lege med kammeraterne, og der er mindre tid til at lave lektier. Det er konsekvensen af regeringens nulvækstpolitik, og det rammer især i yderområderne.

Kl. 11:36

Så er der sådan et spørgsmål som efterlønnen. Det kunne man jo også tage op. Der kan vi sige til kristendemokraten, som jo ellers havde travlt med at tale Yderdanmarks sag, at hvis man afskaffer efterlønnen, rammer det jo først og fremmest i de områder, som ligger i Yderdanmark. Der er en overrepræsentation af folk, der går på efterløn, så det rammer virkelig, virkelig voldsomt der. Så regeringens politik, Kristendemokraternes politik, rammer rigtig hårdt på det her område.

Jeg kunne blive ved med det ene eksempel efter det andet på, at regeringen taler meget med flotte vendinger i deres forskellige publikationer om, at der nu også skal gøres noget, at vi skal have Danmark i balance, ildsjælene skal til osv., men det er ikke meget, der sker. Til gengæld vil vi fra SF og Socialdemokraternes side virkelig tage skeen i den anden hånd. Vi vil faktisk gerne lære af det, man har gjort i Norge, som Kommunaludvalget jo var på studietur til i efteråret. Her har man, synes jeg, det meget smukke slogan, som man har skrevet ind i sit regeringsgrundlag: Vi skal tage hele landet i brug.

Hele landet i brug, det er et fantastisk godt slogan. Det er det, vi skal gøre, for vi har ikke råd til at efterlade nogen på perronen, vi har ikke råd til at udelukke nogen fra succesen, vi har ikke råd til at lade nogen sejle agterud, vi har brug for at inkludere alle for at få succes i vores samfund. Er der folk, der, fordi de bor i et område med lav uddannelsesstradition, ikke får uddannelse, kommer vi til at mangle den

arbejdskraft. Derfor skal vi have gang i hele Danmark, vi skal tage hele landet i brug.

Kl. 11:41

Det har vi jo lavet et udspil om fra Socialdemokratiets og SF's side, hvor vi sætter fokus på de her ting. Først og fremmest har vi jo med »En fair løsning« leveret noget af det, der skal til, nemlig et løft af velfærdssamfundet. Vi har 12 mia. kr. til landets kommuner, hvor man vil løfte folkeskolerne, man vil sikre uændret serviceniveau på andre velfærdsområder, man vil sikre forebyggelse, man vil gøre andre ting. Det vil betyde, at man ikke i fremtiden skal lukke folkeskoler, som man har gjort under Venstre og Konservative, det vil betyde, at man kan have ordentlig undervisning, det er et skridt i den rigtige retning.

Uddannelse er noget af det vigtigste. Som jeg var inde på tidligere, kan vi se, at det er i de her områder, hvor der er en overrepræsentation af folk, der ikke får så meget uddannelse. Derfor er det også et problem, at nogle af de statslige uddannelsesinstitutioner har svært ved at klare sig. Så nævner Venstres ordfører, at man har kigget på ekstra taxameter og andet. Der skal andre boller på suppen, og vi har fra Socialdemokratiets og SF's side foreslået at lave et særligt Yderdanmarkstaxameter, der kan gøre, at man løfter de her institutioner, og til det formål har vi sat et betydeligt beløb af.

Noget andet, der er vigtigt, hvis man gerne vil have folk til at tage en uddannelse, er den kollektive trafik. Det er det, at man kan tage bussen hjemmefra og hen til sin skole. Jeg talte ved et møde i onsdags oppe i Vrå, hvor der var en kvinde, der kom hen til mig og fortalte om sin søn. Fordi skolen er lukket, skal hendes søn nu med bussen 10 minutter i 7 for at kunne være på skolen kl. 8.00. Det er simpelt hen en kombination af, at skolen ligger meget langt væk, men også, at der er ringe busforbindelser.

Derfor er det afgørende, at vi sikrer ordentlig kollektiv trafik, og der må vi bare sige, at den nuværende regering har skåret ned på kollektiv trafik, har gjort det dyrere at bruge de kollektive trafikmidler. Så er det rigtigt, at man har været inde at lave en lille nødløsning her, hvor man prøver at redde et forslag og trække det i land og lave lidt om på det, men det er kun et lille plaster på et kæmpe stort sår. Der skal ske noget på det her område, og i »Fair Forandring« har vi fra Socialdemokratiets og SF's side afsat ½ mia. kr. til trafikforbedringer uden for hovedstadsområdet, herunder også yderområderne. Så der skal ske noget på det her område.

En anden ting, der skal gøre, at vi kan få vækst og udvikling, innovation i de områder, hvor de ildsjæle, som hr. Jens Kirk talte så flot og engageret om, kan komme til at udleve deres visioner, er også, at man har noget så helt fundamentalt i et moderne samfund som højhastighedsforbindelse på internettet, altså at man har det i hele Danmark. Det er et virkelig et vigtigt krav. Regeringen har talt meget om det. Man har rejst rundt i landet og lovet det, men der er stadig væk store områder, hvor man ikke har internetforbindelse. I Mou i Nordjylland, ikke så langt fra hvor jeg selv bor, har man simpelt hen en Bermudatrekant, hvor der ganske enkelt ikke er internetforbindelse. Det betyder også, at turismeerhverv osv. lider under, at man ikke har trådløst internet. Det er for dårligt. Det skal der gøres noget ved. Der vil vi fra socialdemokratisk side sætte fokus på det, og vi er også parat til at sætte de nødvendige penge af til at få gennemført det, hvis man ikke kan få det igennem alene ad markedets vej.

Så er der hele spørgsmålet om attraktive bosætningskommuner. Og der er det rigtigt, at man har haft en pulje til at nedrive kondemnable boliger. Det er noget, der skal fortsættes og styrkes. Der er rigtig mange ting, der kan siges og gøres. Vi har senere i dag et spørgsmål om en udkantskommission, det vil også sætte på dagsordenen. Og hvis jeg skal ridse vores hovedbudskab op – nu kan jeg se, at formanden rejser sig op – er det, vi ønsker fra socialdemokratisk side, en politik, hvor vi tager hele landet i brug. Afvikling skal vendes til udvikling.

Formanden :

Ja, der skal også være tid til korte spørgsmål, og den første med en kort bemærkning er hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 11:41

Per Ørum Jørgensen (KD):

Tak. Jeg synes næsten, Socialdemokraternes ordfører skulle have haft længere taletid, så vi kunne have fundet ud af, hvad der var hovedpointen i talen. Jeg fandt i hvert fald ikke ud af, om det handlede om at skabe vækst i forhold til landdistriktsdagsordenen. Det handlede om skattelettelser og efterløn.

Kristendemokraterne er slet ikke inviteret med til de forhandlinger, der pågår lige nu. Det er faktisk Socialdemokraternes venner – Det Radikale Venstre – der lige nu sidder og forhandler med regeringen og Dansk Folkeparti om efterlønnen, med den mulige konsekvens, at Socialdemokraterne ikke får flertal for sin økonomiske politik. Så jeg tror, at man måske skal overveje, hvordan man bruger kræfterne; i hvert fald må det give anledning til nogle tanker hos Socialdemokraterne.

Jeg vil bare sige, at Kristendemokraterne grundlæggende vil bevare efterlønnen, men vi anerkender også den økonomiske udfordring, der ligger, og derfor har vi også givet udtryk for, at vi er villige til at kigge på en fremrykning af den aftale, der blev indgået i 2006, og påtage os et ansvar i forbindelse med den økonomiske udfordring, der er.

Men når det lige handler om vækst i Udkantsdanmark, så vil jeg egentlig gerne høre Socialdemokraterne om, hvordan det, man siger, hænger sammen med, at man for nylig stemte nej til vores forslag om, at der maksimalt må være 30 minutters kørsel til et sygehus. For det skaber affolkning, og det skaber det modsatte af udvikling, som Socialdemokraternes ordfører ellers taler så varmt for.

Kl. 11:42

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:42

Rasmus Prehn (S):

Det er jo sådan, at der er en meget stærk sammenhæng mellem, hvad det er for nogle overordnede rammer, der er, for vores samfund, og hvad det er for nogle betingelser, der er, for vækst og udvikling i alle dele af samfundet. Det er afgørende. Når man fra regeringens side – også stærkt tilskyndet af og med hjælp fra Kristendemokraterne – tager nogle store initiativer, ja, så får det konsekvenser for, hvad muligheder der er. Når det er, man laver skattelettelser, og når det er, man vil fremrykke eller begrænse efterlønnen, får det konsekvenser. Det hænger sammen. Man kan ikke bare udelukke den ene debat fra den anden, og jeg er ked af, hvis det har medført, at kristendemokraten har mistet overblikket – jeg ville også gerne have haft længere taletid – men det hænger altså sammen, og det må kristendemokraten forstå.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvor langt der skal være til et sygehus osv., vil jeg sige, at vi altså har tillid til det, som også min gode kollega fru Meta Fuglsang fra Socialistisk Folkeparti sagde, at man i de forskellige regionsråd træffer de afgørelser, man synes er de rigtige. Det ville det være forkert af os, der i øvrigt taler om at have decentralisme, lokaldemokrati, at stå her på talerstolen i Folketinget og gøre os kloge på og pege fingre ad, hvad man gør centralt. Jeg synes også, Kristendemokraterne skulle have respekt for det kommunale og regionale selvstyre.

Formanden :

Hr. Per Ørum Jørgensen.

Per Ørum Jørgensen (KD):

Vil det sige, at den socialdemokratiske ordfører mener, at det var forkert, da fru Helle Thorning-Schmidt under sidste valgkamp gik ud og sagde, at der maksimalt må være 30 minutters kørsel til et sygehus; da hr. Rasmus Prehns kollega her i Folketinget, hr. Jens Peter Vernersen, kørte rundt i en ambulance i 3 uger med det budskab? Var det forkert gjort af fru Helle Thorning-Schmidt og hr. Jens Peter Vernersen?

Kl. 11:44

borgmesterposten i en lang tidsperiode, og der har man også lukket en lang række skoler.

Kl. 11:44

Synes ordføreren ikke, at det giver et utrolig dårligt billede af kommunikationen mellem et parti på landsplan og et parti på lokalt plan, når man står herinde og siger en masse om, hvor vigtige folkeskolerne er, og når man så vinder et valg og får magten i kommunerne, går man – på trods af at alle kommunale budgetter bliver pris- og lønfremskrevet – ud og lukker skoler?

Kl. 11:47

Formanden :

Jeg anerkender, at taletidsbegrænsninger er en stor udfordring, men jeg beder om, at medlemmerne alligevel forsøger at imødekomme den udfordring.

Ordføreren.

Kl. 11:47

Formanden :

Ordføreren.

Rasmus Prehn (S):

Tværtimod er det jo udtryk for et stærkt engagement, en stærk vilje til at sikre en virkelig god og nødvendig økonomi til at få et ordentligt sundhedsvæsen. Det er jo den socialdemokratiske politik. Jeg synes da, det er forfærdeligt, hvis der bliver for langt. Vi har set et meget tragisk eksempel på det i Nordjylland, hvor en yngre familiefar fik hjerteproblemer, og man kunne ikke få en ambulance til Skagen. Den slags er jo tragisk. Det er noget, man ikke vil finde sig i, noget, man simpelt hen ikke synes kan være rigtigt, men det sker desværre. Der er det jo, at vi må gøre alt, hvad vi kan, for at sikre, at vi får det optimale ud af det med rammer, vi har. Og da det var, at min parti-formand og min partikollega, hr. Jens Peter Vernersen, havde det her budskab med i valgkampen, skulle det jo ses i sammenhæng med, at regionerne skulle have tilført de rigtige ressourcer for at kunne løse den her opgave. Vi ved så bare nu, at det ikke er tilfældet, og at regionerne derfor står med den meget svære opgave at skulle prioritere ud fra nogle meget begrænsede rammer. Og der vil det simpelt hen være upassende at pege fingre ad dem, og det vil også være en knægtelse af det decentrale demokrati.

Kl. 11:44

Rasmus Prehn (S):

Jeg skal prøve at gøre mit bedste i forhold til at overholde taletiden.

Jeg ser ikke det problem, som hr. Hans Kristian Skibby giver udtryk for. Sagen er jo, at kommunerne under et bliver ramt af Dansk Folkepartis og regeringens politik, hvor der er nulvækst. Man bliver ramt af restriktioner. Hvis man bruger for mange penge, hvis man rører ved kommuneskatten, og hvis man gør nogle andre ting, bliver man straffet. Lige gyldigt, om det er en Venstrekommune, en konservativ eller socialdemokratisk kommune, eller det er en SF-kommune, så har man virkelig begrænsede vilkår. Det er alle kommunerne under et, der er pressede. Nogle har kunnet klare frisag og har kunnet undgå at lukke skoler – det er f.eks. tilfældet i min egen hjemkommune, Aalborg, der også er socialdemokratisk – men der er altså desværre de her eksempler.

Jeg kan love Dansk Folkepartis ordfører for, at i alle de tilfælde har man haft det utrolig dårligt over det her. Der er jo ingen, der stiller op til et byråd for at sidde og skulle lukke skoler. Der kan være nogle, der siger, at det er en god idé at lave noget omstrukturering, og at de kan få noget mere ud af de samme penge ved at gøre det på en anden måde, og det er o.k., men hvor man alene på grund af dårlig økonomi er tvunget til det, har man det rigtig dårligt over det.

Så jeg synes, det er upassende, at Dansk Folkepartis ordfører, der har ansvaret for nulvæksten og har ansvaret for sanktioner, står og peger fingre ad kommunerne. Man udfører Dansk Folkepartis beskidte job ude i kommunerne.

Kl. 11:48

Formanden :

Så er det hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 11:45

Kl. 11:45

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak. Nu var hr. Rasmus Prehn jo inde på noget med pynt og symbolpolitik – jeg tror, det var det, der blev nævnt i ordførertalen – og det kan man selvfølgelig altid have en formodning om er noget, en bred vifte af politikere kan finde på at begive sig ud i. Men jeg synes, jeg gerne vil prøve at få det lidt ned på jorden igen. Ordføreren var også inde på noget om, hvor vigtige netop folkeskolerne er for nærdemokratiet og udviklingen af vores landsbyer og vores mindre bysamfund.

Der kan man jo så igen tage udgangspunkt i Odder Kommune, som jeg gjorde over for SF's ordfører, for jeg vil gerne sådan prøve at få det ned på et konkret niveau, og man kan jo se, at Odder Kommune er en kommune, hvor Socialdemokraterne vandt borgmesterposten med valget sidste gang, og indtil videre har man, så vidt jeg ved, lukket tre folkeskoler i Odder Kommune. I Lejre Kommune vandt SF borgmesterposten på at ville bevare den nuværende skolestruktur, og der er man så ved at lukke tre folkeskoler nu. I Næstved Kommune har Socialdemokraterne, hr. Rasmus Prehns eget parti, i form af nærmest sådan et socialdemokratisk familiedynasti haft

Formanden :

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 11:48

Hans Kristian Skibby (DF):

Det her er jo ren afklædning. Ordføreren står og siger, at det er Dansk Folkepartis skyld, at man i socialdemokratisk ledede og SF-ledede kommuner lukker folkeskoler. Det er rent nonsens. Nulvæksten er baseret på fuldstændig pris- og lønfremskrivning, og det betyder, at med det antal ansatte, der er i en kommune, har kommunen mulighed for at fremsætte et driftsbudget, hvor man har et uændret antal skolelærere, uændrede driftsudgifter osv. Alene hvis man øger sine udgifter på nogle områder, er man nødt til at finde pengene inden for rammerne, men i forbindelse med nulvæksten er der fuldstændig klokkeklar pris- og lønfremskrivning af alle budgetter, og det burde en kommunalordfører vide.

Mit ekstra spørgsmål her er omkring det med kollektiv trafik, som hr. Rasmus Prehn også brugte meget tid på. I Region Midtjylland, hvor jeg bor, har vi jo en socialdemokrat som regionsformand, Bent Hansen, som også er formand for Danske Regioner, og han har bl.a. stået i spidsen for at ville fjerne driftstilskuddet til regionalbus-

serne for alle byer, hvor der er under 3.000 indbyggere. Hvad synes ordføreren om det?

Kl. 11:49

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 11:49

Rasmus Prehn (S):

Jeg kan gentage det budskab, jeg havde før, og som jo egentlig er meget klart: Regeringen har sammen med Dansk Folkeparti lavet en finanslov, der dikterer nulvækst, og når der er demografisk udvikling, flere ældre, flere udfordringer, større opgaver osv., så betyder nulvækst nedskæringer. Det siger byrådsmedlemmer for Dansk Folkeparti, det siger byrådsmedlemmer for Venstre, det siger byrådsmedlemmer for De Konservative; det er man enige om. Nulvækst betyder dårligere velfærd. Sådan er det. Det er Dansk Folkeparti, der har ansvaret for det sammen med Venstre og Konservative herinde, så det nytter ikke noget at pege fingre ad nogle kommuner eller nogle regioner, der er nødt til at gøre regeringen og Dansk Folkepartis beskidte arbejde.

Kigger vi på landets folkeskoler, der skulle bære vores børn ind i fremtiden som styrket arbejdskraft, som stærke individer, kan vi se, at man bruger 0,5 mia. kr. mindre i år, end man gjorde sidste år. Det er Dansk Folkeparti, der svigter fremtiden ved at spare på folkeskolen. Så kom ikke her og peg fingre ad dem, der sidder ude i en kommunalbestyrelse og bare er tvunget til at leve op til regeringen og Dansk Folkepartis nulvækst.

Kl. 11:51

Formanden :

Så er det hr. Henrik Brodersen for en kort bemærkning.

Kl. 11:51

Henrik Brodersen (DF):

Jeg kan ligesom ordføreren også huske de tv-stationer, som gjorde meget ud af at få nævnt Udkantsdanmark, og det er fuldstændig rigtigt, at der var masser af politikere, som stillede sig op i en lang kø for at sige en hel masse om det her. I det kor stod hr. Rasmus Prehn også flere gange og brægede, og det er fuldstændig rigtigt, at der heller ikke kom noget ud af det.

Socialdemokraterne er jo ikke ligefrem kendt for at rutte med oplysninger om, hvad den fremtidige strategi skal være, om det er 2020-planen eller noget andet, og det vil jeg gerne spørge til i den her redegørelsesdebat, i og med at den også omhandler småøerne. Hvad tænker ordføreren om sådan noget som en national øpolitik, og hvad kunne Socialdemokraterne eksempelvis bidrage med? Det kunne jeg godt tænke mig at høre nogle bud på.

Hvis man har en idé om, at man lige om lidt skal være dem, der leder landet, så har man vel også et bud på, hvad man vil gøre med Udkantsdanmark, hvad man vil gøre med småøerne, og hvad man vil gøre for at lave noget mere erhverv og udvikling og det ene og det andet. Det må der kunne komme nogle bud på.

Kl. 11:52

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:52

Rasmus Prehn (S):

Det er jo herligt, for jeg var simpelt hen så ærgerlig over, at formanden rejste sig op, lige da jeg skulle til det afsnit, der handlede om øpolitik, for det er noget, jeg havde gjort meget ud af. Jeg lagde faktisk mærke til, at der heller ikke var nogen af de andre ordførere, der kom så meget ind på det med øer.

Vi ved jo, at noget af det, der kendetegner det danske samfund, er de smukke øer, som vi har. Hvem har ikke en sommerdag nydt det her med at stå på dækket på en færge og så komme ind i havnen på en lille ø? Det er noget af det mest romantiske og noget af mest fantastiske.

Ikke desto mindre byder vi nogle af vores øer nogle meget vanskelige vilkår, og der er jeg enig med Dansk Folkeparti og hr. Henrik Brodersen i, at vi er nødt til at have en national strategi for øpolitik. Vi skal først og fremmest have kigget på vores færgedrift, og der har vi jo senere i dag takket være hr. Per Clausen fra Enhedslisten en forespørgsel, hvor vi skal tale om, hvad vi kan gøre for at sikre bedre og billigere færgedrift. Men vi skal også have kigget på hele spørgsmålet om, hvad vi gør for at internetdække de her øer, og hvad vi gør for at skabe vækst og udvikling på øerne. Der er en rigtig, rigtig stor udfordring der, og jeg vil meget gerne, også sammen med Dansk Folkeparti, kigge på vores øpolitik.

Vi har også vores økontaktordfører, hr. John Dyrby Paulsen, som desværre ikke kan være til stede i dag, fordi man har valgt at slå det hele sammen til en stor redegørelsesdebat, men det er noget, vi er meget optaget af, altså øpolitikken. Så tak til Dansk Folkeparti for at bringe det på bane.

Kl. 11:53

Formanden :

Hr. Henrik Brodersen.

Kl. 11:53

Henrik Brodersen (DF):

Jeg vil bare sige, at jeg ikke mener, at det, at man har slået det hele sammen, udelukkede, at hr. John Dyrby Paulsen kunne være til stede.

Men jeg er da glad for de tilkendegivelser, der kommer, om, at man vil se på noget med mere vækst. Der er nogle ganske få øer i det danske ørige, som har haft en positiv tilvækst, men ellers må man sige, at det jo alle sammen er nogle, som er på tilbagegang og i den grad har en befolkningssammensætning af ældre personer. Derfor vil jeg da ligesom hr. Hans Kristian Skibby sige, at jeg synes, det er beklageligt, at vi ser, at man, også i socialdemokratisk ledede kommuner, vil skære ned på de fuldstændig basale ting, der gør, at de ældre mennesker kan blive på øen til deres dages ende, lad mig sige det på den måde, hvis de er født og opvokset der. Men der har været en udvikling, og det vil der nok også blive ved med, for det er ikke nok, at vi eksempelvis har nogle tiltag, der går ud på, at hvis bare vi kan købe en is på havnen, er det ganske fint, så overlever de, og så kan det være nok så romantisk at komme derover.

Jeg har et spørgsmål om skoler. Kan ordføreren ikke bekræfte mig i, at selv på de små øer, der er rundtomkring, er der en fin og god udvikling, også øerne imellem, over nettet, og at det måske var derfor, det kunne være lidt vigtigt, at også det område blev opgraderet?

Kl. 11:55

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:55

Rasmus Prehn (S):

Øpolitikken er kolossalt vigtig, og noget af det, som vi kan se der gør, at erhverv og turisme i nogle tilfælde er for nedadgående, er jo bl.a. den færgedrift, vi skal debattere senere i dag, f.eks. sådan et sted som Læsø. De har jo en af de dyreste færgeafgange, vi overhovedet har i landet. Der er eksempler på familier, der siger: Jamen vi kan faktisk komme til Mallorca, hele familien, i stedet for at tage færgen til Læsø og holde ferie der. Det er jo altså et problem, at man har sådan nogle store udgifter i forbindelse med at komme til og fra

en ø, og vi skal have kigget på, hvad vi kan gøre for at få priserne ned der.

Med hensyn til skoler på øerne vil jeg sige, at jeg er sikker på, at man gør en kæmpe indsats der, og noget af det, man er i gang med, skal vi styrke, også med internet og med andet. Jeg tror, at vi der deler mange af de holdninger, som hr. Henrik Brodersen er inde på.

Kl. 11:56

Formanden :

Så er det hr. Jens Kirk med en kort bemærkning.

Kl. 11:56

Jens Kirk (V):

Tak. Jeg vil gerne lige med formandens tilladelse – for formanden var vist ikke til stede før, da vi diskuterede rytterskoler – oplyse, at de blev begyndt opført for 391 år siden på en del af krongodset. Der blev undervist gratis i kristen børnelærdom og læsning, mens skrivning og regning krævede forældrebetaling dengang.

Tak til ordføreren hr. Rasmus Prehn. Skattelettelser synes jeg sådan set, vi skal holde uden for. Vi ved, der er en stor udligning fra Nordsjælland og de andre dele også, men jeg mener, at alle fik del i den skattelettelse, og den var fuldt finansieret, vil jeg gerne sige.

Anerkender hr. Rasmus Prehn ikke, at Danmark er et meget homogent samfund – vi er meget homogene? Og hvis det, hr. Rasmus Prehn står og snakker om, er de folkeskoler, der var i de landsbyer engang, hvor man ikke engang ville stemme for en planlov, så der kunne opføres nogle enkelte huse, går jeg ud fra, at hr. Rasmus Prehn ved, at en landsby førhen var en by med over 200 indbyggere, men nu kan man få lov til at gå lidt under det tal, så der godt kan blive et enkelt hus der i tilknytning til det. Det var måske en mulighed for, at vi også kunne have nogle af de skoler der, men vi anerkender vel også alle sammen, at børnetallet er faldet. Ligesom i USA og mange andre steder er der sket en urbanisering, som nok er uundgåelig, men ved hjælp af nogle ting, bl.a. planloven, har vi prøvet på at forsinke nogle ting – og nu ved jeg ikke, om skolen i Tversted ville have været her endnu – men anerkender hr. Rasmus Prehn ikke det?

Kl. 11:57

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:57

Rasmus Prehn (S):

Jeg startede faktisk min ordførertale med netop at anerkende det her med, at den udvikling, hvor man er flyttet fra landet til byerne, er en udvikling, der har været i mange, mange år. Hele den der urbanisering er en præmis, vi har kendt til i mange, mange år. Det prøver jeg ikke løbe fra; jeg ved, det er sådan.

Det ærgrer mig lidt, at Venstres ordfører, der netop i sin ordførertale gjorde kolossalt meget ud af balance i det danske samfund, så ikke har lyst til at diskutere regeringens skattelettelser. Sagen er jo, at når man kigger på, hvor meget man får i skattelettelse, kan man se, at der altså er en kæmpe forskel. Det, der har været regeringens bevidste politik med de her skattelettelser, har været at sige: De, der bor i Gentofte, skal have tre gange så meget som dem, der bor på Mors. Det er dog alligevel en ulighedsskabende politik.

Ja, sammenlignet med alle mulige andre lande, sammenlignet med Indien, sammenlignet med USA, er Danmark et meget homogent samfund. Det anerkender jeg. Det skal vi også fortsætte med at være. Men fordi vi er et homogent samfund – et samfund, der hænger sammen, et samfund, som er i nogenlunde balance – er det jo ikke det samme, som at vi så skal være ligeglade med det, når udviklingen går den forkerte vej. Og det er derfor, at vi fra socialdemokra-

tisk side problematiserer den skæve udvikling, som Venstre desværre har sat dagsordenen for, imens de har haft regeringsmagten.

Kl. 11:58

Formanden :

Hr. Jens Kirk, kort bemærkning.

Kl. 11:58

Jens Kirk (V):

Et helt andet emne, som måske ligger lidt uden for det, hr. Rasmus Prehn gerne vil diskutere, er jo det, vi kalder grøn vækst. Jordbruget fylder kolossalt meget, jordbruget dyrker og råder over omkring 62-63 pct. af jorden derude. Vi prøver på at finde nogle løsninger, så vi kan opfylde de internationale forpligtelser, vi har. Tilsyneladende vil Socialdemokratiet gerne gennemføre disse ting, der skal gennemføres, på en meget kraftig måde. Tilsyneladende viser alle beregninger også, at det vil koste 10.000-12.000 arbejdspladser, hvis det skal gøres i det tempo, man der ønsker. Jeg har endda set, at når vi snakker om biogas og den slags ting, er vi kommet så vidt, at S skriver, at de større brug skal tilsluttes et biogasværk – men der skal vel først være økonomi i det? Så der er mange ting der.

Men der, hvor landbruget fylder så meget, skaber kolossalt mange arbejdspladser – vel ca. 140.000-150.000 i alt i det primære landbrug – må hr. Rasmus Prehn anerkende at oppositionen har lidt af et problem, når de snakker om udvikling det ene sted og snakker om afvikling det andet sted, for »En Fair Løsning« er noget med skat. Det sidste, jeg har læst der kommer til, er, at man faktisk vil beskatte jordbruget med ekstra 2 mia. kr., når vi lægger det hele sammen. Tror man, at det skaber mere udvikling derude og flere arbejdspladser? Tak.

Kl. 12:00

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 12:00

Rasmus Prehn (S):

Jeg sluttede faktisk min ordførertale af med at sige, at afvikling skal vendes til udvikling. Det gælder også de mange superhårdtarbejdende familier, der lever af og arbejder i landbruget. Vi peger ikke fingre ad dem, der knokler en vis del ud af bukserne for at få deres ejendom til at være rentabel og fungere. Vi ved godt, at der er nogle, der virkelig knokler med det her, og som har svært ved at få enderne til at nå sammen. Det har vi stor respekt for. Vi er stolte af at være en landbrugsnation; det har vi overhovedet ikke noget at udsætte på.

Men vi er også meget optaget af det med bæredygtighed, det med miljø. Derfor stiller vi nogle krav. Og jeg tror, man får et godt og stærkt samfund af at stille krav til hinanden. Det er også det, man gør i en god familie: Man stiller krav til hinanden, man har forventninger til hinanden. Det skal vi også have, når det handler om vores fremtidige miljø. Jeg tror, der er en stærk fremtid, en visionær fremtid også for jordbrug i Danmark, hvor man ud over fødevarerproduktion måske også kan fokusere på elementer til biobrændsel og andre ting, som kan gøre, at man kan blive producenter af den slags. Der har vi et kæmpe udviklingspotentiale, som kan gøre, at nogle af de familier, der sidder og er presset på økonomien, kan gå ind i fremtiden styrket.

Kl. 12:01

Formanden :

Hr. Rasmus Jarlov for en kort bemærkning.

Kl. 12:01

Kl. 12:04

Rasmus Jarlov (KF):

Det, som er sandheden, er jo, at regeringen fører en politik, der hele tiden har en afbalanceret udvikling af de forskellige egne af Danmark for øje. Det er tydeligt, at Socialdemokraterne ikke har ret meget substans i deres forsøg på at male det fuldstændig omvendte og forkerte billede, for i stedet for at tale om regional udvikling og regionernes særlige udfordringer taler Socialdemokraternes ordfører om skattepolitik og efterløn. For det første er det jo en gratis omgang, fordi Socialdemokraterne ikke selv har nogen økonomisk politik, og for det andet må man spørge, om hr. Rasmus Prehn virkelig i ramme alvor mener, at det er et argument for at bevare efterlønnen, at der er flere efterlønnere på Lolland end i Nordsjælland. Mener hr. Rasmus Prehn virkelig, at vi skal opretholde en urimelig og skadelig ordning, fordi Socialdemokraterne ønsker at stå stærkt på Lolland?

Jeg må bare advare om, at konsekvensen af at føre politik på den måde, hvor det ikke handler om, hvad der er rimeligt og hensigtsmæssigt for landet, men alene handler om, at man forsøger at tækkes bestemte vælgergrupper, i bedste fald er, at man kan fiske nogle stemmer hos en bestemt gruppe, men at det i værste fald og med sikkerhed også er, at man træffer en masse uhensigtsmæssige beslutninger, som betyder, at Danmarks samlede velstand bliver mindre.

Kl. 12:02

Formanden :

Jeg er overordentlig taknemlig for, at medlemmerne her i salen giver mig motion, og det tror jeg er baggrunden for, at man til stadighed overtræder de tidsgrænser, der er for taletiden. Det skal man have tak for, og så kan vi i Præsidiets selvfølgelig overveje, om vi skal ændre vores teknik og spare det, at der ved talerstolen og ved medlemmernes pulter er en indikation, hvor man kan se, om man overskrider taletiden. Det kan vi overveje, men jeg siger på forhånd tak for, at jeg får den motion; jeg tror i virkeligheden, at det vil glæde mig på lang sigt.

Men det er ordføreren, værsgo.

Kl. 12:03

Rasmus Prehn (S):

Jamen det er fuldstændig rigtigt, at vi tager ansvar, også for formandens fysiske velbefindende, så derfor vil vi gerne tale længe og engageret, sådan at formanden kan holde sig i form.

Jeg tror, at den konservative ordfører, hvis han har fulgt med i, hvad vores argumenter har været i forbindelse med efterlønnen, så vil se, at det jo ikke har været argumentet om Lolland, der har været fremhævet, men at det har været det, at der er mennesker, der er nedslidte efter et helt liv på arbejdsmarkedet, og som har brug for at kunne trække sig tilbage på efterløn. Det er det sociale argument, der har fyldt.

Når jeg nævner det her – og det kan den konservative ordfører godt drille mig lidt med – er det jo, fordi man står her og hører en regering, der taler om, at vi skal have et Danmark i balance. Og så nævner jeg nogle af de eksempler, hvor man fra regeringens side, fra konservativ side netop har gjort et meget bevidst tiltag for at skævvride Danmark og tage fra dem, der ikke har så meget, og give til de rige, altså tage fra Mors og give til Gentofte. Det har man gjort skattepolitisk, og det gør man i forbindelse med efterlønnen. Det er som et eksempel på regeringens hykleri, og det tror jeg godt at den konservative ordfører kan forstå, men det er selvfølgelig en meget fiks måde at prøve at komme igen på.

Men lad os hellere tale om, hvad vi så gør for at komme ud af det her, lad os tale om noget substans i forhold til visioner for fremtidens Yderdanmark.

Formanden :

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 12:04

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg forstår ikke, at Socialdemokraterne slet ikke har nogen bud på, hvad de vil gøre for regionerne. Man forsøger at fjerne fokus fra regionernes særlige udfordringer ved alene at stå og tale om efterløn og skattepolitik, som om det har noget særligt at gøre med de bestemte regioner. Det er beslutninger, som gælder for hele Danmark, og som er fuldstændig ens for alle borgere i hele landet. Det har intet at gøre med regionernes specielle udfordringer. Det virker, som om man slet ikke er optaget af yderområdernes særlige udfordringer, men at man alene er optaget af at mobilisere modstand mod regeringens skattepolitik, mod regeringens tilbagetrækningspolitik, fordi man selv er så presset på det område, hvor man slet ikke har nogen planer.

Kunne vi ikke høre noget konkret omkring, hvad det er, man vil gøre for at bekæmpe den affolkning, som er en af regionernes store udfordringer, i stedet for at man står og taler om skattepolitik og om, at det gavner folk i Gentofte mere end folk på Lolland? Det har ikke noget at gøre med regionernes særlige udfordringer.

Kl. 12:05

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 12:05

Rasmus Prehn (S):

Altså, med al respekt vil jeg sige til hr. Rasmus Jarlov, at jeg tror, at han, hvis han havde hørt efter, hvad jeg sagde i min ordførertale, ville have hørt, at der jo var det ene konkrete eksempel efter det andet på, hvad man kunne gøre. Her senere i dag har Socialdemokratiet og SF et beslutningsforslag om en udkantskommission, hvor man kortlægger de her problemer, og hvor man vil gøre noget. Jeg har nævnt en øpolitisk strategi; jeg har nævnt en indsats i forhold til bredbånd i hele Danmark; jeg har talt om kollektiv trafik, så man kan komme til og fra; jeg har talt om en pulje til nedrivning af kondemnable boliger; jeg har talt om, hvordan vi kan styrke folkeskolerne. Jeg har talt om snart sagt det ene forslag efter det andet på det her område.

Så jeg synes, det er urimeligt, at den konservative ordfører så reducerer alt det, vi har stået og sagt, med den knappe taletid, der er, til kun at handle om skat og efterløn. Det er ikke rimeligt. Men det er rigtigt, at vi også har taget det med, og det står jeg gerne ved. For det er da paradoksalt, at man taler om et Danmark i balance, og at det, man så gør i sin økonomiske politik, er at tage fra dem, der ikke har, og give til dem, der har en masse i forvejen. Det er asocialt, det er skævvridende, og det bringer Danmark ud af balance.

Kl. 12:06

Formanden :

Tak til hr. Rasmus Prehn. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Næste ordfører er hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 12:06

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Denne debat, som primært beskæftiger sig med landdistrikter og yderegne af Danmark og med de danske småøer, er en, som vi i hvert fald en gang om året kan se frem til, og det er vi heldigvis en lang række af politikere her på Christiansborg der gør.

Jeg vil gerne takke for, at vi allernådigst kunne få lov at få 10 minutters taletid. Det giver nemlig 2½ minut til landdistrikterne, 2½

minut til den regionalpolitiske redegørelse, 2½ minut til småøerne, og så giver det 2½ minut til forespørgselsdebatten, så det skal nok blive virkelig dybsindigt. Men ikke desto mindre er det selvfølgelig klart foreneligt med de her ting, fordi der er en logisk sammenhæng imellem de her tre redegørelser og også forespørgslen, som vi i år har valgt at der kan komme i tilknytning til debatten.

Det er ikke nogen hemmelighed, at i de seneste år har udviklingen i Danmark været præget af, at der er en igangværende international krise, som landene alt efter forskellige behov og kriterier og udgangssituation har forholdt sig til på både den ene og den anden måde. Det generelle billede er dog, at krisen, og det er også det, vi kan læse i de redegørelser, vi har fået, ikke har medført, at vi her i Danmark har kunnet se, at der er en udvikling i den regionale forskel omkring ledighed øst og vest for Storebælt. Der er stadig væk den samme forskel, netop at der overordnet set er en lavere ledighed øst for Storebælt, end der er vest for.

Danmark har under finanskrisen mistet mange arbejdspladser, primært i den private sektor, især i industrien, og industrien fylder jo naturligt meget i yderområderne. Dansk Folkeparti erkender, at udviklingen har været vanskelig, og at den fortsat er vanskelig. Men dansk økonomi befinder sig i dag, og det synes jeg vi har grund til at glæde sig over, i en fase med fornyet, om end moderat vækst. Industrivirksomheder er igen begyndt at ansætte, og ledighedstallene har siden slutningen af 2010 oplevet en forbedring måned for måned. Dansk Folkeparti har jo hele vejen igennem processen understøttet de initiativer, der har været fremlagt netop med hensyn til at stabilisere og give så godt et grundlag for, at Danmark kommer så godt igennem den her verdensomspændende krise, som vi har kunnet komme ud fra de økonomiske rammer og muligheder, der har været til stede.

Vi synes, det er godt, at vi har sådan noget som væksthuse. Vi har også de lokale erhvervskontorer, som rådgiver og gør en vækstunderstøttende indsats over for mange, også nyetablerede virksomheder. Der er mange steder rugepladser. Det er der, hvor man giver rådgivning primært til folk, som laver iværksætter osv. Vi har også støttet vækstkautionsordningerne. De bliver videreført i 2011. Vi har lavet aftaler omkring kom i gang-lån med 100 mio. kr., som er sat af i 2010 og 2011. Flertallet her i Folketinget har i fællesskab også sikret, at Vækstfonden har etableret Vestdansk Vækstkapital, som er placeret i Vojens, hvor man har 150 mio. kr. i rammen. Fornyelsesfonden har siden 2010 støttet projekter, der fremmer grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse, og det er noget, der har tilknytning specielt til de hårdt ramte områder i Danmark, og der er en ramme på 760 mio. kr.

Endelig må vi også, selv om vi ikke er så glade for EU, takke, love og prise, at et milliardbeløb ud af det, som vi giver til EU, trods alt også finder vej tilbage igen til Danmark. Det er sådan nogle EU-udviklingsmidler, som er målrettet en lang række initiativer. Det er hele »Grøn Vækst«-aftalen og landdistriktsprogrammet fra 2007 til 2013, hvor vi jo har en samlet ramme på 7,6 mia. kr., som sammen med de 1,4 mia. kr. går målrettet til landdistriktsudvikling, og der er 1,8 mia. kr., som er afsat til forbedring af konkurrenceevnen i fødevarersektoren. Netop fødevarersektoren er en af dem, som vi kan se også giver rigtig mange job i den videreforarbejdende industri set i forhold til landbruget. Vi har også haft mange initiativer omkring udviklingen af den danske turisme, for vi ved jo, at mange af primært vores yderegne også har stor interesse i, at bl.a. vores ferie- og turismeområder bliver så godt betjent som overhovedet muligt. Vi kan også se i år, at tilgangen af udlejning af danske feriehuse er steget markant, og det gør det jo ikke dårligere, at vi så oven i købet kan opleve rigtig flot solskinsvejr både i april og i maj måned, så det kan vi så glæde os over.

Sidste år blev udtrykket den rådne banan desværre sagt mange gange her fra Folketingets talerstol, og det er selvfølgelig ikke noget,

der var særlig pænt sprogligt, og det giver også et dårligt billede af, hvad det egentlig er, der foregår ude i de danske yderdistrikter.

Kl. 12:12

Det er da rigtigt, at nogle synes, at udtrykket Udkantsdanmark er negativt, mens andre egentlig ikke synes, det er så negativt. Det er jo en form for smagsdommeri, men det skal jeg lade være op til den enkelte at vurdere.

Et af de mennesker i Danmark, som har talt meget om landdistrikter, og som selv bor i et, er jo sådan en som Niels Hausgaard. Han var her tilbage i oktober måned sidste år i beboermagasinet Bo-Danmark, i en rigtig fin, stor og lang artikel. Jeg har indtryk af, at han i hvert fald ikke er sådan specielt venligt stemt over for Dansk Folkeparti, men derfor kan vi da godt være glade for det, han siger. For han er bl.a. citeret for at sige: Jeg bor der, hvor husene står på jorden. Han er også citeret for at sige: Herude på landet bliver vi påtvunget naturen på en måde, som jeg synes er meget vigtig. Der bliver mørkt, der bliver koldt, og der bliver stille. Og det er altså mange steder vilkårene, hvis man vælger at bosætte sig ude på landet. Noget af det, han siger, og som jeg synes er utrolig sjovt, er: For mig er det her ikke Udkantsdanmark, det er Luksusdanmark. Vi har plads, vi har luft, vi har tid, og ikke mindst har vi råd. Det er jo altså om nogle af de udfordringer, der er på landet, og det er trods alt en glæde for nogle af dem, der bor der, at det er et sted, hvor man også kan komme til en god bolig for en overkommelig pris. Jeg anerkender selvfølgelig så også, at Niels Hausgaard har sin indgangsvinkel, ud fra at han har en indkomst på et sådan relativt højt niveau og også kan passe sit arbejde, selv om han bor i et yderdistrikt. Så privilegeret er det jo ikke alle der er i vores yderegne.

Som flere har været inde på, har jeg også en stor interesse i, at vi får og ikke glemmer netop hele diskussionen om vores danske småøer. Vi havde egentlig set frem til, at der skulle have været en særskilt debat om småøerne, men den kan man jo så håbe på kommer en anden god gang. Men Dansk Folkeparti har jo talt småøernes sag ved alle de lejligheder, hvor vi har kunnet komme til det, og vi har en glimrende ordfører på området i hr. Henrik Brodersen. Og alle, uanset partiskel, tror jeg jo kan tilslutte sig intentionerne om, at det vigtige for folk, der bor på en ø, og som også ønsker at blive boende på en ø, jo er, at de har en optimal færgedrift, at der er en folkeskole, hvis det naturligvis ellers er en ø af en vis størrelse, at der er indkøbsmuligheder, altså at der er en købmand, og også, at der f.eks. skulle tænkes at være noget, som vi andre tager helt som en selvfølge, nemlig en sygeplejerske eller en læge. Det er nogle af de ting, vi tager som selvfølgeligheder på fastlandet, og det er noget af det, vi skal understøtte de 27 danske småøer med. Vi skal også understøtte de større kommuner, altså Læsø, Samsø og andre, i, at de ting selvfølgelig skal foregå på en optimal måde.

Vi går ind for, at vi får en national øpolitik, så vi kan sikre, at der kommer den udvikling, der skal være, på de danske småøer. Gennem de seneste forlig og aftaler har Dansk Folkeparti været med til i fællesskab med andre partier bl.a. at sikre 1 mio. kr. til førstehjælp til folk, som bor på småøer. Vi har også været med til at sikre tre gange 20 mio. kr. til færgeinvesteringer, og vi har også sikret 200 mio. kr. til nye færger, og så har vi sikret tre gange 4 mio. kr. til kystsikring af områder på danske øer. Og så endelig indgik man i den her uge jo på trafikområdet en aftale, som har sikret 5 mio. kr. til udvikling af cykelturismen på danske småøer, og der er vel at mærke tale om noget, der hedder 100-procents-finansiering. Det betyder, at kommer øboerne med et rigtig godt forslag til, hvordan de kan bruge cykelturismen og indtænke den i deres lokale initiativer, vil der være en 100-procents-finansiering at bidrage med inden for den her ramme af de 5 mio. kr.

Så der er også grund til – trods alt – at se positivt på udviklingen på en række af øerne, men vi anerkender, at det, der skal kigges på, er bosætningen, og det er der, at vi kan se, at en række øer har haft

en nettotilbagegang i antallet af indbyggere. En ø som Endelave, som ligger i Horsens Kommune, hvor jeg er valgt ind, har vi jo kunnet se har kunnet formå med en aktiv beboerforening – også med en kommune, som har været velvillig, vil jeg sige – at øge indbyggerantallet fra omkring 160 beboere på årsbasis til omkring 200 beboere. Så der er da grund til at tro, at det også kan gå den rigtige vej.

Den 1. marts havde vi jo her i Folketinget besøg af landdistrikterne, og der var en konference, Landdistrikternes Dag. En af talerne på den her konference, Landdistrikternes Dag, var en 16-årig skoleelev fra noget, der hedder Hovborg,ovre mellem Esbjerg og Vejle. Og det var jo lidt sjovt at høre – ja, sjovt og sjovt, for det var selvfølgelig også den barske virkelighed, kan man sige – hvad det egentlig er for nogle ting, man stiller folk i udsigt. Hvad bliver man stillet i udsigt, hvis man som familie vælger at bosætte sig ude på landet og ens børn måske er så utrolig engagerede, at de også overvejer gerne at ville have en uddannelse? Det giver nogle udfordringer for folk, som bor i de danske landsbyer og i de danske yderdistrikter, og det skal vi selvfølgelig være opmærksomme på.

Dansk Folkeparti vil gerne støtte hele processen med hensyn til drivkraft og motivation. Vi vil gerne sikre, at der går en aktiv proces igennem hele den her politiske dialog, som vi har om øer, landdistrikter og yderdistrikter, og på den baggrund støtter vi selvfølgelig det forslag til vedtagelse, som er blevet fremsat af bl.a. os selv. Tak for ordet.

Kl. 12:17

Formanden :

Tak. Jeg vil lige med hensyn til taletiden sige, at det jo står medlemmerne frit for at få en anden omgang. Så har man 5 minutter yderligere, så det er 15 minutter, man har til rådighed som ordfører, og i anden omgang har alle medlemmer af Folketinget mulighed for at få 5 minutter i forbindelse med en redegørelse. Så dagen er vores egen.

Men der er jo også ønsker om korte bemærkninger, og først er det fru Vibeke Grave.

Kl. 12:18

Vibeke Grave (S):

Der blev spurgt meget ind til SF's og Socialdemokraternes ordfører, med hensyn til hvad de syntes om det, der var markeret af deres partifæller rundtomkring i både regions- og i byrådssammenhænge. Der er jo ingen tvivl om, at der i løbet af de seneste 5-10 år har været en centralisering uden sidestykke i Danmark, og det er regeringen, der har stået for det, med Dansk Folkeparti som økonomisk støtte i de sammenhænge. I den sammenhæng kunne jeg da godt tænke mig høre, hvad der er Dansk Folkepartis bud på, hvordan man bevarer skoler ude i yderdistrikterne i Danmark. For man var meget optaget af hr. Rasmus Prehns tale, med hensyn til om man kunne have en time eller halvdanden time til sin skole. Har Dansk Folkeparti i den sammenhæng en anden politik eller en anden løsning på, hvordan man skal klare den her sag?

Kl. 12:19

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 12:19

Hans Kristian Skibby (DF):

Med hensyn til hvordan det skal styres, er det jo ganske klart, som andre også har sagt, altid op til lokalpolitikere at stå på mål for de beslutninger, der bliver truffet. Det mener jeg sagtens man kan gøre inden for den økonomiske ramme, der er i de danske kommuner. Der er naturligvis nogle kommuner, som har haft nogle store udfordringer med hensyn til bl.a. tilgangen af nye skoleelever til f.eks. 0. klasse. Jeg anerkender da, at hvis man har en kommune som min egen hjemkommune, hvor man har en folkeskole, hvortil der kun kommer

fem eller seks elever til at starte i 0. klasse, så giver det en udfordring.

For man står i et dilemma eller skisma mellem to ting. Skal man på den ene side bare sige: Det er for lidt, det duer simpelt hen ikke, det er pædagogisk set ikke et godt nok materiale; der er simpelt hen for få elever, til at man kan få det sociale og faglige netværk, og der er for få elever til, at man kan bidrage med den lærerkundskab, der skal til, for normeringen bliver simpelt hen for lille, fordi der er for få elever i klassen? Eller skal man på den anden side sige: Kan vi bare tillade os at lukke ned for den del af skolen og så måske flytte den til en overbygningsskole eller noget andet eller helt lukke en folkeskole? Det er et skisma, selvfølgelig er det det, og det er noget, som lokalpolitikere må forholde sig til.

Kl. 12:20

Formanden :

Fru Vibeke Grave.

Kl. 12:20

Vibeke Grave (S):

Jamen meget af det, der gør, at der ikke sidder børn ude i skoleklasserne, er jo den centralisering, som jeg startede med at snakke om, for den har jo betydet, at det offentlige Danmarks arbejdspladser bliver rykket tættere og tættere på centrum. Dansk Folkeparti har både stået bag SKATs sammenlægning, som jo er nogle arbejdspladser, man har taget fra nogle andre områder, og nu skal vi så have Udbetaling Danmark, eller hvad det nu kommer til at hedde, og ATP-centrene bliver også lagt sammen. Det er jo ikke arbejdspladser, der kommer fra hovedstaden og ud. Det betyder jo en affolkning ude i lokalområderne. Er det ikke rigtigt, at Dansk Folkeparti har stået bag den politik, der gør, at man egentlig centraliserer flere af de offentlige arbejdspladser i Danmark, end man har gjort tidligere?

Kl. 12:21

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 12:21

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg ved ikke, om centraliseringen har været generelt større, end den har været tidligere, men det er da rigtigt, at der hele tiden pågår en proces, hvor man kigger på, hvordan vi kan få mest offentlig service for de penge, der er til rådighed. Man har så vurderet i samarbejde med KL, at der kan komme penge til rådighed til andre økonomiske områder, ved at man sammenkører i Udbetaling Danmark, hvor man så går ind og kigger på, at man kan gennemføre en bedre sagsbehandling og hurtigere sagsbehandling i forhold til de her ansøgninger, hvor der er et rent lovgivningsmæssigt faktuel grundlag til baggrund for, hvorfor og hvor meget man eventuelt skal have Udbetaling Danmark osv. Det anerkender vi.

Kl. 12:21

Formanden :

Så er det hr. Rasmus Prehn for en kort bemærkning.

Kl. 12:22

Rasmus Prehn (S):

Jeg vil gerne starte med at takke hr. Hans Kristian Skibby for hans tale. Jeg synes, han var inde på flere gode punkter, og navnlig var jeg jo stærkt begejstret for referencen til den gode nordjyde hr. Niels Hausgaard, jeg synes, det var nogle rigtig gode ting, han blev citeret for, så tak for det.

Det, jeg gerne vil spørge om, er i forhold til hele det her spørgsmål om uddannelse, altså det forhold, at vi kan se, at der i yderområderne er en underrepræsentation af folk med god uddannelse. Det sy-

nes jeg ikke Dansk Folkepartis ordfører i sin ellers meget indholdsrig tale kom ind på. Kunne Dansk Folkepartis ordfører løfte sløret lidt for, hvilke visioner man har for at løfte uddannelsesniveaet, sådan at vi også kan få den udvikling og vækst i de her områder, og så man ikke får et endnu mere understimuleret område med lav uddannelse?

Kl. 12:22

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 12:22

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er jo altid en balancegang, og det ved hr. Rasmus Prehn også udmærket godt. Hvis man tager de historiske briller på og kigger på en by som København, vores metropol, vil man se – det jo ikke er nogen hemmelighed – at rigtig mange af dem, der er i København og arbejder i København, er folk, der kommer fra Jylland. Man skal vel ikke bare sige til dem, at de skal flytte hjem igen. Sagsbehandlere, direktører, embedsmænd, rejs hjem igen! Det nytter jo ikke noget, og vi har jo også lov til at bosætte os der, hvor vi har lyst til at bo, og jeg tror ikke, at vi i et land som Danmark, uagtet hvor mange penge vi satte af til det, kunne lave en lovgivning, som ville gøre, at folk, der er ansat sådan nogle steder, ville vælge at bosætte sig langt, langt væk fra deres arbejde. Vi har tidligere tænkt tanken om, hvad der ville ske, hvis Novo Nordisk valgte at placere en forskningsenhed på Læsø. Det kunne man jo godt forestille sig. Det ville da være glædeligt, selvfølgelig ville det det, men det ville samtidig gøre kommunen, Læsø, utrolig sårbar over for, om den erhvervsvirksomhed ville have flere medarbejdere eller den måske ville have færre eller den måske på sigt ville lukke. Derfor kan man ikke bare måle og veje det på den måde, i forhold til hvordan jobbene bliver skabt. Det, der skal til på den lange bane, er den her bæredygtighedsproces, som gør, at man ikke er hundrede procent afhængig af en eller to virksomheder. Derfor tror jeg på, at der er en anden måde at gøre det på.

Kl. 12:24

Formanden :
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 12:24

Rasmus Prehn (S):

Det er fuldstændig rigtigt, når Dansk Folkepartis ordfører siger, at der er en tilvækst af ressourcestærke, der flytter til København. Jeg tror, at man i øjeblikket er oppe på 1.000 nye indbyggere i København om måneden. Det er jo virkelig voldsomt. Der sker noget.

Men det, jeg spurgte om, er nok så meget, hvad man gør for at sikre, at de, der så blive boende i de mindre byer, i landsbyerne, i Yderdanmark, rent faktisk kan få en god uddannelse. Hvad gør vi for at opkvalificere dem? Hvad gør vi for at sikre, at det stadig væk er muligt at tage en statslig mellemlang uddannelse, og for at sikre, at der stadig væk er gode folkeskoler decentralt? Der er jo blev lukket mange folkeskoler. Hvad kan vi gøre for at sikre, at der er gode uddannelsesinstitutioner også ude i de mindre bysamfund? Hvad er Dansk Folkepartis politik på det område?

Kl. 12:25

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 12:25

Hans Kristian Skibby (DF):

Forudsætningerne for, at der er gode uddannelsesmuligheder bredt i Danmark, er jo, at der er nogle forældre, der får nogle børn, og som bor de steder, hvor man tilbyder uddannelserne. Nu ved jeg jo, at hr.

Rasmus Prehn ynder at nævne Nordjylland og også har gjort det flere gange her i dag, og det synes jeg er helt fint, men jeg synes også, at vi så skal nævne, at der her i dag omkring middag er kommet et telegram på Ritzau fra Dansk Byggeri i Nordjylland, hvor overskriften er: Byggeboom i Nordjylland. De forventer i Nordjylland 3.000 nye job alene i 2011, heraf er 1.100 job til håndværkere, og de resterende 1.900 er job til folk, der bliver ansat i tilknyttede erhverv. Det kan være på et byggemarked, hvor de kører varer ud, eller alt muligt andet.

Det er jo en succeshistorie, og det er sådan noget, man er nødt til at give tilskud til, og man må understøtte, hjælpe og vejlede for at sikre, at der er arbejdspladser de her steder. Det gør selvfølgelig ikke, at vi kan lave arbejdspladser i de helt små byer, men ved at understøtte udviklingen i mange af vores regionale provinsbyer, større byer, universitetsbyer, købstæder osv. sikrer vi også, at der er mange arbejdspladser til forældrene. Og når forældrene kommer, så kommer børnene også.

Kl. 12:26

Formanden :
Fru Meta Fuglsang.

Kl. 12:26

Meta Fuglsang (SF):

Tak. Så vil jeg da fortsætte, for det, der helt konkret blev spurgt om, var: Hvad er det så, Dansk Folkeparti vil gøre? Det mangler vi sådan set nogle svar på. Hvad er det konkret, Dansk Folkeparti og ordføreren mener der skal til for at understøtte den her udvikling?

Nu havde vi en polemik, da ordføreren replicerede på min ordførertale i forbindelse med det der med, hvem der nu var i regering, og hvor jeg jo fastholder i forbindelse med det, der er sket de sidste 10 år, at det ikke er SF, der har siddet i regering i det tidsrum. Det er de borgerlige partier med Dansk Folkeparti som støtteparti.

Så hvad er det, Dansk Folkeparti ligesom vil lægge navn til? Hvad er det, ordføreren mener der skal gøres for at få den udvikling, som ordføreren sætter ord på, nemlig at man skal kunne være alle steder? For det mangler vi sådan set nogle konkrete svar på.

Min oplevelse er, at lige så snart der kommer en og siger, at vi kan få mest muligt for pengene, hvis vi centraliserer, så er ordføreren klar til at sige: Jamen så må vi jo gøre det. Hvor meget skal der til, for at ordføreren vil holde fast i det, man siger man gerne vil, nemlig at der skal være en regional udvikling, og hvor meget er man parat til at gå på kompromis, fordi der kommer en og siger: Økonomisk, så skal vi centralisere?

Kl. 12:27

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 12:27

Hans Kristian Skibby (DF):

Det allervigtigste, som vi vil gøre fra Dansk Folkepartis side, er i hvert fald at kæmpe for, at vi ikke får en rød regering, for en rød regering vil bruge en masse penge, som vi ikke har, ved hjælp af låneoptag og øgede skatter – øgede skatter, som giver dårligere konkurrenceevne for danske virksomheder, tab af private job og tab i den forarbejdende industri og dermed også i landdistrikterne. Derfor er det vigtigt, at vi har en regering og et flertal her i Folketinget, som i stedet tør satse og gå ind målrettet med initiativer til at understøtte en proces, som gør, at Danmark kommer igennem den her krise på en rigtig, rigtig god og fornuftig måde.

Der er ikke nogen lette løsninger, det anerkender jeg blankt, men indtil videre har vi ikke engang kunnet få en løsning fra S og SF på, hvordan man vil finde de 63 eller 66 mia. kr., som jeg tror vi er oppe på nu. Vi venter, og vi venter, og vi venter.

Man kan godt fortælle herved i salen, hvad man vil bruge penge på. Man vil bruge her, man vil tilbagerulle der, man vil gøre det ene, man vil gøre det andet, men når det kommer til reel handling, til at fortælle, hvordan vi skal tilvejebringe alle de her penge, ud over at man vil øge erhvervsskatterne med 3,5 mia. kr., som der f. eks. står i »Fair Forandring«, så har man ikke noget nyt på hylderne.

Kl. 12:28

Formanden :

Fru Meta Fuglsang.

Kl. 12:28

Meta Fuglsang (SF):

Vi er altså tilbage ved, at svaret på, hvad Dansk Folkeparti vil gøre, er, at SF er dumme. Det er en underlig måde at få svar på, men det illustrerer måske den mangel på svar, som man kan høre.

Jeg hørte i ordførerens replikker til os andre, når vi holdt tale, en voldsom kritik af forholdene ude i kommunerne, en voldsom kritik af nedskæringer, en voldsom kritik af beslutninger om at lukke skoler og fyre sygeplejersker. Når ordføreren står på talerstolen som ordfører, får vi en lang forklaring på, hvor gode regeringen og Dansk Folkeparti er og har været til at understøtte alt det her. I min verden hænger det ikke sammen, for det, ordføreren har kritiseret i sine tidligere bemærkninger, er resultaterne af den politik, som ordførerens parti har været med til at støtte som støtteparti for en borgerlig regering. Så i min verden hænger det slet ikke sammen.

Så bare en gang til: Er der overhovedet noget, ordføreren er klar til at gøre for at understøtte udviklingen regionalt og kommunalt?

Kl. 12:29

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 12:29

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg tror ikke, jeg har sagt, at vi var gode. Jeg har bare sagt, at vi er bedre end de røde, og det vil jeg sådan set gerne stå på mål for hele vejen, både på motorvej og på hovedvej og på sti, alle steder. Jeg synes faktisk også, jeg i min ordførertale fortalte om en lang række af de steder, hvor vi har været inde og været med i de aftaler, som har sikret en række målrettede millioner og milliarder til en lang række forskellige initiativer, som bl.a. understøtter vores landdistrikters udvikling og vores udvikling generelt i Danmark.

Jeg nævnte væksthuse, lokale erhvervskontorer, vækstskautionsordninger, komme i gang-lån, byfornyelse, kondemnering, Vækstfonden, »Grøn Vækst«, landdistriktsprogrammer osv., og så kommer SF og siger, jeg ikke har nævnt noget. Enten er der en dårlig lyd her i salen, eller også er det baseret på, at man ikke ønsker at høre noget.

Kl. 12:30

Formanden :

Så er det hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 12:30

Per Clausen (EL):

Nu går jeg ud fra, at hr. Hans Kristian Skibby er enig med mig i, at kommunalreformen er vedtaget af et flertal, som Dansk Folkeparti er med i. Jeg går også ud fra, hr. Hans Kristian Skibby mener, at kommunalreformen har ført til forbedringer. Jeg kunne godt tænke mig at spørge, om hr. Hans Kristian Skibby mener, at alle de mange skolelukninger, vi ser i den her tid, er godt for udviklingen i landdistrikterne.

Kl. 12:31

Formanden :

Ordføreren.

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg kan klart sige nej. Jeg er tilhænger af folkeskoler, og jeg er tilhænger af, at vi også har masser af friskoler i Danmark de steder, hvor der ikke er en folkeskole. I min egen hjemkommune, hvor jeg er viceborgmester, har vi trods alt sparet 80 mio. kr. på driftsbudgettet i 2011, og vi har ikke lukket så meget som en eneste folkeskole.

Jeg tror, at hvis man som lokalpolitiker ikke bare lytter til embedsmændene, men også prøver at bruge sin sunde fornuft og sætte sig ind i økonomien i kommunen, lærertidsaftaler og alle mulige andre ting, alt det, der ligger bag de forskellige udgifter i en kommune, så vil man se, at der er plads til at sikre og videreudvikle de folkeskoler, vi har i dag i Danmark.

Samtidig har jeg sagt, og det var det, jeg prøvede at svare hr. Rasmus Prehn før, at enkelte steder kan man godt forsvare en skolelukning, hvis der måske kun er fem eller seks elever, som bliver indskrevet i 0. klasse, fordi elevgrundlaget bliver for lille til, at man kan gennemføre et fagligt og socialt afbalanceret uddannelsesforløb for de elever, fordi der simpelt hen er for få elever i klassen. Derfor er der enkelte steder, hvor jeg kan sige at det måske er fair nok. Men i langt den overvejende del er det dumt, både på den korte og den lange bane, at lukke skoler.

Kl. 12:32

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 12:32

Per Clausen (EL):

Jeg kunne godt tænke mig at vide, om hr. Hans Kristian Skibby tror, at en kommunalreform, hvor man arbejder på at skabe større kommuner og dermed skaber større afstand mellem landdistrikter og landsbyer og dem, der træffer beslutningerne, gør det nemmere eller sværere at nedlægge skoler. Altså, mit spørgsmål til hr. Hans Kristian Skibby er: Tror hr. Hans Kristian Skibby, at den kommunalreform, han selv har været med til at få gennemført, har gjort det nemmere eller sværere at lukke skoler ude i landsbyerne og landdistrikterne?

Kl. 12:33

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 12:33

Hans Kristian Skibby (DF):

Der er ikke nogen tvivl om, at det har gjort det nemmere, og det ved hr. Per Clausen sikkert også, for i og med at man har gjort en kommune større geografisk, er der også længere imellem de folkevalgte i kommunen.

Men det, der faktisk stod i anbefalingerne fra Strukturreformkommissionen, var jo, at man anbefalede en kommune størrelse på omkring 50.000 indbyggere. Det var det, man f.eks. havde i Vejle Kommune, sådan cirka, før kommunalreformen. Alligevel valgte en lang række omegnskommuner ved folkeafstemninger, hvor borgerne blev hørt og fik lov at stemme, at de ville være en del af Vejle Kommune, så kommunen er blevet så stor, at den har rundet godt 110.000 indbyggere. Men det er noget, der er sket, fordi borgerne selv har villet det. De har haft folkeafstemninger, de har haft en lokal debat om det, og de har villet en større kommune end de 50.000. Det synes jeg ikke var nogen god idé, men det var det, borgerne ville.

Formanden :

Tak til hr. Hans Kristian Skibby. Der er ikke flere korte bemærkninger. Næste ordfører er hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 12:34

Kl. 12:34

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg var selvfølgelig ikke lige opmærksom på, at SF's ordfører allerede havde været oppe på talerstolen som forslagsstiller.

Det er jo en meget vigtig problemstilling, vi skal diskutere her i dag, nemlig spørgsmålet om at sikre et sammenhængende Danmark, det er spørgsmålet om at sikre en god udvikling i *hele* landet. Vi er hele Danmarks Folketing; selv om vi har en valgkreds, repræsenterer vi ikke bare vores lokalområde, vi repræsenterer hele Danmark. Den måde, man bør forholde sig til de her problemstillinger på, er, ved at man sagligt, velovervejet og retfærdigt diskuterer landets egne forskellige udfordringer og sikrer, at man tager hånd om dem, og sikrer, at alle egne af Danmark kommer med i den fremgang, som vi skal have i vores land. Det skal ikke handle om at give flere penge til vennerne i ens lokale valgkreds, det skal handle om at træffe rimelige beslutninger, som er begrundet i saglige overvejelser, og som tager hensyn til regionernes særlige udfordringer.

Det er desværre ikke altid den debat, vi har haft, når vi har diskuteret det, som bliver kaldt Udkantsdanmark, og forskellene mellem Danmarks forskellige regioner. Debatten har til tider været præget af overdrivelser, den har også været præget af forsøg på at fiske stemmer ved at fremstille forholdene som langt værre, end de i virkeligheden er, og så at tilsætte lidt konspirationsteorier om, at der skulle være nogle, som forsøger at holde andre nede i Danmark. Jeg tror ikke, det synspunkt er rigtigt, jeg synes, det er en stråmand, en holdning, som der ikke er nogen der har, men som det kan være bekvemt at tillægge ens politiske modstandere, fordi man derved selv kan fremstå, som om man kæmper mod en større uretfærdighed. Vi får ikke et mere sammenhængende Danmark af, at vi graver grøfter, vi får ikke et mere sammenhængende eller rimeligt Danmark, ved at vi skaber en konkurrence mellem regionerne om at fremstå så elendigt som muligt for at tiltrække statsstøtte.

Økonomisk vækst og arbejdsløshed er Danmarks store udfordringer – især det første. Arbejdsløsheden er trods alt stadig væk relativt lav i en international sammenhæng, men den økonomiske vækst er en udfordring. Det er dog en udfordring, som, når det handler om det, er lige så stor i København som i resten af landet. Faktisk står det værre til i København end i de fleste af landets øvrige egne, når det handler om arbejdsløshed og vækst.

De redegørelser, som regeringen har lagt frem, viser, at yderområdernes særlige udfordring primært er affolkning, og derfor er det den udfordring, vi skal forsøge at løse, når vi diskuterer regionspolitik, i modsætning til når vi har vores øvrige debatter, hvor vi forsøger at løse Danmarks generelle problemer. Vi kan sagtens tale om skattepolitik, vi kan sagtens tale om efterløn, vi kan sagtens tale om udgiftsloft ude i kommunerne, men det har ikke nogen særlig relation til yderkantsproblematikken. Det er generelle problemer, som gælder hele Danmark, og jeg synes derfor ikke, det bør være det, som vi bruger vores tid på, når vi står her på Danmarks vigtigste talerstol, hvor vi faktisk har mulighed for at gøre noget ved regionernes særlige udfordringer.

Regeringen har gjort meget for at imødegå det problem, som er, at der i visse egne af Danmark over meget lang tid har været og fortsat er en stor affolkning. Man har fremlagt en redegørelse, som viser, at der sker en affolkning i visse områder med 0,85 pct. om året, og det er ganske betydeligt, og det vil over en række årtier betyde, at der sker ganske betydelig affolkning af især småøerne og de yderligste landområder. Det forholder regeringen sig også til, og derfor har

regeringen fremlagt en lang række initiativer, som adresserer lige netop den problemstilling. Der er sat gang i informationskampagner og forskningsprojekter, og der er igangsat forskønnelse af både landskaber og landsbyer, så man spiller på de værdier, som man har ude i yderområderne, og som man jo ikke har i eksempelvis København, i form af dejlig natur, og der gør man altså noget for at gøre områderne endnu mere attraktive at bo i, end de er i forvejen.

Kl. 12:39

Man har også fremsat en lang række målsætninger, som også vil blive fulgt op med handling, eksempelvis om, at alle borgere i Danmark skal have adgang til 100 megabit bredbånd i 2020, man har brugt 600 mio. kr. på at sikre en god akutmodtagelse rundtomkring i landet, så der er en god lægedækning, hvilket selvfølgelig også spiller ind, når man skal beslutte, hvor man ønsker at bo henne, og vi har ændret befordringstilskuddet til uddannelserne i retning af, at de, der har allerlængst til uddannelse, får et bedre tilskud, end de fik før, med den seneste finanslov.

Det er så bare for at nævne nogle af de mange tiltag, som regeringen har taget.

Vi vil fortsætte med at kæmpe for en harmonisk udvikling af Danmark, ikke ved at holde væksten nede, ikke ved at træffe irrationelle eller lokalegoistiske beslutninger, men ved at være opmærksom på yderområdernes særlige udfordringer og så adressere dem målrettet og gøre noget ved dem. Tak.

Kl. 12:40

Formanden :

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Rasmus Prehn.

Kl. 12:40

Rasmus Prehn (S):

Mange tak til den konservative ordfører for talen. Ordføreren siger, at vi ikke skal grave grøfter, hvis vi gerne vil have et Danmark i balance. Det er jo fuldstændig rigtigt, men det er der, jeg ikke forstår det, for graver man netop ikke grøfter med regeringens skattepolitik, med efterlønspolitikken? Står regeringen ikke nede i den dybeste grøft med pløre helt op til støvlekanten, når man siger: Vi skal have et Danmark i balance, men alligevel laver vi skattelettelser, der er tre gange så store i Gentofte, som de er på Mors og på Lolland? Er det ikke at grave grøfter?

Med hensyn til det med folkeskolen taler ordføreren om, at vi skal modvirke affolkning, at vi skal undgå affolkning, hvor folk flytter fra landet til byerne, vi skal have nogle bysamfund, der stadig væk er i balance. Hvad er det for en samtale, man har haft i den konservative folketingsgruppe, hvor man har sagt: Vi skal undgå affolkning, lad os lukke nogle flere folkeskoler, det må være vejen frem; det bliver mere attraktivt at bo i en landsby, når der er færre folkeskoler; vi laver nulvækst?

Kan ordføreren prøve at uddybe det lidt?

Kl. 12:41

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 12:41

Rasmus Jarlov (KF):

[Udfald af lyd] ... politik har ikke nogen særlig relevans i diskussionen om yderområdernes særlige udfordringer. Man kan godt anlægge sådan en synsvinkel på problematikken og sige: Vi skal ikke afskaffe efterlønnen, fordi der bor flere efterlønnere på Lolland, end der gør i Nordsjælland, og derfor er vi imod det. Konsekvensen af den holdning er, at der vil blive truffet en lang række irrationelle beslutninger, og i bedste fald kan man gavne folk på Lolland, som man ønsker at få stemmer fra, men det vil med sikkerhed medføre, at vi får mindre velstand i Danmark.

Når vi diskuterer udkantsproblematikken, må vi forholde os til udkantsområdernes særlige problemstillinger i stedet for at forsøge at gøre det her til et spørgsmål om at mobilisere modstand mod regeringens efterlønspolitik og skattepolitik ved at henvise til, at der bor flere af dem i et bestemt område. Det er ikke relevant for den her diskussion.

I forhold til det med folkeskolen: Regeringen har ikke truffet en eneste beslutning om at lukke en folkeskole. Det er beslutninger, der foregår ude i kommunerne. Som det er hr. Rasmus Prehn bekendt, har kommunerne en uændret økonomisk ramme, og derfor har vi ikke tilskyndet til lukning af folkeskoler.

Kl. 12:43

Formanden :

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 12:43

Rasmus Prehn (S):

Jeg forstår simpelt hen ikke den konservative ordfører her. Hvordan kan det være irrelevant? Altså, når man samfundsøkonomisk skal fordele samfundskagen, siger man i regeringens politik på skatteområdet, på efterlønsområdet: De allerallerstørste og mest lækre stykker skal gives til de områder, der er rige i forvejen, og de områder, der ikke har så meget i forvejen, skal have nogle mindre, tørre stykker, der ikke er noget ved. Og man taler om balance, og så gør man de rigeste rigere og de fattigste fattigere? Hvordan kan det være irrelevant at nævne det i debatten? Det forstår jeg simpelt hen ikke.

Med hensyn til det med folkeskolen: Står den konservative ordfører ikke ved, at man har vedtaget en nulvækstpolitik, der betyder, at man nu bruger 500 mio. kr. mindre på folkeskolen i år, end man gjorde sidste år? Og får det så ikke konsekvenser, at man er nødt til at lukke skoler? Prøver den konservative ordfører virkelig at stå på det, han før kaldte den højeste talerstol, den vigtigste talerstol i Danmark, og bortforklare nulvækstens indvirkning på skolelukninger?

Kl. 12:44

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 12:44

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg ved ikke, om hr. Rasmus Prehn ikke forstår konceptet nulvækst. Nulvækst betyder, at man har det samme antal kroner til rådighed i år, som man havde sidste år, og det vil man også have i de kommende år, plus inflation. Så man får faktisk flere penge, end man havde sidste år. Årsagen til, at der er sparet 500 mio. kr. på folkeskolen, er ikke, at kommunerne har det samme antal kroner, som de havde sidste år. Den primære årsag til det er jo faktisk, at vi har et faldende børnetal i Danmark, og at man dermed tilpasser kapaciteten til det. Det synes jeg egentlig ikke er noget at kritisere, jeg synes, det er ganske naturligt. Det betyder så desværre, at der er nogle skolelukninger rundt omkring. Der er også nogle faglige hensyn, der gør, at man nogle steder ønsker at lægge skoler sammen, fordi skolegangen dermed bliver bedre og man derved kan fastholde eleverne i folkeskolen, i stedet for at de flytter over i privatskolerne. Det ser jeg overhovedet ikke noget problematisk i.

I forhold til skattepolitikken vil jeg sige, at det ikke er det, vi diskuterer i dag. Altså, skattepolitikken er ens for hele landet, og vi har ikke lagt nogen skattepolitik frem, som straffer yderområderne særligt. Vi har lagt en skattepolitik frem, som er ens for alle Danmarks borgere. Der er ikke en særlig udfordring i skattepolitikken, men der er et generelt problem i, at vi betaler for meget i skat i Danmark.

Kl. 12:45

Formanden :

Fru Meta Fuglsang, kort bemærkning.

Kl. 12:45

Meta Fuglsang (SF):

Tak for talen. Når vi kigger på de vilkår, der er i de forskellige regioner i Danmark, har vi jo været enige om – det er sagt både af ministeren og af andre her i dag – at indtægtsgrundlaget og uddannelsesniveaue er lavere i yderdistrikterne end i de store byer. Jeg går ud fra, at ordføreren anerkender, at når man har et indtægtsgrundlag, som er mindre, får man også lavere skatteindtægter. Jeg går også ud fra, at ordføreren er enig i, at når der er mange rige et sted, er der større skatteindtægter. Så på den måde har skattepolitik jo en konsekvens.

Hvis vi nu lader være med at diskutere skatter og indtægter i de forskellige områder, men bare siger, at generelt har man givet skattelettelser og generelt bliver folk rigere, og at vi godt kan se, at det rammer forskelligt i de forskellige områder, for den ekstra købekraft og den ekstra aktivitet, der kommer i et område, fordi man får skattelettelser, så kun rammer det område – det, jeg kan forstå, er så, at vi skal se det overordnede, og at vi på landsplan kan se en stigende aktivitet på grund af skattelettelserne – vil ordføreren så være med til at kigge på en udligning, så de kommuner, der faktisk får en større skatteindtægt, de kommuner, der bliver rigere på grund af den her politik, er parat til at aflaste nogle af dem, som ikke får fordel af det her?

Kl. 12:46

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 12:46

Rasmus Jarlov (KF):

Vi har lovet at kigge på den kommunale udligning, det kommer vi til at gøre i slutningen af 2011. Jeg vil dog påpege, at vi i forvejen har en i international sammenhæng ekstremt stor udligning mellem de danske kommuner, også der har vi altså en politik, hvor vi i meget høj grad har øje for, at der skal være en ligelig udvikling af de forskellige egne af Danmark. Det er sådan, at der er en indkomstudligning på op til 92 pct. Vi skal også være opmærksomme på, at det stadig væk skal kunne betale sig for danske kommuner at føre en erhvervs politik, hvor de tiltrækker virksomheder og selv sætter gang i væksten, så de bare får lov at beholde en lille smule af det, frem for at det skal sendes til en anden kommune, hvis man har en økonomisk fremgang. Vi kigger løbende på udligningsordningerne. I slutningen af året kommer vi til at kigge rigtig grundigt på det.

Så vil jeg bare lige bemærke, at det er sådan i Danmark i modsætning til eksempelvis Sverige, at vi faktisk har friholdt kommunerne fra den nedgang i skatteindtægter, som er kommet på grund af finanskrisen. Det er jo staten, der bærer den nedgang i skatteindtægter, det er derfor, at statsunderskuddet er blevet så kæmpestort, som det er nu, nemlig fordi kommunerne faktisk er blevet friholdt.

Kl. 12:47

Formanden :

Fru Meta Fuglsang.

Kl. 12:48

Meta Fuglsang (SF):

Det vil jeg da gerne høre som et tilsagn om, at Det Konservative Folkeparti så vil kigge på udligningen, sådan at de fattigste kommuner faktisk får mere. Og hvis jeg forstår det sådan, er jeg da rigtig glad for det svar, jeg har fået på det første spørgsmål.

Det næste er jo så, om ordføreren mener, at den udvikling, der har været, at den politik, der har været ført, har været god nok, altså om ordføreren er stolt af den indsats, man selv har gjort for, at det strukturelt set er nemmere at føre en ordentlig politik, lige meget hvor i Danmark man er, altså om man synes, at strukturen er påvirket sådan, at uanset hvor man bor i Danmark, har man en rimelig tilgang til kultur, til uddannelse, til infrastruktur, til job.

Kl. 12:48

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 12:48

Rasmus Jarlov (KF):

Ja, det synes jeg. Jeg synes, at alle de mange initiativer, som regeringen, Venstre og Konservative, oftest med støtte fra Dansk Folkeparti, har fremlagt, har været gode og fornuftige. Jeg synes, at man har gjort utrolig meget, og jeg synes, at man har sat rigtig meget fokus også på udkantsområdernes specielle udfordringer. Det skal vi blive ved med, for det er vigtigt at sikre, at vi har et Danmark i balance, og at vi har et Danmark, hvor alle føler, at Folketinget herinde varetager landets samlede interesser og også har blik for de enkelte regioners særlige udfordringer.

Så vil jeg bare lige præcisere, at jeg ikke har givet noget løfte om, at vi vil gå ind for en større udligning. Vi skal kigge på udligningsordningen. Jeg mener bl.a., at vi skal have kigget på de ordninger, hvor vi i dag desværre giver penge til kommuner, som har drevet deres egen økonomi dårligt. Det er vigtigt, at vi hele tiden giver kommunerne de rigtige incitamenter. Så der er selvfølgelig behov for at kigge på udligningsordningen. Det er meget vigtigt for den måde, som kommunerne fungerer på.

Kl. 12:49

Formanden :

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 12:49

Per Clausen (EL):

Nu løber man jo i den her situation en vis risiko for at kaste sig ud i alle mulige generelle diskussioner; det kan være godt nok, men kan også vanskeliggøre fokusering. Så jeg vil stille hr. Rasmus Jarlov et enkelt spørgsmål til et enkelt element i hans tale.

Jeg kunne forstå, at det med at sikre internetdækning og vel også mobiltelefondækning i hele landet er meget vigtigt for Det Konservative Folkeparti, og jeg vil bare spørge, hvornår man forventer at have opnået, at der både er hurtige internetforbindelser til alle danskere, og at man også har et mobiltelefonnet, der dækker hele Danmark.

Kl. 12:50

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 12:50

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg har kun kendskab til det med internetdækningen; med hensyn til mobiltelefoner nævnte jeg det ikke i min tale, og jeg har ikke noget kendskab til det, så der må jeg henvise til vores forskningsordfører. Men målsætningen er, at alle i 2020 skal have en 100-megabyte-forbindelse.

Kl. 12:50

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 12:50

Per Clausen (EL):

Men hvad har man konkret tænkt sig at gøre for at sikre, at det sker? Altså, det er jo en vældig god målsætning at have. Man har vistnok i mange år haft en målsætning om, at alle skulle have mobiltelefondækning i Danmark; der er bare nogle, der ikke har det alligevel. Så spørgsmålet er: Hvordan vil man sikre det?

Det bliver jo netop vigtigt at have en plan for, hvordan man vil sikre det i forhold til udkantsområderne, for det er jo der, der er en risiko for, at det ikke sker af sig selv, for man kan sige, at de markeds-mæssige forhold måske gør, at ingen kan se nogen økonomisk gevinst i at etablere det derude.

Kl. 12:51

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 12:51

Rasmus Jarlov (KF):

Der må jeg være helt ærlig og sige, at det ved jeg ikke nok om, til at jeg kan svare på det. Jeg ved kun, at regeringen har opstillet den her målsætning, og til besvarelse af det må jeg henvise til videnskabsministeren eller vores it-ordfører.

Kl. 12:51

Formanden :

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Rasmus Jarlov. Så er det fru Bente Dahl som ordfører.

Der er drikkeforsyning på pladsen, men selvfølgelig har man lov at tage noget med hjemmefra, hvis man mener, at kvaliteten så er bedre.

Værsgo til fru Bente Dahl.

Kl. 12:51

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Danmark består af landfaste områder, halvøer og øer. Vi har byområder, og vi har ikkebyområder. Vi har områder som eksempelvis Trekantområdet og Øresundsregionen inklusive hovedstaden, hvor der sker en hel masse meget hurtigt, og vi har områder som Sønderjylland, Vestjylland og Bornholm, hvor tingene foregår i et noget andet tempo.

Vi er nogle, der bosætter os i den del af landet, hvor tingene foregår langsomt, netop fordi det er en kvalitet og vi kan nå at få os selv med. Vi har stilhed, ro, natur, et lidt nedsat tempo i forhold til byområderne m.m. som fordele i vor hverdag. Ulemper er der nu også i områderne uden for byerne. Det er ulemper, der er til at få øje på, og som redegørelserne og F 34, som vi behandler i dag, gør rede for. Og vi taler om det blandt meget andet. Så er der ulemper med dårlig trafikal infrastruktur, manglende jobmuligheder, manglende uddannelsesmuligheder, huse, der står og forfalder, en affolkning, der kan mærkes etc.

Udfordringerne, som gælder for landdistrikterne, de små øer og de store områder uden for byerne i det hele taget, er store. Redegørelserne giver en række bud på, hvordan de kan kommes i møde og udviklingen vendes. Der tales om turisme, bredbåndsdækning til alle, ekstraordinær statslig støtte til færgesankaffelser, hurtig hjælp og nære sundhedstilbud. Det er alt sammen udmærket. Det er blot desværre sådan, at alle de tiltag – eller mange af dem – hvor gode de end måtte være tænkt, står noget alene og ikke danner nogen sammenhængende politik. Meget af det er fugle på taget, eksempelvis tanker om bredbånd i 2020.

Der tages initiativer under »Grøn Vækst«, lempelse af planloven, udlæg til sommerhusområder. Lempelsen af planloven synes vi i Ra-

dikale Venstre er en rigtig dårlig idé. Det er den, fordi det alene drejer sig om 29 kommuner. Hvis vi skal tage det kommunale selvstyre højtideligt, så må det gælde alle kommuner. Vi mener nu, at det er dårligt, at det i det hele taget gælder nogle kommuner, for det er en dårlig planlægning at ødelægge de naturområder, folk netop flytter ud på landet for at være i, med boliger og erhverv i kystnærhedszonen.

Udlægning til sommerhusgrunde i kystnærhedszonen er ligeledes en rigtig dårlig idé. Dels bygger de fleste sommerhuse derude for at være i nærheden af naturen, dels er der i tusindvis af sommerhuse til salg lige nu. Så det er ikke et tiltag, der skal sættes i gang, og slet ikke lige nu. Det kan meget vel være, at det er finanskrisen, der er skyld i, at der er så mange sommerhuse til salg. Men når nu tingenes tilstand er sådan, er det altså slet ikke det rigtige værktøj at sætte ind med. Ud over det mener vi i Radikale Venstre, at kystnærhedsområderne skal være kystnærhedsområder. Det skal være den zone, hvor der ikke skal bygges, hverken det ene eller det andet.

Et andet forslag, vi stiller os lidt spørgende over for, er regeringens plan om »Grøn Vækst«, altså at den skal kunne medvirke til løsninger og få alle til at bosætte sig i landdistrikterne samt give bedre vilkår for udvikling af et godt miljø med meget natur. Vi stiller os spørgende over for, hvordan den plan kan virke som værktøj på netop disse områder, når vi nu ved, at det konventionelle landbrug ikke har ret mange arbejdspladser i primærproduktionen derude og vi indtil videre ikke har set den store udmøntning af de grønne sider af planen. Hvornår kommer de tiltag mon?

Et område, jeg decideret mangler i omtalen af tiltag i alle redegørelserne, er foreningslivet. Der står i den regionalpolitiske redegørelse i afsnittet om levevilkår og kultur, at et alsidigt og levende kulturliv har stor betydning for sammenhængskraften i samfundet. Jeg kunne ikke være mere enig i det synspunkt. Derfor undrer det mig også, at der kun omtales kulturaftaler og ønsker om bredbånd, men intet om Det frivillige Danmark, det frivillige foreningsliv, der virkelig bærer en meget stor del af sammenhængskraften i både by og på land – og måske mest på landet. Det er i Det frivillige Danmark, ildsjælene befinder sig. Det kan undre, at det ikke nævnes med et ord i denne redegørelse, heller ikke i nogen af de tre redegørelser. Og foreningsliv, det frivillige arbejde, både det kulturelle og det sociale, har trange kår. Det kunne løftes ved ret enkle tiltag. Nu får vi jo en debat om det her område ved lovbehandlingen af folkeoplysningsloven tirsdag den 10. maj, men det mangler altså at blive nævnt i bare en af de her redegørelser, vi sidder med i dag. Det vidner om manglende fokus på, hvad der virkelig er gang i derude i virkelighedens verden, som nogle ordførere har benævnt det. Der mangler fokus på, at det område burde gives bedre rammer, oven i købet uden at det ville koste en bondegård.

Kl. 12:56

Lige om lidt får vi måske et folketingsudvalg for landdistrikter og øer. Det kan give nye og spændende muligheder for fokus på de her noget stedmoderligt behandlede områder. Det er vigtigt for Radikale Venstre, at vi højner fokus på begge områder, landdistrikterne såvel som øerne.

Radikale Venstre vil vækst i hele Danmark. Vi har en lang række forslag for at opnå vækst i hele Danmark, eksempelvis en iværksætterfond på 300 mio. kr., som skal etableres nu. Pengene er blevet bevilget i 2007, men de samler støv i Erhvervsministeriet, fordi man venter på privat medfinansiering. Vi kan ikke vente på vækst og må derfor få etableret fonden nu, og den private medfinansiering må sikres projekt for projekt. Vi vil oprette en ordning for udkantskaution og en fond for erhvervsudvikling i Vestjylland for i alt 500 mio. kr. Vi vil iværksætte et innovationsprogram med hjemsted i Vestjylland, som skal bruge regionens kompetence inden for fødevarerområdet til at skabe nye produkter og services. Et program kunne fokusere på sunde fødevarer, der kan imødegå problemer med stigende overvægt

og deraf følgende livsstilssygdomme. Eksportpotentialet for produkter og services på dette marked er enormt. Vi vil afsætte 7,8 mio. kr. over 10 år til udviklingen af det økologiske landbrug, og der vil vi sikre en effektiv markedsføring af danske fødevarer. Vi vil fremme udlægning af offentlige serviceopgaver i små butikker i tyndt befolkede områder.

Vi vil sundhed i hele Danmark. Vi vil efter aftale med regionerne afsætte 500 mio. kr. til at støtte regionernes forsøg med sundhedshuse, og vi vil give regionerne bedre mulighed for at placere sundhedshusene, hvor der er behov, og arbejde for at forøge deres planlægningskompetence i forhold til den primære sundhedssektor.

Vi vil uddannelsesinstitutioner i hele Danmark. De er vigtige for lokalområderne, også i yderområderne, for at nå målsætningerne om, at alle unge får en ungdomsuddannelse og 50 pct. en videregående uddannelse. Derfor vil vi reformere og differentiere taxametersystemet, således at der tages højde for bl.a. udfordringerne for uddannelsesinstitutionerne i yderområderne.

Vi vil øge niveauet for trafikinvesteringer med 7 mia. kr. over de næste 5 år for at sikre en ordentlig infrastruktur med offentlige transportmuligheder, teletaxaordninger og telebusordninger over hele landet, så alle kan sikres en rimelig transportinfrastruktur.

Vi vil gennemføre offentlige udbud af bredbåndsløsninger til erhverv og offentlige virksomheder, hvor markedet ikke leverer, sådan at vi på den måde her og nu sikrer, at alle i Danmark har bredbåndsløsninger til rådighed.

Vi er med i den tekst i forbindelse med F 34, der holder fast i, at vi politisk skal give rammer, så der kan ske alt det, vi gerne vil, og som fremmer en positiv udvikling og vækst i alle egne af Danmark. Det står vi for, altså balance i en udvikling i hele Danmark – et Danmark i balance.

Kl. 13:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jens Kirk for en kort bemærkning.

Kl. 13:00

Jens Kirk (V):

Tak til fru Bente Dahl. Jeg bliver altid så ked af det, når fru Bente Dahl næsten lidt bedrøvet læser op, at hun mener, at vi ikke har det godt ude på landet. Jeg synes, at vi har det fantastisk ude i den frie natur, og så lad dem, der gerne vil bo i byen, gøre det.

Jeg håber da, at fru Bente Dahl er klar over, at der er forskel på strandbeskyttelseslinjen og kystnærhedszonen. Der er ingen, der drømmer om at røre ved strandbeskyttelseslinjen. Det har de gjort oppe langs hele Øresundskysten og mange andre steder. Og når man har valgt de 29 kommuner, er det ud fra, hvor mange mennesker der er bosat henholdsvis på land og i by. Fru Bente Dahl nævnte selv Trekantområdet, storbyområder, hvor vi kan se der er en rivende udvikling. Hvorfor må de andre områder, de 29 kommuner f.eks., ikke have lov til at udvikle sig? Hvorfor må disse småbyer, der har nogle attraktive steder, som kan udvikle sig under miljøcentrenes overvågning og kommunernes overvågning, så de ikke ødelægges noget, ikke have lov til at udvikle sig? Det fatter jeg simpelt hen ikke. Tak.

Kl. 13:01

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:01

Bente Dahl (RV):

Jeg tror, at hr. Jens Kirk og jeg har forskellig opfattelse af, hvad udvikling er. For i Radikale Venstre mener vi netop, vi skal udvikle hele Danmark. Der skal være udviklingsmuligheder over det hele. Men med udvikling mener vi ikke alene en industriel udvikling, vi mener heller ikke, at en udvikling med byggeri af boliger og erhverv

er ønskelig i de områder, som ligger naturskønt. For os er en udvikling i de naturskønne områder måske en udvikling mod at bevare de naturskønne områder, så vi alle sammen kan komme der, og så de ikke bliver lukket af for nogen af os, og så de ikke bliver udlagt til bolig og erhverv.

Kl. 13:02

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Jens Kirk.

Kl. 13:02

Jens Kirk (V):

Tak. Jeg er glad for, at fru Bente Dahl og De Radikale ikke har flertal, for så kunne der i fremtiden kun stå en flagstang på Mors.

Noget andet er »Grøn Vækst«. Fru Bente Dahl nævnte, at det primære formål ikke er at skabe arbejdspladser. Ud fra en økologisk synsvinkel giver det måske mere mening, men det er også ved at være en floskel, for der har vi såmænd opfundet strigler og meget andet, så de næsten kan klare sig med den samme arbejdskraft som i de traditionelle erhverv. De bliver holdt lidt tilbage med noget sygdom og nogle længere karantæneperioder osv., men ellers er det jo dem, der skaber en masse arbejdspladser.

Så kan jeg ikke forstå, at en lille arbejdsplads, der ligger på en nedlagt ejendom 2,7 km fra en fjord og måske kunne udvikle sig til et nyt Grundfos eller Danfoss, ikke må få lov til at udvikle sig til mere end seks til syv arbejdspladser, når jeg f.eks. inden for mit primære brug må have 50 arbejdere, hvis det skulle være. Jeg kan ikke rigtig forstå forskellen, selv hvis jeg opfører mig, som jeg skal, med hensyn til miljø og andre ting.

Kl. 13:03

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 13:03

Bente Dahl (RV):

Altså, igen må jeg sige, at hr. Jens Kirks og min opfattelse af begrebet udvikling nok er forskellige. Jeg har ikke opfattelsen af, at det konventionelle landbrug skaber en masse arbejdspladser f.eks. Det hører jeg hr. Jens Kirk give udtryk for. Derimod ved jeg, at undersøgelser viser, at økologiske landbrug skaber mange arbejdspladser i primærsektoren. Primærsektoren er jo derude på landet, hvor det foregår, og det er det, vi taler om i dag: Det er derude i landdistrikterne.

Vi taler jo absolut ikke i dag om følgeindustrierne; vi taler om de arbejdspladser, der er i selve landbruget. Der er de økologiske landbrug altså væsentlig foran de konventionelle med hensyn til arbejdspladser. Det er ikke sådan, at landbruget i dag skaber mange arbejdspladser – det er mange år siden, det var tilfældet.

Kl. 13:04

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Per Ørum Jørgensen for en kort bemærkning.

Kl. 13:04

Per Ørum Jørgensen (KD):

Tak. Jeg hørte den radikale ordfører tale om, at De Radikale ville sende en check til Vestjylland på 500 mio. kr. – nu må ordføreren korrigere mig, hvis det ikke er rigtigt – og jeg kom sådan til at tænke på Grønland og Færøerne og bloktilskuddet.

Men det signal, jeg måske vil sende til den radikale ordfører, er, at vi egentlig gerne bare vil have adgang til sundhedsydelser ligesom alle andre borgere her i landet. De Radikale har jo virkelig været bannerførere for at centralisere på det her felt, så der bliver rigtig langt for rigtig mange mennesker til en skadestue eller en fødeafdel-

ing. Så et fromt ønske er egentlig: Det er ikke udviklingsbistand, der er behov for i Vestjylland; vi ønsker sådan set bare adgang til velfærds- og sundhedsydelser, ligesom alle andre borgere her i landet har det.

Kl. 13:05

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 13:05

Bente Dahl (RV):

Jamen det kan jeg da erklære mig fuldstændig enig med hr. Per Ørum Jørgensen i: Vi skal have adgang over hele landet til sundhedsydelserne. Vi har et udmærket system i Sønderjylland, hvor jeg jo bor, med sundhedshuse og store lægehuse, hvor der er forskellige lægefaglige områder til stede. Vi har en kombineret ambulance- og helikoptertjeneste. Vi har samarbejde hen over grænsen, sådan at vi meget, meget hurtigt selv meget langt ude i Sydvestjylland kan komme til et sygehus og få hjælp i en fart.

Jeg kan kun sige, at det system, som vi har fået opbygget i Sønderjylland, med fordel også kan implementeres i resten af Danmark, og det er også radikal politik: en kombination af højt kvalificerede, store sygehuse, så vi kan samle kvalifikationer et sted, og effektive sundhedshuse, hvor vi har den primære sundhedshjælp, og en kombination af helikoptere og ambulancer, så vi meget hurtigt kan komme hen til de store steder, hvis det behøves.

Kl. 13:06

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Herefter er det Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen.

Kl. 13:06

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det virker jo så dejligt beroligende at læse de her redegørelser, og endnu mere beroliget bliver man, når man læser Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti og Liberal Alliances forslag til vedtagelse. For det viser sig i forbindelse med den store utilfredshed, der har været i Vestjylland, på Lolland-Falster og andre steder med den politik, som regeringen har ført, og den kritik, der har været, i forbindelse med at man har været meget skuffet over, at et parti som Venstre har fokuseret så lidt på at sikre udvikling derude, hvor vi kan sige at kernevælgerne hos Venstre lever, at den kritik har været fuldstændig forfæjlet, og at det har været helt spildt, når ledende Venstrefolk er taget ud i landet og har været i dialog med befolkningen. For når man læser redegørelserne, ser man, at alt er i den skønneste orden, og at alle relevante initiativer er taget. Og derfor er det da også sådan, at det forslag til vedtagelse, som regeringspartierne, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance fremsætter, bare indeholder ønsket om, at man fremover vil skrive nogle redegørelser, hvoraf det også vil fremgå, at det går rigtig godt. Man kan jo sige, at en regering vel så næsten har nået grænsen for sin ydeevne, når den kan få sine støttepartier til at opfordre til, at den skal blive ved med at skrive redegørelser, hvor den fortæller, at det går rigtig godt.

Pointen er jo nok, at når der har været den debat om forholdene i det, som vi her, tror jeg nok, er blevet enige om er det, der hedder yderområder, hvis man skal være politisk korrekt – jeg vil sige, at vi i Jylland, der hvor jeg kommer fra, er lidt ligeglade med, hvad man kalder os; bare det ikke er for tidligt om morgenen og man i øvrigt sørger for, at vi får det, vi gerne vil have, så kan man kalde os, hvad man vil, men lad os bare bruge »yderområder« som den politisk korrekte definition på det, vi snakker om her – kan der findes rigtig mange gode eksempler på små øer, landsbyer og dele af Danmark, hvor et massivt folkeligt engagement og en massiv folkelig deltagel-

se har ført til, at der er rigtig, rigtig meget liv. Og der er også eksempler på, at borgerne har ignoreret kommunens centraliseringsbestræbelser og dens forsøg på at nedlægge skoler ved at sørge for at etablere en friskole i stedet for.

Der findes rigtig mange eksempler på, at det går godt – det går ganske vist som oftest godt på trods af, men det går godt – og derfor synes jeg, det er så vigtigt at fokusere på, at vi har rigtig, rigtig mange ressourcer og rigtig mange ressourcepersoner i de her områder. Jeg tror også, at der, da de skulle planlægge, hvor et testcenter for vindmøller skulle ligge, var nogen, der i hvert fald havde fejlvurderet lokalbefolkningens mulighed for at yde kritik og modstand i Østerildområdet. Så der er rigtig mange ressourcer derude.

Men der er også mange steder, hvor det alligevel ikke går helt så godt, på trods af de ressourcer, der er, og hvor man altså på trods af den indsats, man gør for at få tingene til at fungere, alligevel må se, at øen affolkes, måske fordi kommunen alligevel tolker nulvækst som stagnation og derfor reducerer færgebetjening og service i forhold til en ø. Der oplever man så, at man får store vanskeligheder.

Jeg tror, at det, når vi snakker om de her områder, så er vigtigt at se på, at det, det selvfølgelig handler om, er, at vi kan prøve at se, om vi kan gøre noget for at give bedre betingelser for de mennesker, der lever derude, til at få et liv, hvor der er udvikling, hvor man har mulighed for at have noget at leve af, og hvor man i øvrigt har en ordentlig og velfungerende offentlig service. Det er jo det, der i sidste instans fører til, at de mennesker, der bor der, bliver boende, og fører til, at andre måske også bliver fristet til det, også dem, der siger, at det er rigtig dejligt med stilhed og mørke, og at man kan mærke, når det bliver koldt, men som måske også godt vil have lidt mere.

Hvad er det så for nogle ting, som man efter Enhedslistens opfattelse bør satse på? Ja, der er jo erhvervsdelen. Det handler jo om at satse på, at man udvikler et landbrug, hvor der er relativt mange lokale arbejdspladser. Det er derfor, vi skal have ændret vores landdistriktspolitik og vores landbrugsstøtteordning, sådan at der bliver fokuseret på at give støtte til en omlægning af landbruget til en produktionsform, hvor der er rigtig stor værditilvækst, men hvor der også er mulighed for at have forholdsvis mange mennesker ansat, forholdsvis mange mennesker til at arbejde til en rimelig løn. Og det er derfor, vi bliver nødt til grundlæggende at gøre op med den dominerende form for landbrug, vi har i dag, fordi den ikke har den egenkab, at den sørger for en stor værditilvækst og for, at der er mange mennesker ansat og mange mennesker, der kan arbejde og leve af det i forhold til omsætningen, men i virkeligheden for det modsatte. Det er en vigtig ting.

Vi skal selvfølgelig også satse på, at der bliver lokale fødevarerproducenter, altså at forarbejdningen af fødevarerne også sker lokalt. Lad mig bare som et enkelt eksempel nævne noget af det, som gør det vanskeligt at skabe udvikling i lokalområderne, nemlig at man har udbudsregler – og når det bliver rigtig fint, er det EU-udbudsregler, men vi kan her i Danmark jo også godt finde ud af at gøre det besværligt og bureaukratisk – som gør det umuligt eller i hvert fald vanskeligt at fokusere på at sikre, at de lokale producenter også kan afsætte til de lokale offentlige institutioner, fordi vi der er så optaget af, at det hele skal ud på det liberale marked, og så bliver det nok alt sammen billigere, og så har man SKI til at forplumre alting, og resultaterne bliver rigtig dårlige. Det er der, hvor vi i hvert fald synes at man skulle gå ind og se på lovgivningen og se, om man ikke kunne give offentlige institutioner og kommuner nogle større frihedsgrader, i forhold til hvordan de vil tilrettelægge deres indkøb, sådan at de kan medvirke til at skabe udvikling og beskæftigelse i lokalområdet.

Der er også spørgsmålet om, hvordan vi sikrer, at den fantastiske vigtige rolle, som dele af de yderlige områder i Danmark skal komme til at spille i den energiproduktion, der er der i forvejen, også giver en reel værditilvækst i området, altså at vi, når vi satser på mere

vindenergi, flere vindmøller, ikke mindst i den vestjyske del af Danmark, men selvfølgelig også andre steder, så sikrer et lokalt engagement og et lokalt ejerskab, sådan at man i hvert fald kommer i den situation, at de penge, værdien af det, der kommer ind på den el, man producerer, så den kan blive forbrugt i Østjylland, også bliver i lokalområdet og kan bruges til investeringer i lokalområdet.

Kl. 13:13

Det forudsætter, at vi får etableret ejerskaber, som tager udgangspunkt i, at det er de lokale energiselskaber, kommuner og andre, som ejer de her ting, og som derfor tjener pengene på det – et synspunkt, som jeg ved en hel del gode Venstreborgmestre oven i Vestjylland er enige med mig i, sådan at man, hvis man ikke synes, at man vil lytte til, hvad jeg siger, jo så kan lytte til, hvad de siger, og blive inspireret af det – altså at vi siger, at vi faktisk skaber forudsætningen for, at de kan tjene penge og have beskæftigelse i det, som vi kalder de yderlige dele af Danmark, så de bliver selv bærende, også økonomisk, for det tror jeg i det lange løb er bedre end at være afhængig af, at der skal komme penge fra det centrale Danmark. Men det handler altså om, at man giver nogle rammer, som giver bedre muligheder end dem, vi har i dag.

Så har der været talt om distancearbejde. Der er det jo vældig smart og praktisk, at man aldrig er af nettet – ethvert folketingsmedlem ved, at det giver gode muligheder for, når de bliver inspireret, at få stillet spørgsmålet til ministeren umiddelbart, så de ikke skal gå og komme på bedre tanker og så måske ikke få det stillet; den risiko løber man ikke, når man er på nettet hele tiden – det er rigtig godt, at den mulighed foreligger, og det er også rigtig dejligt at høre, at alle partier i Folketinget går ind for, at der skal være gode internetforbindelser overalt i landet.

Men vi må jo så bare stille spørgsmålet: Hvornår har man tænkt sig at det skulle ske? For mig bekendt er alle Folketingets partier vistnok – med undtagelse af Dansk Folkeparti og Enhedslisten – involveret i en telefonforligsaftale, som jo gør, at hver gang man stiller konkrete forslag på det her område, så bliver de afvist, fordi der findes en plan for det, og at det, når man så begynder spørge ind til planen, bliver utydeligt. Og selv om hr. Rasmus Jarlov fra De Konservative havde den gode forklaring, at han ikke var ordfører på området – og det er jo fint nok – og henviste til sin egen ordfører og til videnskabsministeren, så har jeg prøvet at spørge dem, og det er det jo ikke blevet mere tydeligt af. Så der er behov for at gøre en aktiv indsats, for jeg tror også, det er af afgørende betydning for at kunne skabe udvikling i de tyndbefolkede dele af Danmark, at man gør det.

Så er der bare noget, jeg vil sige til allersidst. Vi har jo gentagne gange diskuteret sygehusene i de yderlige distrikter i Danmark, og Enhedslisten har flere gange rejst diskussion om, hvad der er det kloge og visionære i at lukke akutmodtagelsen i Holstebro og akutmodtagelsen i Svendborg. Og det står stadig væk fuldstændig uklart for os, hvorfor man gør det, hvorfor man skaber en dårligere sygehusbetjening for mennesker, der bor i de yderste dele af Danmark, også – og det skal man jo huske på – fordi sygehuse også er noget, som skaber rigtig, rigtig mange arbejdspladser i lokalområdet. Det vil sige, at man, når man nedlægger et sygehus i et lokalområde, så ikke bare fjerner sygehusbetjeningen, og så kan man sætte en ambulance eller en helikopter ind, og så går det nok alt sammen, nej, man fjerner også rigtig, rigtig mange arbejdspladser, og det betyder faktisk en hel del for et områdes mulighed for fortsat at være attraktivt og have en ordentlig kommunal og lokal service.

Det samme gør sig gældende med hensyn til skolerne. Det er jo ikke kun et spørgsmål om at diskutere uddannelsespolitik og skolenes kvalitet, og om scoreskoler nu er bedre end dårlige skoler, for det bedste, vi kan sige om det, er, at ingen har bevist noget endnu, men det handler også om, hvordan man i øvrigt skaber liv i et lokalområde: Hvordan sikrer man, at der er mennesker, som er beskæfti-

get, og som også har mulighed for at yde en indsats i forhold til det lokale kulturliv? Det her handler ikke kun om, at skolen er et godt sted, hvor der kan være meget liv og meget kultur, nej, det handler også om, at der, når der er ansat mennesker på skoler, på biblioteker osv., så er nogle yderligere ressourcer i lokalområdet, som kan medvirke til at skabe liv.

Lad mig så bare til allersidst sige: Det løser altså ikke behovet for at have mange butikker ude i de små byer, at man gør det nemmere at lave store butikcentre flere steder i Danmark. Det får den modsatte konsekvens: Det fører til øget butiksdød og er til skade for det liv, der skal være i landsbyerne og i landdistrikterne.

Kl. 13:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jens Kirk for en kort bemærkning.

Kl. 13:17

Jens Kirk (V):

Tak til hr. Per Clausen. Det første, jeg vil spørge om, er sådan set relateret til fru Bente Dahl, der jo fik det sidste ord sidste gang med hensyn til arbejdspladser i primærlandbruget. Der vil jeg sige: Det er rigtigt, men alle de mennesker, der arbejder på de arbejdspladser, der skabes f.eks. på slagterierne i Blans og Horsens eller i Videbæk, Danmarks mejericentrum, bor også i de små landsbyer deromkring. De bor ikke i Aabenraa eller Sønderborg eller Ringkøbing eller Herning alle sammen, nej, de bor ude i landsbyerne, hvad vi jo altså bl.a. via planloven vil give dem lov til, nemlig der, hvor de synes det er herligt at bo lørdag og søndag med fri udsigt og mulighed for fiskeri og det hele.

Noget andet er jo, at hr. Per Clausen snakker så rørende om økologisk landbrug – det elsker de også – men er det ikke rigtigt, vil jeg spørge hr. Per Clausen, at Danmark faktisk er det land, hvor der stort set er mest økologisk landbrug, og hvor der afsættes flest varer som økologiske. Jeg ved godt, at der førhen var en udsendelse på DR2 – jeg må næsten ikke sige ordet, men den hedder vist Bonderøven – og den er på DR1 nu. Den har stor tilslutning, og den giver jo et billede af, hvordan vi måske levede på Morten Korchs tid eller endnu før, men sådan kan vi vel ikke leve alle sammen i fremtiden. Jeg er enig i, at vi skal fremme det, men får vi ikke allerede en overpris p.t.?

Kl. 13:18

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:18

Per Clausen (EL):

Altså, jeg er helt enig med hr. Jens Kirk i, at det kan skabe meget forplumring, selv om det ser meget idyllisk ud, med de der tv-programmer, hvor man netop ikke ser, hvordan man levede i gamle dage, for da havde man ikke alt det, man nu kan hente rundtomkring, som andre har smidt ud – der skulle man selv lave det hele, og det var betydelig hårdere og mere ubehageligt. Men min pointe er, at vi skal have indrettet den støtte, vi giver til landbruget, på en sådan måde, at vi udvikler nogle former for landbrug, som skaber flest mulige arbejdspladser, som skaber størst mulig værditilvækst i de enkelte produkter, og som så også er bedst muligt i stand til at leve i samklang med natur og miljø. Det er så efter min opfattelse økologi, og derfor skal vi gå den vej, og uanset om vi er kommet langt eller kort nu, vil jeg sige til hr. Jens Kirk, skal vi længere ad den vej.

Kl. 13:19

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jens Kirk.

Kl. 13:19

Jens Kirk (V):

Jeg er sikker på, vil jeg sige til hr. Per Clausen, at vi kommer meget længere. Vi er godt på vej, der er en udvikling i den retning – bare nu hr. Per Clausen og hr. Jens Kirk og mange andre også fortsat bliver ved med at købe nogle af varerne.

Hr. Per Clausen var inde på energimulighederne. Vi er langt på vej. I regeringen foreslår vi – og nu er hr. Per Clausen ikke med i det energiforlig, vi p.t. lægger frem – at biogasprisen skal op. Jeg tror, det kan lykkes, hvis alle går med til det. Der er også noget med, at de små barmarksværker får frit brændselsvalg.

Endelig var hr. Per Clausen inde på sygehusene. Nu har jeg været i Folketinget så længe, at da jeg startede herinde for 17-18 år siden, skulle der være et befolkningsgrundlag på 250.000, for at sådan et sygehus ligesom havde størrelsen til at kunne behandle den befolkning. Så blev det 400.000 mennesker, der skulle til for at have et sygehus, der var up to date. Nu er vi vel oppe på 750.000 mennesker, for at vi kan have det hele og have døgnbemanding. Årsagen er, at hr. Per Clausen og hr. Jens Kirk jo vil have den bedste behandling, når vi bliver syge. Det er ikke bare alle de andre, det er også, når vi selv bliver syge, at vi vil have den bedste behandling. Og det kræver, hvis vi skal have alle de muligheder – og hvor vi kan sige, at man næsten bliver sendt hjem efter en knæoperation, før man er blevet behandlet – at vi har de store sygehuse. Men vi får jo en masse lægehuse og sundhedscentre rundtomkring nu. Det er der givet penge til. Tak.

Kl. 13:20

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:20

Per Clausen (EL):

Jeg vil godt sige to ting til hr. Jens Kirk:

For det første vil jeg sige, at hvis vi nu tager akutmodtagelser, har der jo været forsøg på at føre dokumentation for regeringens påstand om, hvor stort befolkningsunderlaget skal være, for at man kan have en velfungerende akutmodtagelse. Det er bare aldrig lykkedes. Til trods for at man har haft Sundhedsstyrelsen til at sidde og arbejde med det i årevis, er det aldrig lykkedes at føre dokumentation for, at man har ret i, at det skal have den størrelse, som man snakker om. Så der kan det godt være mindre.

Men der er andre områder, hvor hr. Jens Kirk har ret i at specialiseringen er sådan og kravene er så store, at det måske kun skal være ét sygehus i hele Danmark, man kan blive behandlet på – eller måske endda ikke engang et i hele Danmark, fordi det er bedst, man kommer til udlandet. Det er jo nemlig rigtigt. Så det er jeg sådan set enig i.

Så vil jeg for det andet sige til hr. Jens Kirk, at jeg altså synes, vi skal passe på med at gøre det til det fornemste formål med at producere flere svin i Danmark at producere gylle til at putte i et biogasanlæg. Indimellem har jeg indtryk af, at landbrugets ønske om at få støtte til biogasanlæg er af et sådant omfang, at det vil føre til, at vi ender med at have en svineproduktion, der kun har ét rationale, nemlig at producere gylle til de biogasanlæg. Det synes jeg er en rigtig dårlig idé. Jeg tror, det er en dårlig idé at bruge de midler, vi ellers skal bruge til også at skabe udvikling i landdistrikterne i fremtiden.

Kl. 13:21

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til ordføreren. Og så er det ordføreren for Kristendemokraterne, hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 13:21

(Ordfører)

Per Ørum Jørgensen (KD):

Tak for det. Det er jo ganske interessant med det her begreb Udkantsdanmark, eller, som jeg i dag kan forstå at nogle kalder det, Vandkantsdanmark. Jeg er jo en af de danskere, der bor i Udkantsdanmark eller Vandkantsdanmark, eller hvad man nu kalder det, og jeg er egentlig lidt ked af den betegnelse, for hvis man er i en udkant, lyder det lidt, som om man er langt væk fra et fællesskab. Det at være langt væk fra et fællesskab er jo ikke særlig prangende. Det er vel egentlig det, man kan kalde at være isoleret. I vores landdistrikter eller yderområder er det jo netop fællesskaberne, der ganske tit gør det attraktivt at bosætte sig. Det kan være fællesskabet i en landsby eller en forening i det område, hvor man bor.

Når vi har set de protester mod centralisering af sundhedsvæsenet de seneste år, har vi også set nogle meget stærke fællesskaber. I Næstved, Svendborg og Nordvestjylland er det netop kendetegnende, at man står sammen om en sag, og det er derfor, at de protester, der har været – og som jeg synes vi skal tage mere alvorligt politisk, end tilfældet har været – jo netop er udtryk for, at man kan være fælles om en sag, og at man måske i vandkanten er bedre til at stå sammen om tingene og sætte protesten i scene.

Jeg synes, det er en interessant diskussion, hvordan man styrker de nære fællesskaber. For 29 år siden, da vi hed Kristeligt Folkeparti og var en del af Schlüterregeringen, havde min partifælle tidligere miljøminister Christian Christensen ansvaret for det her område. I sin tale dengang sagde han, at landsbyerne indeholder kvaliteter i form af overskuelighed og mulighed for fællesskab og friluftsliv, hvilket er værdifuldt og skal søges bevaret. De små byer og landsbyerne må derfor sikres rimelige vilkår. Det gælder især i de samfund, hvor der er problemer med serviceforsyningen og kollektive trafikforbindelser såvel i landdistrikterne som på de mindre øer. Menne-sket udfolder sig bedst i små enheder. Det er derfor en central opgave at arbejde for en fortsat decentralisering. Det er vigtigt gennem forsøg med utraditionelle kombinationer af offentlig og privat service at få et grundlag for at vurdere lokalbutikkernes overlevelselsesmuligheder.

Det blev sagt for 29 år siden af min partifælle, og jeg kunne egentlig godt gøre de her ord til mine her i 2011. For det er stadig væk Kristendemokraternes udgangspunkt at fastslå, at det er en central opgave at arbejde for decentralisering. Decentralisering kommer ikke af sig selv. Det kræver politisk prioritering.

Når vi ser på vores detailhandel, når vi ser på vores sundhedsvæsen, når vi ser på vores folkeskole, når vi ser på vores pasningstilbud – på en lang række væsentlige områder for borgernes hverdag – ser vi, at vi står i en tid, hvor der er en tendens til centralisering. Og derfor bliver Christian Christensens ord fra 1982 jo faktisk endnu mere aktuelle. Det er også derfor, at jeg vil fremhæve det udgangspunkt. Kristendemokraterne har ikke fundet på den her dagsorden, og det illustrerer det, jeg lige har læst op, egentlig også. Det er ikke noget, vi har fundet på i en protest mod et sygehus, der er nedlagt.

Kl. 13:26

Det ligger i vores værdigrundlag, at vi hylder et såkaldt subsidiaritetsprincip. Skal man oversætte det til noget mere mundret, er det et nærhedsprincip; det, at tingene skal gro nedefra, at det er de stærke fællesskaber, der giver det gode samfund. Det ligger i vores værdigrundlag, og det er derfor, at vi også går forrest i den protest imod de sygehuslukninger, som vi ser i øjeblikket, og imod den centralisering af detailhandelen og på mange andre områder, som vi ser. Det ligger i vores værdigrundlag; det ligger i vores dna.

Netop sundhedsområdet har vi jo bragt fokus på i de her dage med hensyn til den struktur, man har planlagt. Vi synes stadig væk, at der er huller i den. Vi synes stadig væk, at der er områder, hvor man ikke tager hensyn til nærheden til borgerne, men faktisk kom-

mer med løsninger, der skaber tryghed. Jeg kan jo ikke klandre regeringen for, at de træffer forkerte beslutninger i f.eks. Region Midtjylland eller på Fyn eller Region Sjælland, men jeg vil tillade mig at klandre regeringen for ikke at tage det overordnede ansvar, at den ikke har kigget på danmarkskortet under et for at sikre, at der er en geografisk balance. Region Syddanmark har altså ikke placeret deres sygehuse efter Region Midtjylland eller Region Nordjylland for den sags skyld. Der mangler altså, at der er nogen, der har kigget på de her indstillinger fra regionerne og set på, om der er balance på danmarkskortet, og om vi har den geografiske dækning, når det gælder sundhedsydelser.

Med det svigt er vi faktisk kommet i en situation, hvor der er borgere, der om ganske få år har op til 90 km til en skadestue, og at der måske allerede fra oktober er borgere i det nordvestjyske område, der har 90 km til en fødeafdeling. Der vil jeg bare minde om, at de borgere, der bor i Næstved, de borgere, der bor i Svendborg, og de borgere, der bor i Lemvig, altså betaler skat ligesom resten af danskerne, men de har ikke den adgang til sundhedsydelserne, som andre borgere har. Det synes jeg er problematisk, og derfor vil vi fra Kristendemokraternes side kontinuerligt sætte den dagsorden at forsøge på alle måder at få det ændret, så vi sikrer den nærhed, som vi mener borgerne fortjener.

Med hensyn til folkeskolerne var Socialdemokraternes ordfører, hr. Rasmus Prehn, inde på, at det er nulvæksten, der er skyld i, at de her skoler lukker. Det er det ikke. Det er kommunalpolitikere, som ikke prioriterer en decentralisering, der er skyld i, at der er skoler, der lukker. Det er en politisk opgave at kæmpe for decentralisering, og derfor er det lokalpolitikernes ansvar. Lad mig komme med et eksempel, selv om det ikke lige er om skolerne, fra Randers Kommune, som er en god socialdemokratisk kommune. De ejer Randers Stadion, og de bruger rigtig mange millioner kroner på at lave en ny siddetribune, samtidig med at de lukker et lokalt værested. Det er jo en kommunal prioritering, så lad nu vær med at skyde skylden på andre for sådan en prioritering. Det er jo kommunalpolitikerne, der har ansvaret for de her ting, men det er en rigtig dårlig idé at lukke skolerne og på den måde nedbryde lokalområderne. Men jeg synes, at vi skal adressere det til de rigtige steder.

For Kristendemokraterne er det vigtigt, at vi tager hele diskussionen om affolkningen alvorligt. Det her er altså ikke en diskussion om efterlønnen eller skatten. Den største udfordring lige nu i landdistrikterne er, at folk flytter fra landdistrikterne. Derfor skal vi også sørge for, at der er et ordentligt servicetilbud til borgerne. Vi skal sørge for at animere kommunerne til at købe ind lokalt og støtte det lokale erhvervsliv. Vi skal sætte mål her i Folketinget om, at vi stopper den affolkning, vi skal sætte det som politisk mål, at der i 2015 bor lige så mange mennesker i landdistrikterne, som der gør i dag, og vi skal gennem konkrete initiativer forbedre mulighederne den vej rundt.

Så vil jeg sige om De Radikales forslag, at borgerne i landdistrikterne ikke ønsker at komme på støtten. Det er ikke det, det handler om. Det handler om, at de gerne vil have en god infrastruktur og gode vækstmuligheder for virksomhederne. De vil gerne have adgang til sundhedsydelserne og velfærden ligesom alle andre danskere. Det er det, det handler om. Det handler ikke om, at bloktilskuddet er prioriteringen.

Til sidst vil jeg på vegne af Kristendemokraterne gerne fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget pålægger regeringen at iværksætte konkrete initiativer til at bremse affolkningen i landdistrikterne og standse centraliseringen af velfærdsopgaver.

Regeringen bør sikre,

- at der maksimalt er 30 minutters kørsel til nærmeste sygehus med skadestue og fødeafdeling,
- at lukkeloven bevares for at styrke detailhandlen i landdistrikterne,
- at der sættes konkrete mål for at stoppe affolkningen af landdistrikterne ved at prioritere decentraliseringen og
- at finde løsninger på anbringelse af atomaffald, således at ingen kommuner skal modtage det imod sin vilje.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 56).

Kl. 13:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er nu fremsat endnu et forslag til vedtagelse, som jeg vil lade indgå i de videre drøftelser.

Så er der et par korte bemærkninger. Det er først fru Bente Dahl.

Kl. 13:32

Bente Dahl (RV):

Tak for det. Så kan jeg jo benytte lejligheden til med det samme at tage ordet »på støtten« – det har vi nu aldrig ment var en rigtig måde at lave politik på, så det har hr. Per Ørum Jørgensen misforstået. Vi vil vækst i hele Danmark.

Men mit egentlige anliggende for at tage ordet var at spørge hr. Per Ørum Jørgensen om sygehusvæsenet. For sygehuse er for patienterne, men sygehuse er kun gode, hvis der er kvalificeret og veluddannet personale til stede. Vil ordføreren bekræfte, at det er en betingelse for et godt sundhedsvæsen, at det er muligt, at også meget specialiserede sygdomme kan blive behandlet? Det kræver speciel ekspertise, som kun kan være få steder, da der altså ikke kan uddannes et ubegrænset antal medarbejdere i alle specialer, og da den viden, der er til stede, skal bruges og holdes vedlige for fortløbende at kunne bruges. Vil ordføreren bekræfte det?

Kl. 13:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:33

Per Ørum Jørgensen (KD):

Det kan jeg sagtens. Jeg tror, jeg er blevet misforstået, hvis opfattelsen er, at jeg ønsker et supersygehus i enhver landsby. Det er ikke det, jeg siger, og det er heller ikke det, protesten går ud på rundt omkring. Det, folk protesterer imod, er, at deres akutfunktioner bliver nedlagt, eller – som vi har set senest bl.a. i det vestjyske område – at fødeafdelinger også bliver nedlagt. Det er der, der opstår utryghed, fordi man ikke indtænker nærhed i de løsninger.

Jeg synes, det er meget vigtigt, at vi får nye supersygehuse. Kristendemokraterne er ikke imod supersygehuse, vi håber oven i købet, de bliver af høj kvalitet, så man i højere grad, end jeg kan se der er lagt op til i dag, får implementeret en ny teknologi.

Når vi snakker decentralisering, er et af de allerbedste eksempler på det f.eks. telemedicin, hvor mange kroniske patienter får mulighed for at blive behandlet i deres eget hjem. Det er det, vi kalder decentralisering, så jeg tror, De Radikale har misforstået noget.

Kl. 13:34

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ønsker fru Bente Dahl ordet igen? Så bedes hun trykke på knappen.

Kl. 13:34

Bente Dahl (RV):

Ja, for jeg vil gerne indrømme, at det havde jeg misforstået. Jeg forstod hr. Per Ørum Jørgensen sådan, at der netop skulle være mange sygehuse over det hele, og det ville, som der lå i mit første spørgsmål, netop kollidere med uddannelse, udvikling, viden og brug af viden.

Men jeg bad om ordet anden gang for at få ordføreren til at uddybe det, som ordføreren egentlig var på vej til at uddybe, nemlig at problemet med sundhedsstrukturen kan løses på andre måder end ved kæmpestore sygehuse alle vegne – eller mindre sygehuse alle vegne – så vi får en sundhedsstruktur i det her land, hvor alle er dækket ind, men på en anden måde end bare ved sygehuse rundt omkring.

Kl. 13:35

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:35

Per Ørum Jørgensen (KD):

Det, Kristendemokraterne anfægter, er, at man ikke kiggede på danmarkskortet, efter at de her indstillinger fra regionerne kom ind. Det er sådan set det, jeg synes er problematisk i dag, fordi vi kan se, at der er nogle huller i forhold til nærhed. Der er borgere, der har op til 90 km til en akutfunktion om ganske få år, der er borgere, der får op til 90 km til en fødeafdeling, og det synes Kristendemokraterne ikke er tilfredsstillende. Derfor har vi jo peget på nogle konkrete steder – det er Næstved, det er Svendborg, og det er Holstebro – hvor vi synes at man godt kunne bevare en akutfunktion og dermed sikre den nærhed.

Men vi anerkender fuldt ud ambitionerne om at bygge supersygehuse med moderne teknologi og med den rette ekspertise. Det er en misforståelse, hvis man tror, at vi ikke går ind for det. Vi vil bare sikre, at man også tænker nærhed ind i planlægningen af vores fremtidige sundhedsvæsen.

Kl. 13:36

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Meta Fuglsang for en kort bemærkning.

Kl. 13:36

Meta Fuglsang (SF):

Tak. Hr. Per Ørum Jørgensen har jo snakket om det med at styrke de nære fællesskaber, og at en særlig kvalitet i landsbyerne skulle være, at der var et fællesskab. Jeg kan huske, da jeg var barn og besøgte min mormor og morfar i København; der var gården og karreen sådan set en landsby. Det nære miljø, som min mormor og morfar boede i, var en landsby, som fungerede fuldstændig som den lille by, jeg kom fra. Så jeg tror ikke, det er et særkende, at der er et fællesskab i landsbyer, som ikke er i byer. Det tror jeg er en fejlslutning, sådan en romantisk fejlslutning måske, men ikke desto mindre en fejlslutning.

Jeg tror, at det, der er sagen, er, at de fællesskaber, som findes i provinsen, bliver udfordret, fordi de oplever, at deres vilkår bliver forringet. Så enkelt tror jeg sådan set det er. Så jeg tror dybest set, at mennesker har nogle af de samme behov og ønsker og evner til socialt fællesskab, uanset hvor i Danmark de bor henne.

Det, jeg synes er vigtigt, er jo netop at sige: Hvad er det for nogle sådan almindelige dagligdags vilkår, man skal have for at kunne bo i Danmark? Jeg er enig med ordføreren i, at der er nogle, der har nogle udfordringer, som andre ikke har, men når jeg hører ordføreren tale om det, bliver jeg lidt i tvivl om, om han støtter regeringen eller ej, så det, jeg gerne vil spørge til, er: Er ordføreren parat til at finde nogle løsninger, også selv om det ikke bliver med regeringen, der støtter det her i stedet for den politik, der indtil nu er ført?

Kl. 13:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:37

Per Ørum Jørgensen (KD):

Jeg tror ikke, der er nogen, der er i tvivl om, at der er nogle ting, hvor Kristendemokraterne er enige med andre partier end lige regeringspartierne. Nu har jeg nævnt lukkeloven, som Kristendemokraterne ønsker at genindføre. Det er i forhold til at sikre en mere decentral sygehusstruktur, hvor vores forslag jo er, at der maksimalt må være 30 minutters kørsel til det nærmeste sygehus. Der må vi så sige, at det jo kun er Enhedslisten, der støtter Kristendemokraterne i det, efter at Socialdemokraterne efter et eklatant løftebrud fra fru Helle Thorning-Schmidts side er gået væk fra den idé.

Kristendemokraterne er et midterparti, som er i centrum af dansk politik, og derfor kigger vi på de forslag, der kommer, uanset om det er fra den ene blok eller fra den ene blok, efterhånden som de dukker op og vi forholder os til dem. Det har været vores linje indtil videre, og det vil det fortsat være, også efter et valg.

Kl. 13:38

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Meta Fuglsang.

Kl. 13:38

Meta Fuglsang (SF):

Hr. Per Ørum Jørgensen omtalte jo i sin ordførertale, at det var kommunerne, der svigtede, når der blev nedlagt skoler, fordi de ikke prioriterede decentralisering og ikke prioriterede at bevare skolerne. Jeg tænker, at når ordføreren nu udtaler sig så håndfast om, hvad kommunerne ikke burde gøre, kunne vi måske også forvente et svar på, hvad de så burde gøre. Hvor mener hr. Per Ørum Jørgensen at kommunerne bør skære ned for at bevare de her skoler? Hvad er det for nogle områder, hvor de godt kan tåle at skære ned?

Kl. 13:39

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:39

Per Ørum Jørgensen (KD):

Der er mange steder, hvor jeg mener at kommunerne faktisk godt kunne skære en hel del ned: på bureaukrati, kontrol og regneark, men det er jo op til den enkelte kommune, hvordan man prioriterer. Det, jeg bare siger, er, at hvis man som kommune prioriterer, at man har landsbyer med udvikling og vækst, kan man jo også som kommune komme med nogle politiske tiltag, der understøtter det. Det kan f.eks. være ved at købe lokalt ind, det kan være, i forhold til hvordan man skaber strukturen omkring pasningstilbud og omkring skoler, og hvilke løsninger man finder der. Det behøver heller ikke umiddelbart være et økonomisk spørgsmål.

Men grundlæggende er det at sikre decentralisering og sikre liv og vækst – og det var sådan set mit budskab – i landdistrikterne en politisk prioritering. Det sker ikke af sig selv, vi er også nødt til at tage vores ansvar – i kommunerne, i regionerne og her på Christiansborg.

Kl. 13:40

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Rasmus Prehn for en kort bemærkning.

Kl. 13:40

Rasmus Prehn (S):

Jeg vil gerne tage fat der, hvor fru Meta Fuglsang slap, nemlig hvad det er, man vil prioritere i stedet for, og hvor det er, man skal finde besparelserne. Med hensyn til det med, at man kan handle ind lokalt, vil jeg sige, at ordføreren vel er bekendt med, at der findes en række

indkøbsaftaler og alt muligt andet, der gør, at man i kommunalbestyrelserne har meget svært ved at prioritere sådan nogle ting.

Så nævner ordføreren også, at man i Randers har valgt at bruge penge på et stadion. Ja, det er jo så en anlægsudgift og ikke en driftsudgift, og derudover er det formentlig en udgift, som tjener sig selv hjem på sigt. Så det, som ordfører skal forholde sig til, er jo: Hvor er det ellers i kommunen, man skal finde pengene? Skal man spare på ældreområdet, hvis man f.eks. gerne vil prioritere lokale folkeskoler? Hvis man gerne vil have en lokal folkeskole, skal man så have færre timer i de folkeskoler, der er, eller skal man have en lavere normering i børnehaverne, eller skal man have ringere forebyggelse? Hvad er det, man skal spare på?

Jeg synes lidt, det er en hån mod de mange byrådsmedlemmer, der knokler for at få det til at hænge sammen, at Kristendemokraterne står her og siger, at man bare kan prioritere. Hvad er det, man skal prioritere ned for at få råd til at have lokale folkeskoler? Det står jo fuldstændig uklart efter det, ordføreren har sagt.

Kl. 13:41

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:41

Per Ørum Jørgensen (KD):

Nu har jeg nævnt bl.a. bureaukrati, regneark og kontrol som nogle emner – det ved jeg ikke om den socialdemokratiske ordfører ikke opfattede. Det er bare for at komme med et eksempel. Så har man åbenbart hos Socialdemokraterne den der meget firkantede tilgang til verden, nemlig at det egentlig handler om, hvad der står på bundlinjen økonomisk, i forhold til hvad man kan iværksætte. Det, jeg siger, er, at man jo godt fra en kommunes side kan prioritere, at man vil understøtte lokale erhvervsdrivende. Det synes jeg er en væsentlig måde at gøre det på. Man kan som kommune prioritere fritidsliv og kulturliv og prioritere således, at det er attraktivt at bosætte sig i landdistrikterne. Selvfølgelig kan man det. Jeg ved ikke, om det er Socialdemokraterne, der ikke har fantasi til konkret at prioritere de her ting.

I forhold til det med at skulle skære ned på ældreområdet vil jeg sige, at det jo er fuldstændig forkert. Det er mangel på kreativitet fra den socialdemokratiske ordførers side, må jeg sige.

Kl. 13:42

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 13:42

Rasmus Prehn (S):

Nu ved jeg godt, at Kristendemokraterne måske har en lidt bedre forbindelse til de højere magter, end vi har andre steder, men sagen er jo, at når det kommer til stykket, handler det altså om bundlinjen, det handler om kroner og øre, det handler om kommunale budgetter, der skal overholdes, og bliver de ikke overholdt, er der straffeaktioner, der gør, at man mister endnu flere penge. Så man er ude i byrådene meget hårdt presset. Jeg synes ikke, det er særlig tiltalende at se Kristendemokraterne stå og sparke nedad og sige, at det er kommunalbestyrelsesmedlemmerne, der ikke vil prioritere. Jeg tror da, at der er rigtig mange, der er gået ind i lokalpolitik netop for at prioritere deres lokalområde, og det, de så finder ud af, er, at der ikke er penge til det. Og så kan Kristendemokraterne godt tale om afbureaukratisering, men helt ærligt, i går havde man et nyt lovforslag, hvor Kristendemokraterne var med, som er en udmøntning af konkurrencepakken, hvor man nu vil tvinge kommunerne til endnu mere udbud. Hvad betyder det? Det betyder endnu mere bureaukrati, endnu flere ringbind, der skal fyldes osv. Man kommer til at bruge mange flere

penge på papirmusseri og meget færre penge på varme hænder og velfærd.

Jeg synes, Kristendemokraterne skulle være mere konkrete, tage ansvar og forklare, hvor pengene kommer fra, i stedet for bare at sparke nedad på de byrådsmedlemmer, der gør deres bedste.

Kl. 13:43

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 13:43

Per Ørum Jørgensen (KD):

Nu ved jeg ikke rigtig, om det er passende, når den socialdemokratiske ordfører begynder at tale om de højere magter, og at et parti her i Folketinget skulle have bedre forbindelser til de højere magter end andre. Det synes jeg er dybt, dybt useriøst. Kristendemokraterne er et politisk parti ligesom alle andre, og derfor vil jeg egentlig godt bare lige påtale brugen af det udtryk over for ordføreren, for det synes jeg et eller andet sted er meget, meget useriøst i en ellers seriøs diskussion. Der er ingen grund til at trække det ned på det plan.

Jeg vil faktisk sige, at der er rigtig mange kommuner i dag, der prioriterer landdistrikter, og som tager initiativer i forhold til lokalråd, og som tager initiativer og skaber et godt klima for fritidsliv og kulturliv. Så det er ikke modsætningsfyldt, i forhold til hvordan virkeligheden er i dag. Men min pointe er bare, at det også kræver en kommunal prioritering – ligesom det kræver en regional prioritering og en statslig prioritering – at kæmpe for decentralisering. Det har været vores politik igennem 40 år, og det er det fortsat.

Kl. 13:44

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til ordføreren. Så er det hr. Henrik Brodersen fra Dansk Folkeparti som privatist.

Kl. 13:45

(Privatist)

Henrik Brodersen (DF):

Tak. Det er såmænd ikke for at forlænge debatten, men som vores ordfører var inde på, er der nogle ting, der ikke bliver sagt, når man putter tre redegørelser og en forespørgsel ind under ét punkt, og jeg synes, at redegørelsen om småøerne måske forstummede lidt i den her debat. Det var vel også meningen, at vi skulle have fået en selvstændig redegørelse. Det var af praktiske grunde her i huset uladsgørligt, men jeg synes, at der er nogle ting omkring småøerne, der skal siges, og det handler om, hvordan vi mener man måske kunne gøre livet en lille smule mere grønt, om jeg så må sige.

Vi DF'ere anser de danske småøer som værende af stor værdi for vores samfund. At vi har et land med hundredvis af øer, hvoraf nogle af dem heldigvis også er beboet i et vist omfang af folk, som enten er vokset op på øen eller har tilvalgt et øliv, ser jeg kun som et plus og et sundt tegn på mangfoldighed, vel vidende at det ikke altid er en dans på roser at bo på en ø, når hverdagen skal hænge sammen, hvis færgen ikke sejler, når skolen eller købmanden lukker, eller hvis kommunen sparer sygeplejersken væk – alle de ting, som vi på fastlandet i nogen grad har lige ved hånden.

Her ser vi nogle ting, som måske kunne berige ølivet og gøre det bedre. En national øpolitik, som vil gavne såvel lovbehandlingen her på Christiansborg som kommunerne, kan også bruges som et værktøj i en fremtidig strategiplan for vores øer; den kan handle om, hvor der er mulighed for at drive erhverv, eller hvor der kan udvides en lystbådehavn, sådan at man kan give dispensation og/eller foretage tilretning af eksisterende love, som sætter barrierer for drift og udvidelse i kystnære områder. Dette vil styrke vores demokrati, både på øerne og alle andre steder.

En sikker bredbåndsløsning til alle øer er et must for at kunne overleve. Løsningen med 100 Mb fik vi skabt så meget røre om, at regeringen fik øjnene op for, at der ikke var brug for at dele Danmark op i et A- og et B-hold, hvor det var tanken, at det kun var byerne, der skulle have højhastighedsbredbånd, ikke hele landet. Ja, vi vil fortsat arbejde for, at det med it-løsninger på øerne går stærkt, og at der bliver lavet så meget som muligt, så hurtigt som muligt. F.eks. lykkedes det på Læsø her i 2011, og der var megen polemik frem og tilbage om, hvordan man kunne gøre det, om det var konkurrenceforvridende at gøre det på den måde, man havde tænkt sig, men alt i alt lykkedes det, ved at energiselskabet samtidig tog beslutningen om at grave det ned. Alt andet lige må vi sige, at kommunikation over internettet nok er kommet for at blive, og af de mange ting, som der sker på småøerne, kan eksempelvis nævnes uddannelse, hvor man får informationer udefra på kryds og tværs af de forskellige øer, men man kan også lave eksamen osv.

Til det med de vigtige færger vil jeg sige, at der skal vi holde kommunerne op på, at de penge, som vi giver til færgedrift og andet til øerne, også bliver brugt til det. Tanken om fri fragt er ikke noget, som vi bare kan sige noget om her med tre ord, men det er i hvert fald noget, vi ser positivt på. Men jeg tror nu nok, at vi skal have en snak om, hvordan man i det hele taget skal afregne i forbindelse med færgedriften, sådan at dem, der reelt har et ærinde på fastlandet, måske får et pendlrerfradrag, og at andre betaler et lille honorar for at tage med.

Så er der det med afløserfærgerne, som vi hele tiden har snakket om der skulle findes en løsning på, og det kunne eksempelvis være med en eller flere afløserfærger, som kunne dække øer og kommuner ind gensidigt. Derfor er det altafgørende, at færgeløjerne på de små øer og det tilstødende fastland bliver ensartede, sådan at man kan veksle mellem færgerne og sikre en meget mere harmonisk drift.

Vi er også af den opfattelse, at kommunerne skal tage opgaven med øboerne alvorligt. F.eks. skal et ældre menneske, der har levet hele livet på fødeøen, selvfølgelig have lov til at blive der, til det slutter, også selv om det kræver lidt pleje til den ældre. Alt andet kunne da lige passe. Det er en uforholdsmæssig ud over alle grænser at deportere et gammelt menneske eller et sygt menneske til fastlandet, bare fordi det kræver pleje og det er dyrt eller besværligt set med kommunens øjne. Det må simpelt hen ikke finde sted.

Jeg mener, at en af de gode ting, som vi fra Dansk Folkepartis og andres side har været med til at bidrage til, er fergeinvesteringerne, så vi på den måde fik taget de, om jeg må sige, værste baljer ud af drift og sikret en sikker sejlads frem og tilbage.

Opfindsomheden på øerne er så sandelig også stor. Man har byttet, hvad skal jeg sige, ydelser på kryds og tværs og hjulpet hinanden i hverdagen, hvilket jeg har forstået at den nye skatteminister nu oven i købet vil gøre lovligt. Jeg kan ikke lade være med at nævne en enkelt ting, og det er opfindsomheden, hvor man på en af øerne for nogle år tilbage lavede et blelegat, sådan at folk, der fik børn, fik bleer, som øen var med til at betale, så der – og må jeg sige det sådan – kunne blive avlet nogle unger, som kunne være grundlag for lidt mere drift i skolen. Og på den måde synes jeg bare at vi skal se fremad og sørge for, at det også bliver lysere tider for øerne.

Kl. 13:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren, eller i det her tilfælde rettere sagt: Tak til privatisten. Så er det indenrigs- og sundhedsministeren. Nej? Godt.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg skal sige, at afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse som nævnt først vil finde sted tirsdag den 10. maj 2011.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) Forespørgsel nr. F 30:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren:

Vil ministeren redegøre for, hvad han vil gøre for at sikre billige færgeforbindelser til Samsø, Læsø og Ærø?

Af Per Clausen (EL), Line Barfod (EL), Johanne Schmidt-Nielsen (EL) og Frank Aaen (EL).

(Anmeldelse 18.03.2011. Fremme 22.03.2011. Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 10. maj 2011).

Kl. 13:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Jeg skal allerede nu gøre opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse også udsættes til tirsdag den 10. maj 2011.

Så er det ordføreren for forespørgserne, hr. Per Clausen, for begrundelsen.

Kl. 13:51

Begrundelse

Per Clausen (EL):

Jeg kan se på det materiale, jeg har, at det er politisk korrekt at omtale Læsø, Samsø og Ærø som yderområder – oven i købet yderområder – for det kalder borgmestrene fra de tre kommuner dem selv. Så det må jo være rimeligt.

Det, der jo er sagen, er, at når vi tager de her tre øer, er der tale om tre øer, som på mange områder har haft rigtig, rigtig mange og store udfordringer i de senere år. Man har set, hvordan der har været faldende befolkningstal, tab af arbejdspladser og en skæv befolkningssammensætning med forholdsvis mange ældre. Det er en udvikling, der har stået på i rigtig, rigtig mange år. Det synes dog, som om man i de senere år har kunnet se en positiv udvikling, forstået på den måde at den negative udvikling kan siges at være på vej mod et vendepunkt. Det kan jo hænge sammen med, at stadig flere får øjnene op for, at der faktisk er nogle kvaliteter i det gode, trygge liv på øerne, og at ny teknologi understøtter mulighederne for tilflytning sådan at forstå, at man kan bo på de her øer og stadig væk passe en eller anden form for arbejde, hvor i hvert fald nogle af funktionerne ligger inde på land. Det har også betydning, at fremtidsroen på øerne er blevet styrket, og at man arbejder systematisk på at skabe bosætning og udvikling. Så det er jo godt.

Det, som øerne i enighed peger på som en meget, meget stor problemstilling, som der skal gøres noget ved, er spørgsmålet om øernes færger, hvor man har brug for både at sikre, at der er en effektiv færgestruktur, at overfartstiderne er overkommelige, at man har et færgemateriel og nogle sejlplaner, som svarer til det transportbehov, der er, og til det transportbehov, man håber på der kommer i fremtiden, og så at færgetaksterne – og det er så det, der er det vigtigste, siger i hvert fald borgmestrene i de tre kommuner – efter borgmestrenes mening skal reduceres markant. Det er jo en sag, der ofte har været fremme i debatten også tidligere. Helt tilbage – kan man vel godt tillade sig at sige – i 2003 blev der udført en analyse af AKF, Anvendt KommunalForskning tror jeg forkortelsen står for, finansieret af Indenrigs- og Sundhedsministeriet og de daværende kommuner, som prøvede at se på, hvad der kunne gøres for at sikre en billigere og bedre færgedrift til de tre øer. Det er i hvert fald en af de ting, som kommunerne selv peger på at de synes man skulle prøve at få fulgt effektivt op på nu, og jeg håber da så på, at vi, ved at vi tager en forespørgselsdebat om det her emne her i eftermiddag, kan komme lidt tættere på at få skabt bedre vilkår også på det område.

Kl. 13:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak for begrundelsen. Så er det indenrigs- og sundhedsministeren for besvarelsen.

Kl. 13:54

Besvarelse

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Efter den generelle debat går vi nu over til et mere konkret spørgsmål, nemlig spørgsmålet om færgetransporten til Samsø, Læsø og Ærø. Jeg kan bekræfte, hvad hr. Per Clausen siger, altså at borgmestrene for de tre økommuner selv taler om yderområder i det brev, de sendte mig den 10. marts. Men lige forinden taler de også om Ud-kantsdanmark, så borgmestrene har desværre ikke hjulpet os med, hvad det skal hedde. Men jeg synes nu, at ordet yderområde er det bedste. Det har vi besluttet i regeringen at vi vil kalde det.

Som det fremgår af øredøgørelsen, som jo er den tredje af de tre redegørelser, som vi lige har drøftet, er det regeringens målsætning for de danske øer, at vi skal balancere imellem på den ene side at anerkende, at livet på øerne er anderledes end livet på fastlandet, og på den anden side sikre, at der er rimelige bosætnings- og erhvervsvilkår på øerne.

Den helt grundlæggende forudsætning for at understøtte øerne som helårssamfund er en velfungerende infrastruktur. I forhold til de øer, der ikke er bofaste, indbefatter det først og fremmest en velfungerende færgedrift. Ansvar for færgeforbindelserne er med nogle få undtagelser et kommunalt ansvar. Ansvar for færgeforbindelserne til Samsø, Læsø og Ærø ligger således hos de tre kommuner, der alle er selvstændige kommuner. Dog skal jeg tilføje, at færgeforbindelsen mellem Kalundborg og Samsø af historiske grunde drives af staten.

At ansvaret for færgerne er lokalt forankret, anser jeg for at være den helt rigtige model. Fordelen er, at det giver de bedste muligheder for, at lokale behov og hensyn kan lægges til grund for planlægning af færgedriften. Fordelen ved, at kommunerne selv står for færgeopgaven, er også, at det giver kommunerne en tilskyndelse til at varetage driften af færgeruterne på den mest effektive og økonomisk rentable måde. Det er derfor et kommunalt anliggende at fastlægge færgetakster og takststruktur for de færger, som kommunerne har ansvar for. Det har regeringen ingen planer om at blande sig i eller ændre.

Når det er sagt, skal det også nævnes, at staten yder særlig økonomisk støtte til øerne, herunder Samsø, Læsø og Ærø. Det er begrundet i de særlige udgifter, der er forbundet med at være en økommune, og de særlige udgifter vedrører jo bl.a. færgedrift.

I 2011 yder staten et samlet tilskud til Samsø, Læsø og Ærø på 74,6 mio. kr. Tilskuddet er sammensat af et fast grundtilskud på 16,9 mio. kr. til hver af de tre kommuner. Derudover er der et resttilskud, som fordeles ud fra en fordelingsnøgle, der tager hensyn til det årlige antal passagerer og mængden af gods, der transporteres, og sejldistanancen på færgeruterne. I 2011 modtager Samsø således samlet 27,2 mio. kr., Læsø 21, 8 mio. kr. og Ærø 25,7 mio. kr. Herudover har staten inden for de seneste år givet ekstraordinær støtte til færgeundersøgelser og anlægsinvesteringer på Læsø og Ærø. Læsø Kommune modtog i 2010 19 mio. kr. fra færgepuljen til gennemførelse af en løsning på øens færgetrafik, herunder ombygning af en eksisterende færge. Derudover er der givet 1 mio. kr. til undersøgelse af behovet for en ny færge. Ærø Kommune modtog i 2009 14 mio. kr. fra færgepuljen til anlægsinvesteringer og indkøb af færge, og i 2010 modtog Ærø Kommune yderligere 10 mio. kr. fra færgepuljen til ombygning af to færger. Også her er der givet 1 mio. kr. i støtte til en større

undersøgelse af den fremtidige færgestruktur for Ærø i samarbejde med Svendborg og Ærø Kommuner.

Der er således givet 45 mio. kr. til Læsø og Ærø Kommuner til sammen i særlige tilskud til færgetrafikken ud over det årlige tilskud, som jeg startede med at nævne.

Samlet ligger den nuværende støtte til de tre kommuner efter regeringens opfattelse på et fornuftigt niveau. Man kan selvfølgelig altid drømme om et højere niveau og en endnu rigere verden, hvor der kan gives større tilskud og billigere billetter. Jeg ved godt, at der også er ønsker om at gøre færgerne mere eller mindre gratis. Men det er jo den slags, som man skal have råd til. Forslagsstillerne har det privilegium at tilhøre et parti, som lettere end en regering kan hejse sådanne flag med ønsker uden at være tynget af ansvaret for også at skulle betale for ønskerne.

Regeringen er bestemt ikke modstander af billigere færgebilletter, men i den aktuelle økonomiske situation ser vi ikke mulighed for at prioritere flere midler til området. Det er, hvad jeg kan sige i dag.

Kl. 13:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til indenrigs- og sundhedsministeren. Så skal vi i gang med forhandlingen. Det er ordføreren for forespørgerne, hr. Per Clausen.

Kl. 13:59

Forhandling

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg skal takke ministeren for besvarelsen. Det er ikke, fordi jeg synes, at ministerens afsluttende bemærkninger giver anledning til indholdsmæssigt megen tak, men på den anden side tak for, at det var en klar og præcis besvarelse, nemlig at det er regeringens opfattelse, at man har gjort rigtig meget, og at man ikke mener, at man har mulighed for eller vilje til at gøre mere. Det er jo en konklusion, som er til at tage og føle på.

Det, man så bare må overveje her, er jo, om det er en tilfredsstillende udgang på en diskussion, som er rejst af borgmestrene på de tre øer, hvor de jo sådan set tager afsæt i, hvordan de på de tre øer i den situation, som de står i i dag, har forsøgt at gøre en indsats for at vende en meget negativ udvikling. Man kan kigge på tallene for, hvor mange mennesker der bor på de her øer, og på tallene for udviklingen i gennemsnitsalderen over de sidste 20-30 år, og så kan man se, at udviklingen i almindelighed er gået den forkerte vej. Det er ikke, fordi jeg principielt mener, at der er noget galt i, at folk bliver ældre, men det er bare et problem, hvis der ikke kommer nogle andre til. Der kan vi i hvert fald se at der har været en kedelig udvikling.

På den anden side tror jeg også, at vi er mange, der har den klare fornemmelse, som vi måske synes godt kan baseres på en vurdering af, hvordan samfundsudviklingen er, at der måske bliver et større og større ønske om også i en større del af året at bo et sted, hvor man er tættere på naturen og lever i nogle samfund, som har den kvalitet, at de er mindre, med de fordele det giver. Det er jo også det, der har gjort, at de på de tre øer systematisk har forsøgt at arbejde på at skabe bosætning og udvikling. Det gælder både Samsø og Ærø, men på Læsø har de brugt nogle andre midler med udgangspunkt i f.eks. at manifestere sig som et sted med vedvarende energi, at fokusere på nogle fødevarerprodukter af særlig kvalitet osv. – alt sammen vigtige og væsentlige bestræbelser.

Det, som de så bare meget entydigt siger nu, er, at hvis man for alvor skal skabe et gennembrud på de her tre øer for bosætning, turisme og erhvervsudvikling, forudsætter det, at der sker en forbedring transportmæssigt, at der sker en forbedring af færgefarten, hvor de snakker om en trimmet færgestruktur med overfartstider, der skal

nedsættes, færgemateriel og sejlplaner, der skal tilpasses det fremtidige transportbehov, og så siger de også sidst, men måske vigtigst af alt, at færgetaksterne skal reduceres. Der har jo været andre problemer med færgedriften. På Samsø har de jo haft ganske interessante oplevelser med færger, der ikke sejlede og slet ikke levede op til forventningerne, og med alt, hvad det har givet af problemer. Men de ender altså alligevel med at sige, at færgetaksterne er noget af det, der skal gøres noget ved.

Vi har jo den her analyse fra Anvendt KommunalForskning, som jo sådan set siger præcis det samme, som borgmesteren gør, nemlig at det, der er brug for, er, at der sker en reduktion i priserne, og de nævner det såkaldte amtsvejprincip, hvor pointen jo er, at man skal forsøge at reducere den ekstraudgift, der er ved at transportere sig over vand i stedet for at transportere sig på landevej. Princippet betyder i virkeligheden, at det skal koste det samme.

Det er så det princip, som man i 2003 sagde ville være en god løsning. Når det ikke blev til noget i 2003, er det sikkert af samme grund, at det ifølge regeringen ikke kan blive til noget nu, nemlig at det selvfølgelig koster penge. Det er de også opmærksomme på på de tre øer, for de siger, at det jo vil koste penge. Og den mulighed, der har været nævnt om en direkte gratis færgetransport, vil selvfølgelig være endnu dyrere.

Jeg synes faktisk, at amtsvejprincippet vil være et godt princip at tage udgangspunkt i. Det er jo ikke, fordi vi ved at indføre amtsvejprincippet vil fjerne alle forskelle mellem at bo på en ø og bo inde i landet. Der vil stadig være nogle tidsmæssige vanskeligheder, som de vil have, så det vil stadig være anderledes. Det er ikke sådan, at vi får fjernet alle de – i gåsøjne – ulemper, der kan være forbundet med at bo på en ø ved at indføre det princip. Men det giver i hvert fald nogle gode muligheder for øgede turistindtægter, hvor de billetpriser, der er i dag, virker som en blokering, forstået på den måde at man jo lige så nemt kan tage ret langt væk for de samme penge, som man skal bruge, hvis man skal besøge en af de tre øer. Det vil også betyde noget for det erhvervsliv, der er på øerne, med hensyn til transport til og fra øerne. Så det vil altså være en vigtig ting at få gjort noget ved.

Vi har fra Enhedslistens side, som har taget initiativ til den her forespørgselsdebat, også forsøgt at skruer et forslag til vedtagelse sammen, og vi er så glade for, at vi i den sammenhæng har kunnet blive enig med Socialdemokraterne, SF og Radikale Venstre. Teksten er sådan her:

Forslag til vedtagelse

»Efter flere årtier med faldende befolkningstal, tab af arbejdspladser og en skæv befolkningssammensætning med forholdsvis mange ældre på Samsø, Ærø og Læsø er der nu mulighed for at vende denne udvikling. Flere og flere får øjnene op for kvaliteterne i et liv på disse øer, og ny teknologi understøtter mulighederne for tilflytning.

Hvis afvikling skal vendes til udvikling, er det vigtigt at sikre gode transportforhold.

På den baggrund opfordrer Folketinget regeringen til inden udgangen af 2011, med udgangspunkt i analysen som AKF udførte i 2003 med anbefaling af at indføre et såkaldt amtsvejprincip, at fremsætte forslag til en ændret ordning for de tre øer. Aftalen for de tre øer overføres til Transportministeriet til forhandling nu og i fremtiden.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 57).

Kl. 14:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak. Der er nu fremsat et forslag til vedtagelse af Per Clausen (EL), Poul Andersen (S), Meta Fuglsang (SF) og Bente Dahl (RV). Jeg skal lade dette forslag til vedtagelse indgå i de videre forhandlinger.

Så er det Venstres ordfører, hr. Erling Bonnesen.

Kl. 14:06

Kl. 14:10

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Færgeforbindelsen til øerne er livlinen til fastlandet, og der er ikke nogen tvivl om, at gode færgeforbindelser til fastlandet er afgørende for dagligdagens aktiviteter, vækst, videreudvikling og livskvalitet på de danske øer. Det er da også netop derfor, Samsø, Læsø og Ærø hvert år modtager tilskud til færgedriften, et tilskud, der i 2011 er på 74,6 mio. kr. Samtidig har Læsø og Ærø inden for de seneste år ekstraordinært modtaget 45 mio. kr. i anlægsstøtte. Derudover får danske kommuner med et antal mindre øer en årlig støtte, som i 2011 ligger på 86,3 mio. kr.

Der er altså allerede i høj grad fokus på at give økommunerne de nødvendige redskaber til at løfte opgaven med færgeforbindelserne, og i den forbindelse er det også vigtigt at understrege, at færgedriften er kommunernes ansvar, også efter deres eget lokale ønske. Det er vigtigt med det lokale engagement, når man skal tilrettelægge antallet af afgang, afgangstider og den samlede drift inklusive takstfastsættelse, for at tilgodese de lokale behov så godt som muligt.

Det er også meget positivt, at der er et stærkt lokalt engagement på øerne. Man har f.eks. på Ærø reduceret befolkningstilbagegangen fra tidligere op mod 100 personer årligt til nu mellem 0 og 20 personer årligt over de sidste 4 år. Der er masser af kvaliteter i det gode og trygge liv på øerne, og nye teknologiske landvindinger understøtter mulighederne for ny tilflytning til øerne. Jeg synes, at økommunerne gør et flot stykke arbejde, og mener, at staten fortsat skal støtte færgedriften økonomisk. Jeg er glad for, at vi med kommuneaftalen i 2009 fik målrettet ekstra 28 mio. kr. af de såkaldte særtilskudsmidler til netop Ærø, Samsø og Læsø og sammen med andre tilskud fik omgivet til et nyt tilskud i en 4-årig periode.

På vegne af Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance skal jeg hermed fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget anerkender, at en velfungerende færgedrift er en grundlæggende forudsætning for, at øerne kan bestå og udvikle sig som helårssamfund. Folketinget konstaterer i den forbindelse, at Samsø, Læsø og Ærø årligt modtager et særligt statsligt tilskud, der primært er begrundet i udgifterne til færgedrift. Tilskuddet udgør i 2011 i alt kr. 74,6 mio. kr. Desuden har Læsø og Ærø inden for de seneste år ekstraordinært modtaget samlet 45 mio. kr. i anlægsstøtte på færgemrådet. Herudover yder staten årligt også støtte til et antal kommuner med mindre øer, der i 2011 udgør 86,3 mio. kr.

Folketinget finder, at staten fortsat økonomisk bør understøtte varetagelsen af færgelopgaven. Da støtteordningen blev fastlagt i forbindelse med kommuneaftalen for 2009, blev der aftalt en evaluering i 2012. På basis heraf vurderes, hvorvidt der skal foretages ændringer.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 58).

Så skal jeg til sidst hilse fra Liberal Alliance, der ikke havde mulighed for at være til stede i salen i dag, og meddele, at de også støtter forslaget til vedtagelse. Tak.

Kl. 14:10

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak. Der er nu fremsat et forslag til vedtagelse af Erling Bonnesen (Venstre), Kim Christiansen (Dansk Folkeparti), Rasmus Jarlov (Det Konservative Folkeparti) og Villum Christensen (Liberal Alliance). Ligesom det foregående forslag skal det indgå i de videre forhandlinger.

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Per Clausen (EL):

Mit spørgsmål til hr. Erling Bonnesen er: Er det, at vi skal evaluere ordningen i 2012, et udtryk for, at man godt ved, at borgmestrene fra Læsø, Samsø og Ærø har ret i, at der er brug for en bedre støtte til færgedriften, hvis udviklingen på de tre øer skal vendes, og udsætter man det bare, fordi man ikke lige synes, at det er et passende tidspunkt i år?

Kl. 14:10

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:10

Erling Bonnesen (V):

Nej, men jeg synes, vi tager de tre øer og deres udfordringer meget alvorligt, og det markerer vi også ved at sætte handling bag ordene. Der er ekstraordinært afsat 28 mio. kr. i særtilskudsmidlerne. Og så er det en fornuftig og ansvarlig fremgangsmåde at sige: Nu er det sat i værk, det kører i 4 år, og så evaluerer vi på grundlag af det. Og jeg kan da også huske, at borgmestrene fra de tre øer sådan set var meget tilfredse med tingenes tilstand, dengang vi fik bevilget de ekstra 28 mio. kr. Så jeg ser frem til, at vi nu kan få en evaluering, og så tager vi stilling til tingene og de eventuelle justeringer på det tidspunkt.

Kl. 14:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Per Clausen.

Kl. 14:11

Per Clausen (EL):

Nu er jeg jo et optimistisk og positivt menneske, så jeg er da glad for, at man vil gennemføre en evaluering i 2012, med henblik på at det så godt kan være, at man finder ud af, at der er brug for at justere ordningen, som hr. Erling Bonnesen siger. For de udtalelser, der er kommet fra borgmestrene i de tre kommuner, er helt entydige, de siger, at man er nødt til at skabe en øget tilførsel af ressourcerne til færgedriften til de tre øer, hvis der skal skabes udvikling fremover. Altså, der er sådan set ikke noget at være i tvivl om, det er deres klare og utvetydige budskab. Så det er måske derfor, jeg er lidt uforstående over for, at man skal vente indtil 2012 med at tage endelig stilling.

Kl. 14:12

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:12

Erling Bonnesen (V):

Det er meget forståeligt, at enhver borgmester forsøger at få så mange midler til sin ø som muligt. Det er jo en velkendt taktik, og det ville da være underligt andet. Men når man så også samtidig med glæde kan notere, at de var meget tilfredse med, at vi fik afsat de ekstra 28 mio. kr. – og det var også en tydelig understregning af, at vi faktisk tager udfordringerne alvorligt – så tror jeg, at det er en god og ansvarlig fremgangsmåde at sige: Så tager vi 4 år, evaluerer på grundlag af det, og så vurderer vi, hvordan det så går.

Kl. 14:12

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Poul Andersen.

Kl. 14:12

(Ordfører)

Poul Andersen (S):

Tak for det, hr. formand. Tak til Enhedslisten for at rejse forespørgslen her i dag. Jeg vil også gerne sige tak til indenrigsministeren for den meget nøje gennemgang af det, der er iværksat i forbindelse med øerne, og hvad det er, man har stået sammen om at få bevilget specielt til de tre øer – også i den sidste ordning, der er blevet lavet.

Grunden til, at vi støtter op om det forslag til vedtagelse, der er blevet fremsat her, og som er udarbejdet af Enhedslisten, er jo, at det ikke kun er i de sidste 3-4 år, der har været noget særligt i forbindelse med Samsø, Ærø og Læsø, det har der også været i 1990'erne, hvor jeg også sad i Folketinget. Og det er ligesom noget tilbagevendende, på grund af at vi har lavet nogle lappeløsninger, for de tre øer har jo en særlig størrelse, og der skal gøres noget, som ikke kan rummes inden for den ordning, der er for de mindre øer.

Det, der bliver lavet nu for de mindre øer, lader til at være rimelig dækkende med hensyn til deres behov. Men vi mener, der skal fokuseres lidt anderledes på Samsø, Ærø og Læsø. Det er jo ikke et spørgsmål om bare at åbne en stor pose penge. Det er et spørgsmål om at se på, om de midler, man anvender og har anvendt, bliver brugt på den rigtige og den fornuftige måde. Det vil jeg gerne sige her. Og det er jo sådan set også det, man skal lægge mærke til i den tekst, der står i det forslag til vedtagelse, som vi har været med til at fremsætte her i dag, netop teksten:

»På den baggrund opfordrer Folketinget regeringen til inden udgangen af 2011, med udgangspunkt i analysen, som AKF udførte i 2003, med anbefaling af at indføre et såkaldt amtsvejprincip, at fremsætte forslag til en ændret ordning for de tre øer. Aftalen for de tre øer overføres til Transportministeriet til forhandling nu i fremtiden.«

Hvorfor det? Jo, fordi der er særlige ordninger også for andre områder i Danmark, bl.a. Bornholm. Havde det nu være noget, der skulle behandles i Trafikministeriets regi, havde ordføreren for Venstre været en anden. Så havde det måske også lydt lidt anderledes i forhold til afslutningen, for jeg ved jo, hvad hans slogan er: Hvor der er vilje, er der vej. Og så tror jeg faktisk, vil jeg sige til hr. Erling Bonnesen, at hans partifælle i dag ville have sagt, at hvor der er vilje og vej, er der også færger. Og det er jo sådan set det, vi håber på med det, vi indgår i her i dag, altså at prøve at ændre blikket lidt i retning af at få belyst, at der er andre muligheder. Så lad os få et andet ministerium til at prøve at se på det. Nu har det her ligget i Indenrigsministeriets regi igennem mange år, og vi tror, det er mere fornuftigt, at det kommer over under Transportministeriet.

Kl. 14:15

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for Dansk Folkeparti, hr. Kim Christiansen.

Kl. 14:15

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Med hensyn til afslutningsreplikken fra hr. Poul Andersen kan jeg erklære mig fuldstændig enig.

Indledningsvis vil jeg rose Enhedslisten for at bringe det her emne om færger til øerne op, selv om man måske kan sige, at det er lidt en gratis omgang, når Enhedslisten så samtidig ikke deltager i det konstruktive arbejde, der er forbundet med at finde penge til bl.a. færgedrift, i form af f.eks. at deltage i trafikforlig og finanslovforlig og lignende. Men lad nu det ligge.

Hvad mener Enhedslisten nu med billigere færger? Er det gratisfærger, eller hvad har man tænkt sig? Hr. Per Clausen svæver lidt, konkretiserer det ikke sådan rigtig her, synes jeg, hverken i sin be-

grundelse eller i sit indlæg – og hvordan skulle sådan noget i givet fald finansieres? Jeg tror, at alle interesserer sig for tilgængelighed og udvikling på øerne; det gør Dansk Folkeparti i hvert fald, og derfor kom vi også bl.a. med de 200 mio. kr. ekstra til færgerne, bl.a. til hjælp til nyetablering af færgeruter til småøerne. Jeg ved godt, at det ikke har så meget med de her tre konkrete øer at gøre, dog er de 45 mio. kr. gået den vej.

Nu har Enhedslisten, som har stillet forespørgslen, valgt at fokusere på færgerne til Læsø, Samsø og Ærø i dagens debat, og jeg negligerer ikke, at vi har at gøre med tre øer, hvor der er et stort antal borgere, der er et erhvervsliv, og der er en turisme. Og der er ingen tvivl om, at den udgift, der er forbundet med at komme til og fra øerne, også har en betydning for befolkningstilvæksten – eller det modsatte – erhvervsudviklingen og turismen. Vi må så bare lige i den her sammenhæng, når vi diskuterer de her tre store øer, ikke glemme de mange små øer, hvor man kan sige at grundlaget for at drive færger måske er endnu dårligere.

I 2011 ydes der et tilskud på 74,6 mio. kr. til Ærø, Samsø og Læsø, og derudover modtager de, som andre også har nævnt, de 28 mio. kr. fra særtilskudsmidlerne.

Dansk Folkeparti anerkender absolut de store udfordringer, som økommunerne har. Bl.a. er det, når der skal indgås kontrakter, investeres i nye færger, vigtigt, at man vælger de rigtige løsninger. Lad mig blot nævne farcen omkring »Kanhave«, der sejler mellem Samsø og Jylland. Det er vel en af de største parodier, der har været på det område i mange år. Og det er jo nok nogle af den slags situationer, man skal undgå. Jeg tør slet ikke sætte tal på, hvad det har kostet. Nu har det jo primært været det statsejede selskab, som købte færgen, der har måttet punge ud der, men det er sådan nogle ting, vi skal undgå, for en ting er, hvad det koster af penge, en anden ting er, hvad det har skabt af irritation for samsingerne, og hvad det har kostet øsamfundet derovre af penge osv., på grund af at man har haft en færge, der ikke har fungeret godt nok. Jeg har så hørt bulletiner om, at »Kanhave« er blevet ombygget så godt og grundigt, at den nu er ved at have en vis pålidelighed til glæde for samsingerne. Så jeg håber, at også den historie ender godt.

Når man så taler takster, er det jo én ting. Hr. Per Clausen var inde på, at skulle man til en af øerne, kunne man egentlig lige så godt rejse langt væk. Nu kan jeg oplyse, at en bil med fem personer retur til Samsø koster 764 kr. Jeg ved ikke, hvor langt Per Clausen kan komme for det med kone og tre børn på bagsædet – det er måske nok alligevel lidt begrænset. Men det er prisen for en retur til Samsø, og man kan måske have en holdning til, om det er dyrt eller billigt, hvis man skal være derovre i 8 dage. Men det handler ikke kun om taksterne. Det, der er, skal også virke – og jeg var inde på det i forbindelse med færgen »Kanhave«.

Så jeg står ikke her på talerstolen i dag og lover en stor pose penge. Dansk Folkeparti har tidligere udtalt, at vi godt kunne se en idé i, at staten overtog en lang række af de her forpligtelser, mod at man selvfølgelig så heller ikke får udbetalt tilskud, og derfor er vi også meget åbne, meget positive for fremadrettet at se på, om der kan findes en anden model end den, der er i dag. Jeg står som sagt ikke med en stor pose penge, men jeg kan garantere hr. Per Clausen, at færgeproblematikken og hensynet til de danske småøer er noget, der optager Dansk Folkeparti.

Kl. 14:20

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 14:20

Per Clausen (EL):

Nu er det ikke helt tilfældigt, vil jeg sige til hr. Kim Christiansen, at jeg har taget de her tre øer op, og det er ikke kun, fordi der har været tre borgmestre, der har henvendt sig. Nej, sagen er jo, at den ord-

ning, som findes for de små øer, og som betyder, at dem, der bor på de små øer, har gratis transport, sådan set er en ordning, der blev etableret i SR-regeringens tid, bl.a. på initiativ af Enhedslisten. Så vi har sådan set gode traditioner for at blande os i færgedrift med en vis form for succes. Nej, pointen er jo, at netop fordi der findes en særlig ordning for de små øer – der findes også en særlig ordning for Bornholm, og den skal jeg nok passe på med at kalde velfungerende, hvis der skulle være bornholmere, der lyttede til det her – er det sådan set helt naturligt, at vi tager de her tre øer for sig selv, fordi de altså ligesom er i en kasse for sig selv.

Jeg vil bare spørge hr. Kim Christiansen, om jeg skal forstå det, han siger, på den måde, at han sådan set er enig med mig i, at der er brug for at sikre en billigere færgebetjening af de her tre øer, og at han altså også er enig med de tre borgmestre, der har fremført det ønske.

Kl. 14:21

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 14:21

Kim Christiansen (DF):

Jeg skal ikke vurdere taksterne. Det er jo de pågældende tre borgmestre, der selv er med til at fastsætte taksterne, i og med at det er en kommunal opgave. Men jeg er alligevel en lille smule imødekommende over for hr. Per Clausen. Jeg tror, at det, der mange gange er de her øers største problem, er de store anlægsinvesteringer, der er i forbindelse med færgerne, for det er klart, at det er noget, der i sidste ende er med til at påvirke priserne. Når jeg er en lille smule åben, er det måske, fordi det godt kan være, at vi på sigt skal kigge på, om der skal findes en anden løsning på at færgebetjene øerne, men jeg tror aldrig på, at det bliver et gratisforetagende, hvor staten bare bygger en vandmotorvej til de pågældende øer. Det tror jeg ikke på.

Med hensyn til om taksterne er for høje eller for lave, vil jeg sige, at det er vi også villige til at kigge på.

Kl. 14:22

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Per Clausen.

Kl. 14:22

Per Clausen (EL):

Jeg ved ikke, om det skyldes, at man har haft en socialdemokratisk regering i så mange år i Sverige, at man har kunnet finde en bedre løsning inden for transporten derovre, men vi kan jo se på, om vi kan vende tilbage til den slags tilstande i Danmark.

Men det, jeg forstår på hr. Kim Christiansen, er, at han sådan set er indstillet på, ikke inden 2011, men engang i 2012 at tage en drøftelse af, om man kan løse nogle af de udfordringer, som borgmestrene peger på her. Og jeg kan forsikre hr. Kim Christiansen, at skulle der komme en regering, der inviterede både Dansk Folkeparti og Enhedslisten til at deltage i en drøftelse af det her, medvirker vi gerne, også med at finde de penge, det skulle være nødvendigt at finde.

Kl. 14:23

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 14:23

Kim Christiansen (DF):

Tak for det. Nu er det ikke sikkert, at jeg kan love hr. Per Clausen så meget. Hr. Poul Andersen var inde på, at det skulle over at ligge i Trafikudvalget, og så skal jeg love, at jeg gerne skal være den, der sætter mig ned og taler med hr. Per Clausen; ellers bliver det en andens opgave. Men som jeg allerede har givet udtryk for, er Dansk

Folkeparti ikke uvillige til at diskutere, om strukturen på den her tilskudsordning kan laves anderledes. Det betyder ikke, at vi står og lover en masse penge, men vi er positive over for at kigge på, om man kan gøre tingene anderledes. Det er vi i øvrigt altid.

Kl. 14:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, fru Meta Fuglsang.

Kl. 14:23

(Ordfører)

Meta Fuglsang (SF):

Da SF's ordfører desværre ikke kan være til stede i dag, skal jeg her kort redegøre for SF's holdninger til det, vi drøfter her.

Noget af det, der er særligt for Danmark, er vores mange øer, de små øer, hvor de geografiske omstændigheder er anderledes end i resten af landet. Vi mener, at det er vigtigt, at grundvilkårene for at kunne bevare store og små øer skal understøttes, og at vi gør det på en konstruktiv måde. Det er også vigtigt at se på forskellen på, hvad de forskellige typer øer har behov for. Men i hvert fald er det helt sikkert, at færgeforbindelser er et helt centralt spørgsmål, når det handler om at understøtte udviklingen på øerne. Liv på øerne er helt afhængigt af stabile færgeforbindelser til rimelige priser, og det er væsentligt at kigge på, hvordan vi kan understøtte det, specielt på øer som de tre nævnte her, hvor der er en konstruktiv udvikling.

I SF er vi jo meget opmærksomme på kollektiv trafik, på infrastruktur og adgang til alle dele, og det gælder selvfølgelig også færger. Kollektiv trafik er trængt på landet, og der er også brug for at understøtte færgerne. Vi er enige i, at der er grund til at kigge på vilkårene for de tre øer, som er nævnt her, og vi står bag den vedtagelse, som Enhedslisten har ført ordet for.

Kl. 14:25

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 14:25

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Konservative støtter sjovt nok det forslag til vedtagelse, som vi selv sammen med et flertal har lagt frem. Det gør vi, fordi vi selvfølgelig anerkender, at færgedriften er ekstremt vigtig for de øer, som der er tale om her. Det er klart, at øsamfundet slet ikke kan fungere uden den her færgedrift.

Hvis der var rigeligt med penge i statskassen, kunne man selvfølgelig overveje, om man kunne give et yderligere tilskud. Det er der ikke, og vi har jo været igennem nogle ganske hårde finanslovforhandlinger og er i øjeblikket i gang med nogle ganske hårde økonomiske forhandlinger, som gør, at der simpelt hen ikke er noget økonomisk råderum til at begynde at give flere tilskud. Så vi holder os til det også ganske betydelige tilskud, som bliver givet i forvejen. Det er vedtaget i 2009 og skal evalueres i 2012, hvilket der jo sådan set ikke er så lang tid til. Derfor ser vi ikke nogen grund til før tid at bryde ind i den proces og begynde at give lovning på flere tilskud.

Kl. 14:26

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren og så er det den radikale ordfører, fru Bente Dahl.

Kl. 14:26

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Øer er bundet sammen med fastlandet i en infrastruktur med færger. Som det øvrige land har landeveje, har øerne færger, der binder sam-

men. Denne forespørgsel drejer sig specielt om tre øer, Samsø, Læsø og Ærø – tre ret store øer, når vi ser på det samlede øbillede, men dog med de kendte problemstillinger, som vi også lige har debatteret under dagsordenpunktet om redegørelserne.

Øerne modtager et årligt statsligt tilskud, der er begrundet i støtte til færgedriften. Der er tænkt på, at udgifterne for øboerne ikke skal blive for uoverkommelige, så det bliver for dyrt at bo på en af de tre øer. Diskussionen må derfor gå på, hvor rimelig store de omkostninger, der er forbundet med færgerne i forhold til det, at øernes beboere og gods til øerne skal transporteres af færger, skal være. Når nogen bosætter sig på en ø eller bor der, fordi familien har gjort det i generationer eller af andre grunde, så må der påregnes en anden livsform, end hvis bosættelsen finder sted landfast. Men det står fast, at det ikke må være færgetaksterne, der skal forhindre bosættelsen på en ø. Færgernes omkostning må ikke forhindre udvikling og vækst på øerne.

Der har tidligere været analyser og anbefalinger, der opererer med amtsvejprincippet, et princip om at se på en færge som en slags vej og dermed også sammenligne omkostningerne ved at have en vej med omkostningerne ved at have en færge.

I Radikale Venstre arbejder vi for, at det er muligt, også økonomisk muligt, at bo alle steder i landet. Vækst i hele Danmark, også på øerne, også de tre, vi snakker om her. Vi er da også med i den vedtagelsestekst, der opfordrer regeringen til at fremsætte forslag om ændrede ordninger for de tre øer, som anbefalingerne lød for en del år siden.

Kl. 14:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg skal sige, at afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse som nævnt først finder sted tirsdag den 10. maj 2011.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 98:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en udkantskommission.

Af Meta Fuglsang (SF) og Rasmus Prehn (S).
(Fremsættelse 30.03.2011).

Kl. 14:29

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Indenrigs- og sundhedsministeren.

Kl. 14:29

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Vi har haft en lang debat om hele tre redegørelser, og vi har debatteret en forespørgsel. Tilbage står så spørgsmålet, om vi nu har brug for en kommission til at gøre os endnu klogere på Udkantsdanmark, som forslagsstillerne kalder det.

Regeringen har svært ved at se, hvad vi kan opnå ved en sådan udkantskommission. Vi har jo mildest talt fået temmelig mange ord om situationen. Vi har drøftet den. Det er svært at se, hvad det er for analyser, der ikke er foretaget, eller som vi ikke kan foretage. Der har været fremsat et regionalpolitisk udspil, »Danmark i balance i en global verden«. Det er kun trekvart år gammelt. Regeringen er til-

hænger af stor opmærksomhed på yderområderne, men vi ser ikke, at en udkantskommission kan hjælpe os nogen steder. Vi vil gerne gå nye veje. Det har vi bevist med de aktuelle ændringer af planloven og de utallige andre forslag, som fremgår af vores program for yderområderne.

Så jeg må desværre afvise forslaget om en udkantskommission. Jeg tvivler ikke på, at det er fremsat i den allerbedste mening ud fra en velvilje over for problemstillingen, men jeg er bange for, at det i værste fald kan sinke arbejdet med de konkrete forslag, som ligger på vores bord, og som vi har drøftet i dag, og jeg har svært ved at se, hvad det er for analyser, vi ikke har fået foretaget. Så jeg må desværre afvise forslaget.

Kl. 14:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ministeren. Så er det Venstres ordfører, hr. Jens Kirk.

Kl. 14:32

(Ordfører)

Jens Kirk (V):

Som ministeren sagde, har vi i flere timer drøftet det område her, og nu kommer oppositionen så og siger, at vi skal have en udkantskommission. Jeg synes sådan set, det er en lille smule komisk, at man bruger ordet udkantskommission. For hør her en gang – og jeg læser op, hvad S-ordføreren, fru Julie Skovsby, sagde under behandlingen af R 10 i maj 2010:

» (...) selve ordet udkant eller udkantsområde eller for den sags skyld Udkantsdanmark bryder jeg mig egentlig ikke om, fordi ordet ikke fortæller om mulighederne, men derimod sætter en stopklods op. Ordet Udkantsdanmark giver et billede af, at man er tæt på udkanten, at man står på afgrundens rand med risiko for at falde ud over kanten.«

Men Socialdemokraterne og andre har åbenbart skiftet holdning, også på dette område, og det kan måske nok ikke overraske så mange. Kommissionens navn til trods er forslaget selvfølgelig sympatisk. Vi kan dog ikke fra Venstres side støtte forslaget. Vi synes, som også indenrigsministeren sagde, at yderområderne er bedre tjent med handling nu. Vi skal ikke vente på flere analyser. Vi kender jo tingenes tilstand fra regeringens mange udmærkede redegørelser. Under tegnede synes også, at jeg i min ordførertale pegede på mange ting, der var gjort og sat i værk, både på den ene og på den anden måde – både med kontant støtte og med lovforslag, der var ændret. Vi skriver således til handling nu.

Efter valget, hvornår det så end kommer, er det så meningen, at der skal nedsættes et landdistriktsudvalg – mig bekendt er partierne enige om det – med et underudvalg for de 27 små øer. Det er man også enige om. Det vil sige, at i hvert fald inden for det næste halve år godt og vel vil man komme i den situation, at vi kan sige, at nu kan vi tage fat på at lave et landdistriktsudvalg med et underudvalg for de 27 små øer, og så kan vi spørge, hvad det er, vi kan lægge i det udvalg, og så kan man inden for udvalget begynde at drøfte: Hvad er det i grunden, vi har glemt, og hvad er det, vi kan gøre bedre?

Jeg kan heller ikke med de ting, der nu er fremkommet her, med de ting, man vil støtte, lade være med at nævne: Hvor er det i grunden, de penge skal komme fra? Er det den nye flyskat, afgiften for flypassagerer, fra »En Fair Løsning«, som skal betale det? Eller er det penge, der skal tages fra en modulering af landbrugsstøtten, hvilket i hvert fald modvirker livet i landdistrikterne? Eller hvor er det i grunden, pengene skal komme fra? Det kunne jeg godt ønske mig at få et klart svar på, men forventer det i grunden ikke.

Venstre kan ikke støtte forslaget.

Formanden :

Tak til hr. Jens Kirk. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger. Så er det fru Vibeke Grave som ordfører.

Kl. 14:35

(Ordfører)

Vibeke Grave (S):

Regeringen skriver i sin regionalpolitiske redegørelse, at den ønsker et Danmark i balance. Med beslutningsforslag nr. B 98 om nedsættelse af en udkantskommission ønsker Socialdemokraterne og SF at give dem redskaberne til at leve op til deres egen målsætning.

Danmark har gennem de seneste år oplevet en centralisering af det offentlige Danmark, som næsten ingen – hverken politikere eller borgere – havde fantasi til forestille sig. Kommuner, politi, sygehuse, domstole, skoler og meget andet er blevet lagt sammen i rask tempo og flyttet til de mere befolkningstunge områder i Danmark. Der er i den sammenhæng forsvundet rigtig mange offentlige arbejdspladser i yderområderne, og disse er desværre ikke blevet erstattet af andre arbejdspladser.

Nøgleordet i centraliseringen har været, at stort er godt. Derfor er regeringen efterfølgende gået endnu videre med sin centraliseringsdille. De har nu samlet skatteområdet på nogle få enheder rundt omkring i landet og roser sig i den sammenhæng af, at de har sendt arbejdspladser ud i landet. De glemmer bare at fortælle, at de arbejdspladser, der blev flyttet, kom fra de andre yderområder og yderkanter og ikke skabte en bedre fordeling af de offentlige arbejdspladser i Danmark. Og nu vil de lave samme øvelse med Udbetaling Danmark.

Det fremgår også af regeringens egen regionalpolitiske redegørelse fra 2010, at yderområderne har oplevet en befolkningstilbagegang over en 10-årig periode. Nye tal fra Danmarks Statistik skønner, at der i 2025 vil være 100.000 flere københavnere, mens der i 2040 vil være 7.000 færre på Lolland. Den nuværende udvikling har efterladt et danmarkskort, hvor vækst og udvikling falder i nogle bestemte geografiske områder, hvor man oplever befolkningstilvækst, mens man i andre dele af landet oplever manglende vækst og udvikling og desværre også en hastig affolkning. Regeringen har været opmærksom på problemerne med yderområderne i Danmark, men har især haft fokus på det vestlige Danmark, på trods af at den egn, der har mindst støtte og vækst og størst fattigdom, faktisk er Region Sjælland.

Derfor lægger beslutningsforslaget her op til, at der skal fokuseres bredt på problemerne i yderkommunerne, uanset hvor i Danmark de ligger. Yderområdernes arbejdsmarked er kendetegnet ved, at man har haft mange ansatte på produktionsarbejdspladser, og at befolkningen har færre uddannelsesår pr. indbygger. Den nuværende økonomiske krise har forværret situationen omkring de private arbejdspladser, idet mange af de produktionsarbejdspladser, som hidtil har været omdrejningspunktet for en landsdel, har drejet nøglen om på grund af tidernes ugunst eller er flyttet til udlandet. Når en virksomhed som Vestas lukker sine aktiviteter ned i yderkommunerne og dermed sætter knap 2.000 arbejdspladser over styr, så går det ud over yderområderne i Danmark. Det er arbejdspladser, som det bliver svært at erstatte med andre, fordi Danmark har tabt næsten 170.000 arbejdspladser i forbindelse med den økonomiske krise.

Det er en udvikling, Danmark ikke har råd til. Dertil er vi for lille et land. Alle dele af landet skal bidrage til at sikre Danmark vækst og udvikling, og alle dele skal til gengæld også høste frugterne i form af øget udvikling og velfærd. Derfor fremsætter Socialdemokraterne og SF dette beslutningsforslag for at få en analyse af problemets omfang, samt hvilke tiltag regeringen bør sætte i værk for at imødegå den hidtidige udvikling. Vi forestiller os, at kommissionen skal afslutte sit arbejde i folketingsåret 2011-12 og forinden have

fremsendt en midtvejsrapport. Vi ønsker at få udarbejdet nogle forslag til, hvordan vi undgår at opdele Danmark i et A- og B-hold, en udvikling, som vi i øjeblikket må konstatere pågår. Vi vil have spredt vækst, økonomi og offentlig service ud i hele landet. Det siger sig selv, at alle kommuner helst vil karakteriseres som et vækstområde frem for et udkantsområde, som til stadighed skal hen at søge om fattighjælp på Christiansborg. Mange af de kommuner, der modtager ekstraordinær hjælp fra indenrigsministeren, har skåret så dybt i deres velfærdsudgifter, at de efterhånden ikke har flere steder at finde besparelser. For kommunalreformen og den efterfølgende udligningsreform løste ikke problemerne for de fattige kommuner. Det er vores pligt at rette op på de fejltagelser nu og i stedet forsøge at skabe en udvikling, der på sigt giver alle kommuner i Danmark vækst og udvikling.

Med disse ord skal jeg anbefale beslutningsforslaget til det øvrige Folketing.

Kl. 14:39

Formanden :

Tak til fru Vibeke Grave. Så er det hr. Hans Kristian Skibby som ordfører.

Kl. 14:39

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Allerførst vil jeg da gerne på vegne af Dansk Folkeparti takke Socialdemokraterne og SF for, at vi igen får lejlighed til at diskutere udkantsproblematikkerne. For vi anerkender selvfølgelig, at der er store udfordringer for de danske landdistrikter og også for kommuner, som ligger lidt længere væk fra centrum af Danmark rent beskæftigelsesmæssigt, uddannelsesmæssigt osv.

Det her forslag lyder jo i og for sig meget godt, og det er egentlig noget, som alle partier burde kunne tilslutte sig, hvis man sådan tager de upolitiske briller på. For der er jo ikke nogen politikere eller nogen partier, som ikke ønsker landdistrikterne det godt, og som ikke ønsker, at vi til stadighed, vedvarende og energisk har fokus på de problemstillinger og udfordringer, som er forbundet med at være bosat, drive erhverv eller alt muligt andet i de danske yderegne og udkanter.

Hvad angår selve formålet med det her forslag, så står der i beskrivelsen, at formålet er at sikre yderområderne de optimale rammevilkår for en mere harmonisk udvikling med bedre velfærd, flere arbejdspladser, tilgængelige uddannelsesmuligheder, bedre infrastruktur og øget bosætning. Det er der ikke nogen politikere der har noget som helst imod; det er noget, som alle politikere arbejder for, og det behøver vi vel dybest set ikke nogen kommission til at finde ud af. Det er ting, der praktiseres allerede i dag. I lyset af den debat, vi netop har været igennem, om alle de initiativer, der er i gang med henblik på at understøtte en positiv og bæredygtig udvikling i Danmark, synes jeg jo egentlig, at vi har rigtig godt fod på mange af de her problemstillinger.

Jeg var inde på de her ønsker, som er beskrevet fra Socialdemokraterne og SF's side, om flere arbejdspladser, tilgængelige uddannelsesmuligheder, bedre infrastruktur – der læser jeg måske flere broer, flere veje, kunne man forestille sig, og det skulle så give øget bosætning. Så siger man så, at pengene skal findes, og det er altid spændende at se, hvor Socialdemokraterne og SF vil finde penge, for det er det lidt svært for tiden at få nogen som helst indholdsmæssig forståelse af. Men der står, at pengene skulle være til stede, ved at man tager dem i finanslovudspillet for 2011, og der har man så afsat 225 mio. kr. Vi ved så ikke, hvor pengene tages fra, det skal vi selvfølgelig lige have undersøgt. Men med alle de her flotte intentioner om uddannelse, beskæftigelse, infrastruktur, flere massive investeringer osv. når vi ikke ret langt for de 225 mio. kr. Så jeg vil næsten sige, at hvis man fra forslagsstillernes side kan garantere os, at alle

de her ting falder på plads for 225 mio. kr., så siger jeg både »top« og bukker og nej, for jeg synes, det er et rent røverkøb. Men jeg tror desværre ikke på det. Jeg tror ikke på, at man kan få alle de her ting for 225 mio. kr. Det lyder af mange penge, det anerkender jeg blankt, men rent indholdsmæssigt, rent strukturelt, gennemførelsesmæssigt i forhold til sikring af bedre velfærd, flere arbejdspladser, flere tilgængelige uddannelsesmuligheder, bedre infrastruktur og øget bosætning, vil jeg sige, at det er mange, mange ting at rumme for sådan et relativt beskedent beløb på de danske statsfinanser.

Så med de kommentarer kan vi afvise det fremsatte beslutningsforslag.

Kl. 14:43

Formanden :

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger, først fra fru Meta Fuglsang.

Kl. 14:43

Meta Fuglsang (SF):

Tak. Tak for indlægget. Det blev nævnt, at set med upolitiske briller kan man jo næsten ikke lade være med at sige ja til det her; så er det et rigtig fint forslag med de rigtige grunde og den rigtige udformning og de rigtige ønsker. Så det er jo meget nærliggende at spørge ganske kort: Hvad er det så for nogle politiske bremseklodser, der gør, at Dansk Folkeparti ikke synes, at det her er en god idé?

Kl. 14:43

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:43

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg synes ikke, der er ret mange bremseklodser. Jeg ved godt, at SF har meget fokus på at bremse. De bremser sådan set ofte udviklingen her i Danmark. Det sker somme tider, at folk her i landet kan blive lidt småforskrækkede over den måde, som man præciserer at man vil finansiere den danske velfærd på fremover, hvis man får rødt flertal.

I lyset af den debat, vi har haft tidligere i dag, hvor vi var inde på mange af de forskellige steder, hvor der er lagt vækstinitiativer ind til hjælp og vejledning for yderdistrikter og landdistrikter og Danmark som helhed, så synes jeg jo netop, at vi faktisk har rigtig, rigtig mange gode initiativer i gang. Hvis man kigger på selve forslaget her om en nedsættelse af en udkantskommission, kan man jo se, at forslagsstillerne selv skriver, hvad det er, der skal til. Det står jo klart defineret, hvad det er, der skal til. Det behøver vi ikke nogen kloge hoveder til at finde ud af, det er der sådan set rimelig godt styr på. Det, der bare er det grundlæggende og udfordringen, er at bruge de penge, de ressourcer, der er til rådighed, bedst og mest optimalt. Det er det, vi har gjort igennem mange år, og som jeg også tror på at vi fortsat vil gøre.

Kl. 14:44

Formanden :

Fru Meta Fuglsang.

Kl. 14:44

Meta Fuglsang (SF):

Jeg synes, det er imponerende at høre en ordfører, som under den tidligere debat skældte ud over det, der skete ude i Danmark med den økonomiske ramme, som den borgerlige regering og Dansk Folkeparti har skabt gennem de sidste 10 år; skælder ud over alle de nedskæringer, der er på skoler og på sundhed; står og fortæller, at man ved alt om, hvad der skal til for at understøtte, at Danmark udvikler sig i balance. Jeg synes, at det må være svært at rumme det

dilemma, som ordføreren står og giver udtryk for i dag i den debat, der er.

Den her liste over ting, som vi jo mener skal til for at få et Danmark i balance, kan vi så åbenbart godt blive enige om. Vi kan også godt blive enige om, at det er en god idé at have alle de her motiver fremme. Men hvorfor vil ordføreren ikke være med til at finde ud af, hvordan vi kommer derhen, når det nu åbenlyst ikke kan lade sig gøre med den måde, der er ført politik på gennem de sidste 10 år?

Kl. 14:45

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:45

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg må indrømme, at jeg bliver lidt urolig, for det er jo sådan, at man, hvis man kigger på meningsmålingerne, kan se, at nogle mener, at der er flertal til rød stue.

Det, man ønsker fra SF's side, er det, at vi skal undergrave det kommunale selvstyre? Det er jo kommunerne med de politiske flertal, der er der, der bestemmer, om der skal lukkes skoler eller åbnes skoler, eller hvad der skal ske generelt og strukturelt i den pågældende kommune. Det er noget, man så har nogle til at bestemme og gennemføre, og det er noget, som borgerne har mulighed for at rette ind på og gøre sig til dommer over en gang hvert fjerde år. Det er en del af demokratiet og de spilleregler, der er, og det er det danske kommunestyre og det decentrale selvstyre, som jeg synes vi skal holde fast i.

Hvis man går ind på det andet her, sådan som jeg ligesom tolker det lidt fra fru Meta Fuglsangs side, så skal vi prøve at gøre os til overdommere over, hvordan kommunerne skal håndtere de her udfordringer. Og det kan vi bare ikke tilslutte os i Dansk Folkeparti.

Kl. 14:46

Formanden :

Så er det fru Vibeke Grave for en kort bemærkning.

Kl. 14:46

Vibeke Grave (S):

Jeg synes, at det er lidt voldsomt at begynde at gøre os økonomisk uansvarlige i forhold til det, der står i det her forslag, for i forslaget står, at man afsætter 225 mio. kr., som der rigtigt blev sagt, til en øget indsats i yderkommunerne. Der står jo ikke, at man kan finansiere alle de tiltag, som vi synes at en kommission skal arbejde med. Jeg vil egentlig godt bare stille et meget enkelt spørgsmål: Synes ordføreren, at det er blevet bedre i de udkantsområder, som vi har i Danmark, efter strukturreformen eller ej?

Kl. 14:47

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:47

Hans Kristian Skibby (DF):

Det kommer igen an på den kommunalpolitiske situation. Rigtig mange kommuner har jo valgt at nedsætte landsbyråd, understøtte landsbyråd, LAG-grupper, alle mulige andre initiativer. Mange kommuner har et landdistriktsudvalg, Slagelse f.eks. Der er mange kommuner, som har håndteret det rigtig, rigtig flot. Jeg tror på, at det er den måde, det skal håndteres på. Og det er igen det kommunale selvstyre.

Så er det rigtigt, som fru Vibeke Grave siger, at det er ekstra 225 mio. kr. – ekstra – men det er penge, man tager nogle andre steder fra. Der synes jeg, at man lige skal undersøge, hvor det er, de skal tages fra. Det ville være rart nok at vide, selv om det er en del af So-

cialdemokraternes finanslovsforslag for 2011. Men man kommer ikke ret langt for 225 mio. kr. ekstra med den lange, lange ønskeliste, som jeg står med. Formålet er at sikre yderområder optimale rammevilkår, harmonisk udvikling, bedre velfærd, endnu flere arbejdspladser, tilgængelige uddannelsesmuligheder, bedre infrastruktur og øget boscætning. Så mange initiativer på en gang får man ikke succes med med en så relativt beskeden indsats som en lille kvart milliard kroner. Det gør man altså desværre ikke.

Kl. 14:48

Formanden :

Fru Vibeke Grave.

Kl. 14:48

Vibeke Grave (S):

Nej, og derfor spørger jeg også til, om ordføreren synes, at vi har fået et Danmark i mere balance siden 2007 eller ej, for det kunne jo være, hvis man ikke mente det, at man er nødt til at skabe et Danmark i bedre balance, for der er vel områder i Danmark, der har fået det noget bedre, og så er der til gengæld områder, som har fået langt til sygehuse, har fået dårligere politibetjening osv., som sidder og har noget svært ved at kunne gennemskue, at det skulle gå så fantastisk godt i hele Danmark.

Kl. 14:49

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:49

Hans Kristian Skibby (DF):

Vi kan altid finde nogle sjove eksempler, nogle gode eksempler, nogle illustrative eksempler. Jeg har selv prøvet på det tidligere i dag, det anerkender jeg blankt. Det er sådan, politikere agerer. Derfor vil jeg prøve at give fru Vibeke Grave et andet eksempel.

Det var Jyllands-Posten tilbage i 2010, i oktober måned, som skrev, at Lemvig Kommune var ude. Det er en udkantskommune. Der viser det sig, at det går fint i Udkantsdanmark. Mens politikerne har diskuteret, om der er noget at gøre for yderområderne, viser tørre tal, at det går godt i Vestjylland. Tørre tal viser, at det går udmærket, fortæller borgmesteren, og man har i øvrigt kunnet se, at kommunen i de seneste 2 år har brugt flere penge end andre kommuner og ledigheden er lavere, mens skattegrundlaget er steget mere end i de øvrige kommuner. Det gælder Lemvig Kommune, og det bekræfter borgmesteren så: Vi ligger flot nu, og vi kan mærke optimismen blandt vores mange små virksomheder, der igen har fået mere at lave. Det er ikke kun sortsyn, der præger os, siger han til Jyllands-Posten. Der er mange kommuner, også udkantskommuner, som har haft store udfordringer, og hvor der også er lukket virksomheder, men hvor man har prøvet at stimulere på andre måder ved at være innovativ osv. Det har man bl.a. gjort i Lemvig.

Kl. 14:50

Formanden :

Tak til hr. Hans Kristian Skibby. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det hr. Rasmus Jarlov som ordfører.

Kl. 14:50

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg har på vegne af Kristendemokraterne lovet at meddele, at de ikke kan støtte forslaget. Det kan Det Konservative Folkeparti heller ikke.

Vi har i dag haft en lang debat om forholdene i Danmarks forskellige egne og også i yderområderne i Danmark. Det er jo noget, der hele tiden ligger Det Konservative Folkeparti på sinde, ligesom

det ligger regeringen på sinde, hele tiden at holde øje med, at vi har en afbalanceret udvikling i Danmark.

Vi ser ikke noget behov for at nedsætte endnu en kommission og bruge flere penge på kommissionsrapporter. Vi har jo også i dag i et forslag til vedtagelse fremsat en opfordring til regeringen om at give redegørelser med et fast interval, så vi bliver ved med at holde fokus på yderområdernes særlige udfordringer. Men vi ser ikke behov for at bruge penge på en kommission.

Kl. 14:51

Formanden :

Tak til hr. Rasmus Jarlov. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger. Så er det fru Bente Dahl som ordfører.

Kl. 14:51

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Vi har nu debatteret Danmarks skæve udvikling i et stykke tid. Der er en lang række indikatorer, der viser, at der finder en skævvridning sted, og at den efterhånden har fundet sted gennem en hel del år. Det er, som om initiativer ikke virker efter hensigten. Set i den kontekst synes det at være et klogt forslag om at nedsætte en kommission, der kan få ordentlig styr på, hvad der vil virke, som SF og S her har fremsat.

Forslaget omtaler specifikt en række områder, der skal indgå i et sådant kommissionsarbejde, og der kunne måske være flere områder. For mig at se er det med en systematik, at man skal afdække området, og jeg opfatter B 98 som et forsøg på det. Det er rigtig sympatisk at ville undersøge det, når der nu er så mange ukendte faktorer i de her områder uden for byerne, som der er.

Jeg har under et tidligere punkt i dag redegjort for Den Radikale plan »Vækst i hele Danmark«, som ifølge vores analyse er finansieret, og i forlængelse af den er vi Radikale da positive over for hensigten, men vi kan ikke få øje på, hvordan de 225 mio. kr., der skal skaffes til finansiering, skal tilvejebringes. Vi er jo heller ikke en del af SF og S's finanslovsforslag og kan derfor ikke tilslutte os den finansiering.

Som sagen står, må vi derfor sige, at B 98 er et fint og sympatisk forslag, men at vi ikke kan gå ind for forslaget, som det her er fremsat.

Kl. 14:53

Formanden :

Tak til fru Bente Dahl. Så er det hr. Per Clausen som ordfører.

Kl. 14:53

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det er jo rigtigt, at vi har brugt meget tid på at diskutere, hvordan vi skulle skabe en mere lige udvikling i Danmark. Man kan vel sige det på den måde, at diskussionen har været lidt præget af, at et flertal i Folketinget og regeringen har den opfattelse, at det har de fuldstændig styr på. Man ikke alene ved, hvad der skal gøres, man har også gjort det, og derfor har man afleveret redegørelser, der viser, at det går fint. Det vil man så blive ved med i de kommende år.

Det er klart, at hvis man mener, at man ikke alene godt ved, hvad der skal til, men også, at det virker, præcis som man ønsker det skal, så er der jo ikke meget grund til at bruge tid, ressourcer og penge på at blive klogere. Og så er det jo logisk nok, at man afviser, at der skal nedsættes en kommission. Det kan jeg sådan set godt forstå. Problemet er bare, at jeg hverken synes, at de tre redegørelser fra regeringen eller debatten eller de forslag til vedtagelse, der er kommet fra regeringspartierne og deres støtter, har sandsynliggjort, at man fuldstændig har styr på, hvad det er, man skal gøre for at skabe den udvikling, man gerne vil.

Jeg synes faktisk, at vi står tilbage med en klar oplevelse af, at det på det her område ikke ville gøre nogen skade, hvis vi blev klogere. Det siger jeg, selv om Enhedslisten i øvrigt på det her område selvfølgelig har en klar politik, som vi er fuldstændig overbevist om ville virke i alle detaljer, hvis den blev gennemført, og derfor har vi selvfølgelig heller ikke brug for nogen kommission. Men vi tror måske, at sådan en kommission kunne resultere i en proces, som kunne føre til, at erkendelsen også kunne brede sig til andre steder, både med hensyn til hvad problemstillingen var, og hvad der kunne gøres.

Skulle der ske det – vil jeg gerne sige – at jeg undervejs i arbejdet opdagede, at der var gode argumenter for, at man skulle undlade at gøre noget af det, Enhedslisten har tænkt sig gøre, eller måske endda gøre noget andet, så ville jeg overveje, om jeg ikke skulle bøje mig for sagkundskaben på det område. Men nu ved vi jo, at sagkundskab er et vidt begreb, så man skal ikke komme med for vidtrækkende løfter.

Pointen i det er sådan set, at Enhedslisten i det her tilfælde godt kan støtte Socialdemokraterne og SF's forslag om at nedsætte en kommission. Vi ved jo, hvordan det er med kommissioner. Dem, man selv foreslår, er udtryk for rettidig omhu, og dem, andre foreslår, er omsvøbsdepartementer. Det er jo sådan, det plejer at være. Men jeg vil bare sige, at vi godt kan støtte det her.

Jeg vil godt komme med en enkelt bemærkning til det der med økonomien. Jeg opfatter det ikke på den måde, at SF har tænkt sig at bruge 225 mio. kr. på kommissionsarbejdet. Sådan forstår jeg det ikke. Til gengæld siger SF, at når man har lavet det her kommissionsarbejde og når frem til, at der er en række ting, det ville være fornuftigt at gøre, så har man i forvejen skaffet 225 mio. kr., der kan bruges til det område. Så ved man godt, tror jeg nok, at 225 mio. kr. er alt for lidt til alt det gode, man gerne vil. Så findes der jo to løsninger. Den ene løsning er, at man finder nogle flere penge. Det er én løsning. Den anden løsning er, at det her kommissionsarbejde bruges til at få prioriteret de midler, man nu engang har sagt man vil bruge på området. Når man har for få penge i forhold til alt det, man gerne vil, så giver det jo rigtig, rigtig meget mening at sikre sig, at de beslutninger, der bliver truffet om, hvad det er, man skal prioritere, sker på et sagligt grundlag.

Så jeg må indrømme, at jeg sådan set synes, det er et ganske godt og fornuftigt forslag, Socialdemokraterne og SF er kommet med her, og kan på den baggrund sige, at Enhedslisten vil støtte det.

Kl. 14:56

Formanden :

Tak til hr. Per Clausen, og så er det fru Meta Fuglsang som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 14:57

(Ordfører for forslagstillerne)

Meta Fuglsang (SF):

Tak for debatten om det forslag, der ligger her, og tak til ministeren for de positive bemærkninger om de gode motiver, som vi selvfølgelig har, når vi fremsætter et forslag som det her.

Vi ser jo tydeligt, hvordan Danmark udvikler sig mere og mere skævt. Vi ser, hvordan den centralisering, der sker på grund af regeringens politik, f.eks. den kommunalreform, der har været, betyder, at vækst og erhvervsudvikling koncentrerer sig om de større byer, og vi ser, hvordan der sker en skævvridning af Danmark. Vi ser, hvordan yderområderne har svært ved at fastholde arbejdspladser, og vi ser, hvordan det er svært at genvinde arbejdspladser, når de er gået tabt.

Den afvikling af yderområderne, som vi ser i øjeblikket, skal taget meget alvorligt. Det skal den af flere forskellige grunde. En central grund er, at vi ikke har råd til at lade uudnyttede ressourcer og potentialer gå til spilde. Vi ved jo, at de gode hjerner er jævnt fordelt over hele Danmark, men vi kan også godt se, at når der ikke er lige

adgang til uddannelse, vil der være ressourcer, som vi ikke får brugt, og der vil være mennesker, der ikke udnytter det potentiale, de har.

Vi kan se, at de gode ideer, der er til erhvervsventyr, er jævnt fordelt, men at det ikke er alle, der har mulighed for at omsætte de gode ideer på samme vilkår, og det har vi ikke råd til. Der er brug for en regional strategi, som giver nogle rammevilkår, der sikrer en harmonisk udvikling, og det er baggrunden for, at vi har ønsket at nedsætte sådan en udkantskommission, som skal analysere den udvikling, der er, og udarbejde forslag til, hvordan man spreder økonomi, udvikling, vækst og offentlig service på en måde, så hele Danmark bliver tilgodeset.

Vi har jo i beslutningsforslaget givet en liste over de ting, som vi mener at en sådan kommission skal kigge på, nemlig noget af det, som vi mener er omdrejningspunktet for at få en god og sund udvikling af alle dele af Danmark. Det behøver jeg vist ikke at gå så meget ind i, det er også en del af de emner, som vi diskuterede under redegørelserne tidligere i dag.

De drøftelser, vi har haft i dag på baggrund af redegørelserne og forespørgslerne, viser jo, at der faktisk er temmelig stor uenighed om, hvilke udfordringer der er i visse regioner af Danmark. Der er uenighed om, hvor stor udfordringen er. Jeg tror også, der er uenighed om, hvilke områder der er hårdest ramt, og ikke mindst er der uenighed om, hvad der skal til for at få balance. Noget af det, vi har hørt, er jo en diskussion om, hvorvidt generelle ting som skat, erhvervsvilkår og uddannelsesvilkår overhovedet er noget, der berører skævhed eller berører det, der er i yderdistrikterne, eller om vi skal ind at kigge på helt specifikke lovforslag for at se, hvad der rammer, også i yderdistrikterne.

Det ville være rart, nyttigt og gavnligt at få flere oplysninger, flere facts, ikke bare for at være enige om at beskrive, hvad det er, der er baggrunden for at se på Danmark som skævt eller som ikke-skævt, men også for at se, hvad det er for nogle brikker, man arbejder med, når man skal prøve at skabe et mere lige Danmark.

Man kan godt sige, at vi i debatten var uenige om, hvad udfordringen er, og hvordan den skal håndteres, og man kan diskutere, om det er nødvendigt at have en kommission. Men i hvert fald kunne man sige, at hvis vi fik arbejdet seriøst med det her, kunne vi måske blive forvirret på et højere plan og starte diskussionerne på et niveau, hvor vi diskuterer, hvad der skal ske, i stedet for at starte hver eneste diskussion med at slå hinanden oven i hovedet med, hvem der har ret, eller hvem der ikke har ret. Så et mere fælles grundlag for at diskutere, hvad der skal ske for at få en lige udvikling for at tilgode yderdistrikterne, ville være ønskeligt.

De oplysninger og den viden, man kan få ved at få en kommission som den her, kan jo også bruges i debatten om, hvordan den generelle lovgivning virker. Det er der, man kan gå ind og få tal på, hvad vilkårene er for offentlig service, og hvordan den fordeles. Det er måske der, hvor man kan gå ind og kigge på, om den økonomiske politik og skattepolitik er med til at understøtte en skævvridning, eller de ikke er med til at understøtte en skævvridning.

Jeg skal beklage, at der ikke er et flertal for at få denne viden, at der ikke er et flertal for at gå ind og kigge på, hvad det mere præcis er, der er udfordringerne, og hvordan man håndterer dem. Vi har rost hinanden i dag for de gode motiver, for intentionerne om at ville gøre noget, også for yderdistrikterne. Vi har rost alle de ildsjæle, der arbejder for, at også yderdistrikterne får en god udvikling, og vi har rost dem, der gør en arbejdsindsats derude. Derfor er det ærgerligt, at vi ikke kan tage det næste skridt og blive enige om at definere, hvad udfordringerne er, og finde de nye mulige måder at arbejde videre med det på.

Det, man kan få ud af en udkantskommission, er selvfølgelig den fælles viden. Det er også en ramme for at lave en langtidspanlægning for, hvad der skal ske for at få et mere lige Danmark. Det, der ville være fordelene med udviklingen på det lange stræk, ville være,

at man kunne fastlægge nogle rammer for, hvad der skal ske. Hvis vi kunne blive enige om nogle mål og sige, at det er der, vi skal hen, og udpege nogle strategier til at komme der, kunne det også være, at man kunne få nogle fælles politiske drøftelser eller nogle fælles politiske mål og måder til at nå derhen. På den måde er forslaget om en udkantskommission et forslag til at få et fælles sprog omkring yderdistrikterne i Danmark. Det er et fælles sprog for, hvordan vi får vækst, og hvordan vi får økonomien spredt ud.

Så uanset at der tilsyneladende ikke er opbakning til at få en udkantskommission, vil arbejdet jo fortsætte for at få fokus på yderdistrikterne i Danmark og få fokus på, hvad udfordringerne er, og hvad løsningerne vil være, og det skal selvfølgelig fortsætte, også efter i dag.

Kl. 15:02

Formanden :

Der er et ønske om en kort bemærkning. Det er hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 15:02

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Det er jo blot et opklarende spørgsmål i forhold til det her beslutningsforslag, for jeg noterede mig, da jeg læste det igennem i går aftes, at hvis man kigger i bemærkningerne til forslaget, ser man, at der som det allerførste står:

»Danmark udvikler sig mere og mere skævt. Regeringens centraliseringsreformer som f.eks. kommunalreformen har betydet, at væksten og erhvervsudviklingen i dag er koncentreret omkring de større byer.«

Nu er det jo ikke kun SF, der har fremsat det her beslutningsforslag, det har Socialdemokraterne også, og det parti var med i kommunalreformen. Så jeg vil gerne spørge: Hvem har egentlig forfattet de her bemærkninger til forslaget? For jeg synes, at det virker lidt underligt, at man bare siger, at det er regeringens skyld, at der er blevet lavet centraliseringsreformer, når nogle af forslagsstillerne selv er med til det.

Kl. 15:03

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 15:03

Meta Fuglsang (SF):

Det her er jo et fælles beslutningsforslag fra S og SF. Begge partier står selvfølgelig bag ordlyden, og det gælder også bemærkningerne til det her forslag. Det, der er vigtigt, er, at selv om man har været med til at lave en politisk proces, der måske har givet nogle uønskede virkninger, er det vigtigt, at man er klar til at kigge på dem og spørge, hvor langt vi er kommet, og om det, vi har besluttet, har haft de konsekvenser, vi gerne ville have. Det ville være rigtig rart for den politiske proces i Danmark, hvis man oftere var klar til at kigge på, hvad man har lavet, og evaluere, hvordan det er gået med de skibe, man har sat i søen.

Så jeg synes ikke, at der er nogen modsætning mellem, at man på den ene side har arbejdet på at få kommunalreformen – at det skulle lykkes – og at man på den anden side må konstatere, at der er nogle ting, der har udviklet sig skævt.

Kl. 15:04

Formanden :

Hr. Hans Kristian Skibby.

Hans Kristian Skibby (DF):

Det har fru Meta Fuglsang sådan set ret i. Men det er bare, fordi som ordfører underer jeg mig over, at man i bemærkningerne kritiserer kommunalreformen for at være en centraliseringsreform, selv om beslutningsforslagsstillerne som den ene af parterne har været med til at stemme for alle de, jeg tror, det var 49 lovforslag, som lå til grund for kommunalreformen.

Altså, det er jo lidt goddag mand, økseskaft. Man kan ikke både stemme for det, og så nu 5 år efter komme og sige, at det er regeringens skyld, og at det er regeringens reform. Det er jo faktisk også Socialdemokraternes og De Radikales reform.

Kl. 15:05

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 15:05

Meta Fuglsang (SF):

Nu har jeg ikke set, at der nogen steder i bemærkningerne står, at det er regeringens skyld. Det siger jeg bare for god ordens skyld. Det, jeg siger, er, at det er vigtigt at kigge på, hvordan det sker, og hvis vi kan se, at Danmark skævvrider sig, er vi nødt til at kigge på det. Der kan være andre grunde end kommunalreformen til, at Danmark udvikler sig skævt: Det kan være forskellig udvikling i de økonomiske muligheder, der er; det kan være en skæv udvikling i erhvervsudviklingen. Der kan være mange grunde, som ligger ud over det, der ligger i kommunalreformen. Men jeg vil nok sige, at når bemærkningerne kommer til kommunalreformen og S og SF, er det lidt, som når præsten skælder dem, der er i kirken, ud, fordi de andre ikke er kommet. Som sagt har SF altid været meget kritisk over for kommunalreformen og står ikke bag den.

Kl. 15:05

Formanden :

Tak til fru Meta Fuglsang.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er dermed sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 198:

Forslag til lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af kommunale parkeringsindtægter.

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 29.04.2011. (Omtrykt)).

Kl. 15:05

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er fru Sophie Løhde som ordfører.

Kl. 15:06

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Lovforslaget her handler om at beskytte borgerne, beskytte borgerne mod det ekstreme skred i opkrævningen af parkeringsafgifter, som man i særdeleshed har kunnet iagttage i bl.a. Københavns Kommune, og hvor man undrende spørger sig selv, om opkrævningen af betaling for parkering alene er sket af færdselsmæssige hensyn, eller om opkrævningen af parkeringsafgifter i visse tilfælde også er gået hen og er blevet en selvstændig skatteskrue.

Af nugældende lov fremgår det tydeligt, at indførelsen af parkeringszoner, udvidelse af eksisterende parkeringszoner, højere takster m.v. alene kan ske af færdselsmæssige og ikke af fiskale hensyn. På den baggrund siger det naturligvis også sig selv, at enhver kommune vil begrunde enhver indførelse eller stigning i parkeringsafgifter med afsæt i netop lovens formål. Alligevel har vi jo i hvert fald igennem en årrække kunnet iagttage, at der synes at være eksempler på, at der lå andre grunde end færdselsmæssige hensyn bag indførelsen af betalingsparkering. Uanset om man er enig heri eller ej, er det i hvert fald et faktum, sort på hvidt, at flere kommuner igennem de senere år har haft nogle enormt stigende indtægter fra parkeringsordninger. De førnævnte bestemmelser kan i dag anvendes til såvel at beslutte, om parkeringsafgifter skal opkræves, som til at regulere parkeringsafgifterne i det omfang, som det skønnes nødvendigt for at opnå den ønskede trafikadfærdsregulerende effekt. Sidstnævnte er jo i sig selv næsten et grundlag for diskussion. Og her kan man selvfølgelig godt have den holdning, at parkeringsafgifterne skal være så store og omfavnende, at det i sig selv skal gå hen at blive en enorm indtægtskilde for f.eks. en by som den, vi befinder os i nu, nemlig hovedstaden, fordi et politisk flertal i Borgerrepræsentationen skønner det nødvendigt for at opnå det, som de selvstændigt kan definere som den ønskede trafikadfærdsregulerende effekt. Det hviler jo i sig selv på en beslutning om og holdning til, hvad der er rimelige midler i forhold til målet.

Vi i Venstre er naturligvis fuldt opmærksomme på, at der i dag såvel som i fremtiden i særdeleshed i forhold til de større byer kan være et behov for at kunne regulere færdslen ved hjælp af parkeringsafgifter. Til gengæld har vi også den klare holdning i Venstre, at opkrævningen og indførelsen af parkeringsafgifter er gået for vidt og i dag mest af alt minder om en gedigen skatteskrue over for såvel beboere i de større byer som København som over for medarbejdere og kunder, som har behov for at kunne parkere i de større byer. I Venstre er vi derfor meget tilfredse med dagens lovforslag, som klart kommer til at understøtte, at kommunerne fremadrettet ikke lægger fiskale hensyn til grund for opkrævningen af p-afgifter. Det handler kort sagt om, som jeg indledte med, at beskytte borgerne mod skjulte skatteskruer, sådan at parkeringsafgifter alene anvendes af trafikale hensyn.

Lovforslaget adresserer alene de stigende indtægter fra betalingsparkering, som vi har set igennem de seneste par år, og derfor er det da også besynderligt, når f.eks. overborgmesteren i Københavns Kommune sender breve ud til bl.a. Folketingets Trafikudvalg om, at lovforslaget vil medføre ringere forhold for byens privatbiler og erhvervsdrivende. For det første forhindrer lovforslaget ikke Københavns Kommune eller andre kommuner for den sags skyld i at skabe gode rammer ved regulering af eksisterende parkeringspladser og ved at tilvejebringe nye parkeringspladser. Opførelsen af parkeringspladser indgår allerede i dag som en del af kommunens helt almindelige opgaveportefølje, og den er der i øvrigt også sikret særlig finansiering til via bloktilskuddet til bl.a. København. På den baggrund kan det jo i sig selv undre, at netop Københavns Kommune har nedlagt så forfærdelig mange parkeringspladser, samtidig med at parkeringsafgifterne er gået én vej, og det er op. Derudover giver lovforslaget bl.a. Københavns Kommune mulighed for at kunne beholde

indtægter ud over 70 pct. af det, de opkrævede i 2007, hvilket i parentes bemærket er et historisk højt årligt beløb på ca. 260 mio. kr. Hvis endelig Københavns Kommune, som de selv anfører, ønsker at tilvejebringe nye parkeringspladser, så vil kommunen jo også kunne anvende indtægter til at finansiere udgifter til afskrivning og forrentning af investeringen.

Der er altså mange og store frie midler til parkeringsfaciliteter m.v., som de kan bruge hvert evig eneste år. De midler har kommunen og vil fortsat kunne anvende på parkeringsanlæg og lignende, og derfor må jeg desværre konkludere, at jeg synes, det er udtryk for skræmmepolitik af værste skuffe, når man kan finde på i ramme alvor at skrive, at det her lovforslag medfører, at Københavns Kommune må tage penge fra børnene for at kunne lave p-pladser fremadrettet. Det passer simpelt hen ikke, og det ved politikerne i Københavns Kommune da også godt, i hvert fald hvis man har ulejlighet sig med at læse indholdet af det fremsatte lovforslag.

Jeg skal på den baggrund meddele, at vi i Venstre varmt kan støtte det fremsatte lovforslag, og vi ser frem til den videre udvalgsbehandling og håber på en markant opbakning her i Folketinget til lovforslaget.

Kl. 15:11

Formanden :

Tak til fru Sophie Løhde. Så er det fru Vibeke Grave som ordfører.

Kl. 15:11

(Ordfører)

Vibeke Grave (S):

Da vores ordfører ikke kan være til stede, har jeg lovet at redegøre for Socialdemokraternes holdning til forslaget.

Baggrunden for forslaget er, at visse kommuner mistænkes for at bruge parkeringsindtægter til fiskale formål, altså som en slags ekstra skatteindtægt, der kan bruges på service, hvilket ikke er lovligt ifølge vejloven. Spørgsmålet har været drøftet i forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2008 og igen i 2009, hvor regeringen meddelte, at man ville søge tilslutning i Folketinget til at regulere parkeringsindtægterne i forhold til niveauet i 2007. Herefter nedsatte man et udvalg under Indenrigs- og Sundhedsministeriet, og konklusionen af udvalgsarbejdet blev, at man ikke kunne finde grundlag for påstanden om, at kommunerne brugte parkeringsindtægterne til fiskale formål, eller at de fastsatte taksterne ud fra andre formål end de trafikale.

Socialdemokraterne er enige i, at parkeringsbetalingen ikke skal være en ekstra skatteindtægt for kommunerne, der bare kan forhøjes, når man mangler penge. Men vi mener, at dette lovforslag er unødvendigt, og at det er skruet sammen på en meget uheldig måde. Det skyldes bl.a., at indenrigs- og sundhedsministerens egen arbejdsgruppe ikke har kunnet finde belæg for at sige, at kommunerne opkræver parkeringsbetaling af andre end trafikale hensyn. Hertil kommer, at hvis lovforslaget vedtages og de berørte kommuner skal skrive deres indtægter fra parkering ned til under 2007-niveau, vil det betyde, at mange kommuner bliver nødt til at finde nye besparelser oven i de voldsomme nedskæringer, som regeringens nulvækstpolitik allerede har medført, hvis de ønsker at udbygge deres parkeringsanlæg.

Socialdemokraterne mener samtidig, at forslaget vil hæmme kommunernes mulighed for at planlægge og styre trafikforholdene i byerne til skade for borgerne og byudviklingen. Vi forstår ikke, hvorfor indtægtsreguleringen ifølge lovforslaget skal tage udgangspunkt i 2007, for uanset at initiativet er blevet drøftet i økonomiforhandlingerne med kommunerne, er de berørte kommuner uden skyld i, at regeringen ikke tidligere har fremsat lovforslaget. Og vi er enige med KL i, at det er stærkt uheldigt, at loven ifølge forslaget skal træde i kraft i 2011, på trods af at vi snart er halvvejs igennem regnskabsåret.

Derfor skal jeg slutte med at konkludere, at Socialdemokraterne ikke kan støtte forslaget, både fordi vi mener, det er unødvendigt, og fordi det er opstået på en mistanke om en handle måde hos kommunerne, som regeringens eget nedsatte udvalg ikke har kunnet påvise.

Kl. 15:14

Formanden :

Tak. Der er et ønske om en kort bemærkning fra hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 15:14

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg vil gerne spørge fru Vibeke Greve om, hvorvidt Socialdemokraterne agter at rulle forslaget tilbage, efter at vi har vedtaget det, hvis man skulle være i stand til at få et flertal efter næste folketingsvalg. Jeg ved godt, at fru Vibeke Greve ikke er ordfører på området, og jeg respekterer, hvis man ikke i stand til at svare på spørgsmålet, men hvis man kunne give os den oplysning, ville det være interessant.

Kl. 15:14

Formanden :

Jeg vil lige sige, at titlen jo er smuk, men at ordførerens navn er fru Vibeke Grave.

Kl. 15:15

Vibeke Grave (S):

Jeg må sige, at der – efter hvad jeg ved af på nuværende tidspunkt – ikke er taget stilling til, om vi vil det. Så det kan jeg ikke svare på.

Kl. 15:15

Formanden :

Tak til fru Vibeke Grave. Og så er det hr. Hans Kristian Skibby som ordfører.

Kl. 15:15

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Det her lovforslag, som nu er til førstebehandling, er jo et forslag, som er et led i udmøntningen af finanslovaftalen for 2011 mellem regeringen og Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne. Fru Sophie Løhde har jo gjort nærmere rede for den tekniske del af lovforslaget, så det skal jeg sådan set prøve at undlade at komme yderligere ind på. Men baggrunden for, at vi vurderede, at det var korrekt at indgå den her aftale, er jo sådan set, at vi gerne vil være med til at formindske den spekulation, der har været i nogle kommuner med hensyn til at gøre parkeringsbetalingsautomater til en form for pengemaskiner. Det er ikke det, der var tiltænkt, og derfor synes vi, der er sund fornuft i, at man med det her lovinitiativ sikrer, at der bliver en form for det, vi i Jylland kalder for måde med galskaben, og det betyder jo så, at ved at sætte priserne efter 2007-niveau med en overgangsordning for både 2011 og 2012, hvor det bliver gradvis indfaset, kan vi absolut støtte det her lovforslag.

Det er jo som sagt nu til første behandling i dag, og det skal også til udvalgsbehandling efterfølgende, og skulle det ske, at der kommer yderligere indsigelser eller kommentarer fra andre kommuner osv. – det er tidligere blevet nævnt, at vi i går eftermiddags har fået en henvendelse fra Københavns overborgmester på mail – skal de selvfølgelig også indgå i det videre udvalgsarbejde.

Men umiddelbart kan Dansk Folkeparti støtte det her lovforslag.

Kl. 15:16

Formanden :

Tak til hr. Hans Kristian Skibby. Og så er det fru Meta Fuglsang som ordfører.

Kl. 15:17

(Ordfører)

Meta Fuglsang (SF):

Jeg tror, jeg ganske kort kan redegøre for SF's holdning til det lovforslag, der ligger her. Baggrunden er jo, som det er nævnt tidligere, at parkeringsafgiften ikke skal være en slet skjult skat for dem, der færdes i byen.

Jeg er enig med Socialdemokraternes ordfører i, at det er et unødvendigt lovforslag. Vi har her igen et lovforslag, som er baseret på, at man i regeringspartierne åbenbart tror, der er nogle, der snyder, også selv om der er oplysninger om, at det er der ikke nogen påvisning af at de gør.

Der er meget forskellige vilkår for kommunerne, når det kommer til parkeringsforhold og mulighederne for at gennemføre det, og det er et område, hvor det er nødvendigt at have en stor tilpasning til de lokale vilkår.

SF opfatter det her som et meget bureaukratisk forslag og et forslag, der ikke giver den enkelte kommune mulighed for at træffe beslutninger, der passer til de vilkår, de har. Og endelig er det jo et indgreb i det kommunale selvstyre, og man kan sige, at hvis kommunerne ikke selv kan træffe nogle beslutninger på det her område og stå til regnskab for dem, så er det altså lidt en indskrænkning i, hvad man der selv ville kunne bestemme.

Så SF kan ikke støtte lovforslaget.

Kl. 15:18

Formanden :

Der er ønske om en kort bemærkning fra fru Sophie Løhde.

Kl. 15:18

Sophie Løhde (V):

Jeg synes jo i sig selv, at det er ganske morsomt, at man opfatter det som et indgreb i det kommunale selvstyre, at de ikke har fuld frihed til bare at plukke borgerne fuldstændig uhæmmet i parkeringsafgifter. Der ser vi nok lidt forskelligt på begrebet frihed, og det er jo også fair nok.

Det, jeg godt kunne tænke mig at høre ordføreren fra Socialistisk Folkeparti om, er, at hvis nu det måtte være sådan, at der var en S-SF-regering efter næste valg, er det her så noget, som man vil rulle tilbage?

Kl. 15:18

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 15:18

Meta Fuglsang (SF):

For at tage det sidste først, så er der ikke taget stilling til, om det skal rulles tilbage eller ej.

Hvad angår det kommunale selvstyre, er en del af det kommunale selvstyre jo netop, at man med de kommunale beslutninger står til ansvar over for vælgerne, når der skal vælges igen kommunalt, til et byråd eller en magistrat, eller hvad det er. Så det kommunale selvstyre indbefatter netop, at borgerne har hånd i hanke med, hvad der foregår, og kan tage stilling til det, og at man netop i kommunerne har sin selvstændige organisering politisk.

Kl. 15:19

Formanden :

Fru Sophie Løhde.

Kl. 15:19

Sophie Løhde (V):

Jeg synes da, det er besynderligt, at man, når man siger, at man er modstander af et forslag og synes, at det er forfærdeligt af den ene

eller anden eller tredje grund, så ikke kan give nogen klar melding til borgerne om, hvorvidt det her så er noget, man har tænkt sig at rulle tilbage. Det er da besynderligt at gå i Folketingssalen med den holdning. Vi burde da kunne få et klart svar: Hvis SF skal sidde i en regering og have ansvar og indflydelse, vil man så rulle det her tilbage eller ej? Det troede jeg vi kunne have fået et klart svar på her i Folketingssalen i dag. Det er ærgerligt, at vi heller ikke på det her område kan få et klart svar.

Så må jeg jo igen om begrebet frihed og kommunalt selvstyre lægge til grund, at vi i hvert fald der har en væsentlig forskellig anskuelse af, hvad begrebet frihed dækker over. Frihed er ikke uden ansvar, det er under et ansvar, og det er altså ikke friheden til at kunne opkræve enorme parkeringsafgifter ud over det hele alle mulige besynderlige steder.

Kl. 15:20

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 15:20

Meta Fuglsang (SF):

Jeg er overhovedet ikke i tvivl om, at Venstres og SF's forhold til frihed er fuldstændig forskellig, og jeg er meget glad for det frihedsbegreb, vi har i SF, også når det gælder det kommunale selvstyre. Den trang, der har været til at binde kommunerne ind i beslutninger og bureaukrati og meget snævre rum for den frihed, de har, er noget, som er taget til under den borgerlige regering, og det er jeg glad for ikke at skulle have lagt navn til. Jeg ved, at det bliver anderledes under en S-SF-regering.

Kl. 15:20

Formanden :

Tak til fru Meta Fuglsang. Så er det hr. Rasmus Jarlov som ordfører.

Kl. 15:20

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

De Konservative støtter lovforslaget. Jeg glæder mig utrolig meget, til vi får vedtaget det her lovforslag, som sætter et loft over, hvor store indtægter kommunerne kan få fra parkeringsafgifter for borgerne.

Baggrunden for lovforslaget er jo især situationen i København, hvor jeg selv har fornøjelsen af også at sidde i kommunalbestyrelsen og derfor kender forholdene ganske godt. Der er et bystyre i København, som simpelt hen ikke anerkender, at bilisme er nødvendig for mange borgere for at få hverdagen til at hænge sammen.

Der er altså borgere, som har behov for en bil for at kunne komme på arbejde. Hvis man er murer og render rundt med 200 kg værktøj, er det ganske svært at køre rundt med det på en Christianscykel. Det er også svært, hvis man er en mor, der skal aflevere to børn i hver sin ende af byen, fordi der ikke er styr på daginstitutionspladserne, og derefter tage på arbejde ude i Københavns omegn, hvor der måske ikke er offentlige transportforbindelser, som gør, at man kan få det til at hænge sammen uden en bil.

Det er nødvendigt, at man giver plads til bilismen, og det er fuldstændig urimeligt, at man har kørt denne bilfjendske politik i København. Et eksempel på det er, at antallet af p-licenser nogle gange kun er halvt så stort som det antal biler, der findes blandt beboerne i et bestemt område. Når de kommer hjem fra arbejde, skal de ligge og cirkel rundt i lang tid for at finde en parkeringsplads og har derefter udsigt til en lang gåtur. P-licenserne er også steget i København, ligesom de generelle afgifter er steget, og det er det, der er baggrunden for det her lovforslag.

Vi synes simpelt hen ikke, det er rimeligt, at man bruger parkeringsafgifter for at øge kommunens budget. Det har aldrig nogen sin-

de været hensigten, at kommuner skulle bruge parkeringsafgifter som en indtægtskilde, sådan som det er sket i København i de senere år, hvor man kan betale op til 35 kr. i timen for at parkere. Det betyder jo, at man lynhurtigt ved et besøg til København kommer til at lægge 150 kr. eller mere for en simpel tur ind til byen.

Der er fra Københavns Kommunes side blevet udtrykt kritik og sagt, at lovforslaget forhindrer byggeri af parkeringspladser og er et indgreb i det kommunale selvstyre. Til det vil jeg sige, at det ikke er noget indgreb i det kommunale selvstyre, at der er et loft over, hvor store afgifter man har lov til at opkræve. Det har vi også i forbindelse med kommuneskatten – som det her jo egentlig også er – sådan at der altså ikke er frihed til, at man bare kan hæve skatterne. Det er nødvendigt med en vis økonomisk styring, og der er jo ingen tvivl om, at jeg og mit parti står for lavere skatter og ikke for at give frihed til, at man hæver skatterne.

Det er også forkert, når man siger, at lovforslaget forhindrer, at der bygges parkeringspladser. Lovforslaget har faktisk den mekanisme, at hvis man bruger alle sine penge fra parkering på at bygge nye parkeringspladser, så er det sådan, at man kan indgå i det, der hedder en balanceordning, og derved vil staten ikke tage én eneste krone væk fra kommunen. Så hvis man virkelig ønsker at bruge pengene fra parkeringsindtægterne på at drive parkeringspladser, er der altså mulighed for at gøre det, og så kommer staten ikke til at tage en krone fra kommunerne.

Grunden til, at Københavns Kommune klager over, at vi nu tager nogle af deres penge, er jo, at de netop ikke er bare i nærheden af at have en balance mellem, hvad det koster at drive parkeringspladserne, og hvor meget man får ind i indtægter. Da Københavns Kommune ikke kan opnå den balance, kommer de til at aflevere nogle penge til staten, hvis de nægter at gøre det, som er hensigten med lovforslaget, nemlig at sætte parkeringsafgifterne ned.

Det har for mig som kommunalordfører og for Det Konservative Folkeparti været vigtigt, at vi netop tog hensyn til, at der skal være et incitament til, at man bygger parkeringspladser, særligt også i København. Derfor har vi også i forhold til det oprindelige forslag fra finansloven fået indført, at der er et yderligere fradrag for de afskrivninger, der kan være på nye parkeringsanlæg, og dermed er der faktisk en øget motivation til at bygge parkeringspladser.

Men i sidste ende er det ikke et spørgsmål om penge, om man bygger parkeringspladser i København, det er et spørgsmål om vilje. Københavns Kommunes egen teknik- og miljøforvaltning har foretaget mange undersøgelser af forholdene i brokvartererne, og det er sådan, at man simpelt hen ved hjælp af maling og en pensel kan gå ud og optegne adskillige hundrede nye parkeringspladser i hver eneste af brokvartererne, hvis man har viljen til det. Det koster næsten ingenting, og derfor er det bare om at komme i gang med at få løst det her store parkeringsproblem i København.

Jeg glæder mig over, at der nu i hvert fald kommer et loft over, hvor meget man har lov til at plukke bilisterne.

Kl. 15:26

Formanden :

Tak. Der er korte bemærkninger, og det er først hr. Per Clausen.

Kl. 15:26

Per Clausen (EL):

Nu forstår jeg, at hr. Rasmus Jarlovs begejstring for det her lovforslag primært skyldes, at han er i mindretal i Københavns Borgerrepræsentation, og at det at være i mindretal kan være en frustrerende oplevelse. Det forstår jeg godt. Det kender jeg til.

Men synes hr. Rasmus Jarlov ikke, det er et problem, at man vedtager det her lovforslag, selv om man ikke dokumenterer det, der er påstanden, nemlig at parkeringsafgifterne bliver brugt som et fiskalt instrument, altså som et skatteopkrævningsinstrument, for når man

går papirerne igennem, er det jo ikke lykkedes for regeringen og vennerne at dokumentere, at det er sådan, det forholder sig?

Kl. 15:26

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 15:26

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg ved ikke, hvordan det overhovedet skulle kunne lade sig gøre at komme med beviser, der holder i retten, på, at man bruger parkeringsafgifterne til at forøge kommunens budget. Men jeg kender jo altså forholdene i Borgerrepræsentationen, og jeg har også været med i budgetforhandlinger, og det er helt klart, at det har været for at øge kommunens indtægter, at man har sat parkeringsafgifterne så meget op, som man har, og så har det været, fordi man simpelt hen ikke har nogen forståelse for, at bilisme er helt nødvendigt for mange borgere i København, for at de kan få deres hverdag til at hænge sammen. Jeg forstår godt den grønne trafikpolitik, der har været i København, hvor man har forsøgt at lave bedre forhold for cyklisterne, men jeg er lodret uenig i den bilfjendske politik, man har ført.

Det her handler dog kun om en eneste ting, nemlig at vi som Folketing har lov til at lægge en ramme for, hvor mange afgifter og skatter man opkræver af borgerne. Det er det, vi gør med det her forslag.

Kl. 15:27

Formanden :
Hr. Per Clausen.

Kl. 15:27

Per Clausen (EL):

Jeg er helt med på, at det, der foregår her, er lovligt. Det har jeg heller ikke hørt nogen sige er det ikke er. Men spørgsmålet er, om det er rimeligt.

Det, hr. Rasmus Jarlov siger, er, at det er rigtigt, at han har en klar opfattelse af, at Københavns Kommune bruger det her til at skaffe penge i kommunekassen. Men på trods af at der er gennemført en analyse og undersøgelse af det, og på trods af at man har et ministeriums samlede embedsværk til sin rådighed, er man ikke i stand til at dokumentere, at de her parkeringsafgifter bruges på en måde, som er i strid med lovgivningen.

Derfor bliver man så nødt til at opfinde den her regel og så for at sikre, at hr. Rasmus Jarlov kan få lidt mere ret i Københavns Kommune, end han måske får i forvejen, for man kan jo altid bruge folketingsflertallet til at tryne flertallet i Københavns Borgerrepræsentation. Det er bare kendsgerningen i den her sag.

Kl. 15:28

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 15:28

Rasmus Jarlov (KF):

Nej, det er ikke kendsgerningen i den her sag. Jeg synes, at jeg svarede på spørgsmålet før, nemlig at der ikke er nogen stålfaste beviser på, at man har brugt parkeringsafgifterne som en skatteskrue. Men det er for mig fuldstændig tydeligt, at det er det, der foregår, og at det er det, der er foregået i mange år.

Man behøver bare at kigge på den udvikling, som parkeringsafgifterne har været igennem i Københavns Kommune, og man behøver bare at kigge på det meget store trecifrede millionbeløb, som kommer ind, for at overbevise sig selv om, at det her udgør et meget stort bidrag til Københavns Kommunes budget, og at det bidrag har

været kraftigt stigende, fordi man har ført den her politik, hvor man bare har hævet afgifterne.

Kl. 15:29

Formanden :

Så er det fru Sophie Løhde, kort bemærkning.

Kl. 15:29

Sophie Løhde (V):

Det var sådan set på foranledning af hr. Per Clausen, at jeg fik lyst til at stille et spørgsmål. Jeg vil bare spørge hr. Rasmus Jarlov, om ordføreren ikke – uanset om man i dag overholder den gældende lovgivning til punkt og prikke eller ej – anser det som værende god borgerlig politik, at man i hvert fald giver kommunerne og i særdeleshed Københavns Kommune et direkte incitament til at beskytte borgerne fremadrettet mod at blive plukket i kraft af stigning i p-afgifter, der jo efterhånden er nået op på et niveau, hvor man skal have en halv formue med i mønter, hvis man skal have lov til at holde her ude på gaden for at kunne deltage i en debat i Folketingssalen.

Kl. 15:29

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 15:29

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg finder det fuldstændig naturligt. Jeg anser det nærmest som et hul i lovgivningen, at vi ikke i forvejen har sat et loft over, hvor meget man må hæve parkeringsafgifterne til, for vi har jo haft et skattestop i mange år, og vi har sat nogle grænser for, hvor meget kommunerne må sætte kommuneskatten til. Så har man bare hævet parkeringsafgifterne i stedet og på den måde været i stand til at øge sine skatteindtægter i kommunerne. Så jeg synes, det er en god, naturlig borgerlig politik, og jeg undrer mig egentlig over, at vi ikke har gjort det for mange år siden.

Kl. 15:30

Formanden :

Tak til hr. Rasmus Jarlov. Så er det fru Bente Dahl som ordfører.

Kl. 15:30

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Da vores ordfører ikke kan være til stede, skal jeg på vegne af Radikale Venstre meddele, at Radikale Venstre ikke kan støtte lovforslaget.

I modsætning til hvad regeringen hævder, vil forslaget gribe detaljeret ind og forhindre allerede besluttede kommunale tiltag og planlægning i en række kommuner. Både KL og Københavns Kommune anfører i deres høringssvar, at lovforslaget ikke bør vedtages før en forudgående analyse, og Københavns overborgmester skriver i et brev til Folketinget, at forslaget vil forhindre fornuftig trafikplanlægning. Overborgmesteren skriver direkte, at han undrer sig over, at regeringen fremsætter et forslag, der vil forringe mulighederne for en tilrettelæggelse af parkeringsområdet til gavn for erhvervslivet, københavnernes og byens gæster. Det burde være rigeligt til at tage forslaget af bordet, og Radikale Venstre vil ikke medvirke til lovforslagets realisering, der er endnu en overflødig og skadelig indgriben i kommunernes dispositionsret og selvstyre.

Kl. 15:31

Formanden :

Tak til fru Bente Dahl. Så er det hr. Per Clausen som ordfører.

Kl. 15:31

Kl. 15:35

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Heldigvis kan man jo sige, at debatten har klargjort motiverne bag ved det her lovforslag, nemlig at det handler om, at man fra borgerlig side ikke er tilfreds med Københavns Kommunes parkeringspolitik og politik for afgifter på parkering. Den kan man jo være uenig i, fordi man sidder i Borgerrepræsentationen og dér er kommet i mindretal. Den kan man være uenig i, fordi man bor i en kommune nord for København og har brug for billige parkeringspladser, når man kører til København. Og den kan man være modstander af, fordi man har et grundlæggende borgerlig-liberalt frihedssyn, hvor retten til billig parkering er en af menneskerettighederne. Det er alt sammen muligt, men spørgsmålet er, om det så skal føre til, at Folketinget skal gribe ind og lave nogle restriktioner i forhold til kommunernes mulighed for at opkræve parkeringsafgifter, når man ikke er i nærheden af at dokumentere, at det, der sker, er i strid med nogen som helst regler eller nogen som helst lovgivning.

Sagen er jo, at man kan opkræve parkeringsafgifter for at skaffe penge til at lave parkeringspladser. Man laver parkeringsfonde og alt muligt andet i kommunerne. Somme tider har man svært ved at få brugt pengene; det er ganske rigtigt, men det skal man gøre, og det gør man så også, så godt som man kan.

Så har man mulighed for at gøre det af adfærdsregulerende årsager. Det er jo ikke tilfældigt, at det er indføjet. En adfærdsregulerende ordning kunne være, at man vil gøre det så dyrt og besværligt at parkere i København, så folk i stedet for bruger den indimellem vel-fungerende kollektive trafik – selv Kystbanen kører undertiden til tiden, så den kan bruges. Det er det adfærdsregulerende, som man her forsøger at begrænse. Det er mit klare indtryk, også fordi de andre argumenter om skattestop osv. forstår jeg sådan set ikke.

Man har haft en arbejdsgruppe, som har prøvet at kigge på det og analysere det, og man er så nået frem til, at man ikke kan dokumentere, at der er noget galt. Jeg tror, det er rigtigt nok, fordi man jo har begrænset kommunernes mulighed for at lave adfærdsregulering i forhold til trafikken til at være parkeringsafgifter, og det er jo rigtig dumt, at man har det. Det ville være utrolig klogt, hvis man havde åbnet op for, at Københavns Kommune f.eks. kunne få den trængselsafgift, de bompenge, som man har snakket om tidligere, som et led i at regulere trafikken og som led i at skaffe penge til kollektiv trafik. Det ville have været uhyre fornuftigt, hvis man havde indført det her og givet den mulighed. Det er jo den vej, vi skal gå, i stedet for at reducere mulighederne for at gennemføre adgangsregulering og trafikregulering ved hjælp af parkeringsafgifter, selv om jeg sådan set erkender, at det ikke er det bedste redskab, man har til det.

Så er lovforslaget vel udtryk for, at man fra regeringens side og flertallet her i Folketinget sådan set er meget glade for at udøve kontrol. Udgangspunktet er mistro og mistillid, og ønsket om at holde økonomien på det niveau, man selv vil have, får efter min opfattelse indimellem kuriøse udtryk.

Det, som jo også er en kendsgerning, er, at de parkeringsindtægter, som man har i København Kommune, også giver mulighed for at etablere underjordiske parkeringshuse, som er *inden* for reglerne – det må man godt bruge pengene til, så vidt jeg har forstået – og at få parkerede biler væk fra byrummet, som vil kunne bruges til andre gode formål. Problemet er, at en række tiltag, der jo i virkeligheden nok ikke strider imod borglig-liberale frihedsrettigheder, nemlig at man parkerer under jorden i stedet for oven på jorden, er man altså også med til at forhindre, og det handler vel i virkeligheden bare om, at folketingsflertallet herinde gerne vil demonstrere over for store røde kommuner, at man godt ved, hvem det er, der bestemmer, og det er altså folketingsflertallet, der på den måde blander sig i primært Københavns Kommunes anliggender. Det kan vi ikke stemme for, skulle jeg huske at sige.

Formanden :

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger, og først er det fra hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 15:35

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg vil bare gøre opmærksom på, at der ikke er noget i lovforslaget, der er til hinder for, at man kan hæve parkeringsafgifter af trafikregulerende årsager. Der er jo sådan set kun det ved det, at man kommer til at aflevere pengene til staten, hvis det er, at man forøger parkeringsindtægterne. Derved vil der faktisk overhovedet ikke være noget incitament til, at man hæver parkeringsafgifterne af fiskale hensyn. Men er det strengt nødvendigt at gøre det af hensyn til trafikreguleringen, kan man jo stadig væk gøre det helt frit. Derfor forstår jeg ikke helt den udlægning af det, at det skulle være en hindring for, at man kan regulere trafikken. Men jeg er godt klar over, at hr. Per Clausen altid går ind for frihed, hvis det er, at det er frihed til at lave en større offentlig sektor og hæve skatterne.

Kl. 15:36

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 15:36

Per Clausen (EL):

Nu var det, bare fordi jeg tog hr. Rasmus Jarlovs indlæg alvorligt, for det fremgik jo meget klart af hr. Rasmus Jarlovs eget indlæg, at det, som virkelig generede ham, var Københavns Kommunes parkeringspolitik, fordi den faktisk havde en ret effektiv adfærdsregulerende effekt. Men det er rigtigt, som også Københavns Kommunes borgmester, Frank Jensen, har skrevet til os, at det næppe får nogen konsekvenser for den politik, man fører, til gengæld kan det gøre det vanskeligere at få råd til at bygge underjordiske parkeringsanlæg, fordi det jo er ret dyrt. Og det synes jeg da er ærgerligt at det bliver vanskeligere og måske umuligt at finde penge til.

Kl. 15:37

Formanden :

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 15:37

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg skal gerne erkende, at jeg undrer mig over, at man følger det nødvendigt at bygge nogle meget dyre underjordiske parkeringsanlæg, når kommunens egne undersøgelser viser, at man blot kunne gå ud og tegne parkeringspladserne op i gaderummet. Det er simpelt hen bare, fordi man ikke kan holde ud at kigge på biler, og så vil man hellere bruge meget store millionbeløb på at bygge underjordiske parkeringskældre.

Det, som generer mig ved Københavns Kommunes politik, er, at man har brugt parkeringsafgifterne som en skatteskrue, de er alene brugt til at hæve kommunens indtægter med, og det er den mulighed, vi nu fjerner. Det er det, som lovforslaget går ud på.

Kl. 15:38

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 15:38

Per Clausen (EL):

Nu bor jeg jo i Aalborg, så der er grænser for, hvor meget jeg vil involvere mig i den københavnske kommunalpolitik. Men jeg vil bare ud fra aalborgensiske erfaringer sige, at jeg synes, at det kan være rigtig fornuftigt at sikre sig, at bilerne holder andre steder end i det

gaderum, man kan bruge til andet end parkeringspladser. Det er muligt, at hr. Rasmus Jarlov har den opfattelse, at parkeringspladser udseendemæssigt er særlig attraktive. Jeg synes, at de er meget lidt attraktive at se på, og jeg synes, at de giver nogle meget klare begrænsninger for mulighederne for at udfolde sig i byrummet. Så derfor synes jeg, at det, man gør i Københavns Kommune, virker rigtig fornuftigt.

Så vil jeg bare tilføje, at man bliver ved med at postulere, at Københavns Kommune bruger det her som en skattemaskine. Jeg synes bare, at det er utroligt, når man tænker på, hvilke ressourcer de er i besiddelse af i Indenrigsministeriet osv., at de ikke har været i stand til at fremlægge noget, der minder om dokumentation for den påstand.

Kl. 15:38

Formanden :

Så er det fru Sophie Løhde.

Kl. 15:38

Sophie Løhde (V):

Jeg lyttede med interesse til hr. Per Clausens indlæg, og jeg blev sådan lidt forvirret over indholdet af talen, ikke sådan på det politiske niveau, men på det faktuelle niveau. Derfor bliver jeg nødt til at spørge hr. Per Clausen, om der overhovedet er noget i det her lovforslag, som forhindrer kommuner som København i at lave adfærdsregulering.

Kl. 15:39

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 15:39

Per Clausen (EL):

Nej, jeg gør mig nok skyldig i den fejltagelse, at jeg på baggrund af hr. Rasmus Jarlovs indlæg og fru Sophie Løhdes spørgsmål til hr. Rasmus Jarlov fik indtryk af, at det var politisk vigtigt at sikre gode vilkår for bilerne, og at det var en del af det her lovforslag. Men det er fuldstændig rigtigt, som Frank Jensen, borgmesteren, også har skrevet til os, at det formentlig ingen konsekvenser får andet end den triste konsekvens, at man får færre penge at bruge på at etablere parkeringsmuligheder, som virker mindre generende end dem, man ellers kunne vælge.

Kl. 15:39

Formanden :

Fru Sophie Løhde.

Kl. 15:39

Sophie Løhde (V):

Jeg er glad for, at hr. Per Clausen indrømmer, at han måske talte lidt over sig i sit ordførerindlæg, og dermed, at der i det her lovforslag intet er til hinder for, at man kan adfærdsregulere. Det bliver så nævnt, at der er færre penge. Kunne Enhedslisten ikke bare starte med at arbejde for, at Københavns Kommune gør brug af balanceordningen?

Det blev også nævnt tidligere, at nu fik man ikke råd til at bygge p-pladser. Vil Enhedslisten medvirke til, at man bruger balanceordningen i Københavns Kommune, så man sikrer, at alle de indtægter, man får ind via betalingsparkering og andet, bruger man også til at sikre eksempelvis underjordisk parkering og andet, som jeg kan høre at hr. Per Clausen er en stor fortaler for? Så er der jo mistet så meget som 0 kr. Vil hr. Per Clausen arbejde for det i Københavns Kommune eller arbejde for, at hans partifæller i Københavns Kommune arbejder for det?

Kl. 15:40

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 15:40

Per Clausen (EL):

I modsætning til fru Sophie Løhde og hr. Rasmus Jarlov ser jeg sådan set ikke noget formål med, at vi her i Folketinget skal træffe beslutning om, hvordan man inden for lovgivningens rammer skal opføre sig i Københavns Kommune. Det er jeg ret sikker på at man i Københavns Kommune selv kan finde ud af.

Jeg bliver bare nødt til at gentage, at inden jeg overhovedet var begyndt at tænke på, at det her skulle have nogen konsekvenser for adfærdsregulerende parkeringsafgifter i Københavns Kommune, så var det hr. Rasmus Jarlov og fru Sophie Løhde, der selv introducerede, at det, det handlede om, var at sikre bilisternes frihed. På det reagerer jeg bare ved at sige, at det da i hvert fald ikke kan være formålet med at lave den her lov. Man kan så spørge sig selv, hvad formålet så er. Det henstår jo mildt sagt i det uvisse, vil jeg sige.

Kl. 15:41

Formanden :

Tak til hr. Per Clausen. Og så er det indenrigs- og sundhedsministeren.

Kl. 15:41

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Den frihed, lovforslaget tilsigter, er friheden fra at blive plukket af sine egne lokalpolitikere. Den frihed, som andre dyrker, er somme tider friheden til at bruge andres penge i ubegrænset mængde, men det er altså ikke det frihedsbegreb, der ligger bag forslaget.

Jeg skal ikke forlænge debatten meget, men jeg kan ikke lade være med at fremdrage det brev, som overborgmester Frank Jensen har sendt til Folketingets trafikordførere. Det er altid rart, når en synder melder sig, og her melder Frank Jensen sig som synderen, som anledningen til forslaget. Han har fuldstændig ret. Men jeg har da aldrig på én A4-side læst så meget vrøvl som i det brev, han sender. Han skriver:

»Lovforslaget [...] må forventes at medføre mere trængsel og spildtid; altså ringere forhold for byens privatbilister og erhvervsdrivende.«

Rent vrøvl. Han kan regulere nøjagtig lige så meget i fremtiden af trafikpædagogiske grunde, som han har gjort i fortiden. Så skriver han:

»Lovforslaget [...] forhindrer Københavns Kommune i at bruge indtægter på flere parkeringspladser. Det betyder, at vi er nødt til at prioritere midler fra andre områder så som skoler, daginstitutioner og plejehjem, hvis vi i fremtiden ønsker at etablere flere p-pladser.«

Rent vrøvl. Han kan jo fortsat etablere nye parkeringspladser. Lovforslaget er sådan, at når det er etablering eller regulering eller andet, pengene går til, kan man godt som hidtil gribe ind og regulere. Men det er, hvis man øger sine overskud ved det, at overskuddet – dog med et stort bundfradrag, især i København – går til staten. Det betyder ikke, at kommunen forhindres i at regulere, men den forhindres i at skovle penge hjem på borgernes bekostning. Hvis den alligevel gør det, skal staten have det beløb, der overstiger 70 pct. af det overskud, de havde i 2007.

Sådan er lovforslaget, og jeg synes egentlig, det er nemt at læse. Og når synderen selv melder sig og skriver en så primitiv A4-side i sin argumentation mod lovforslaget, er jeg bare fuldstændig sikker på, at vi er på rette vej, og jeg er glad for, at der tegner sig et flertal for forslaget.

Kl. 15:44

Formanden :

Tak til indenrigs- og sundhedsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Kommunaludvalget, hvis ingen gør indsigelse, og det skete ikke.

Kl. 15:44

Meddelelser fra formanden

Formanden :

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes på tirsdag den 10. maj 2011, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside, og jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der også fremgår af Folketingets hjemmeside.

:

Mødet er hævet. (Kl. 15:44).
